

Rõuge valla arengukava

2015–2025

2015

SISUKORD

ARENGUKAVA KOOSTAMISEST	3
KASUTATUD LÜHENDITE JA MÕISTETE SELGITUSED	4
RÕUGE VALD 2015	5
RÕUGE VALLA ARENGUKAVA 2015–2025 ÜLDVISIOON	6
VALDKONDADE VISIOONID	7
1. AVALIK HALDUS.....	9
2. HARIDUS.....	13
3. TURISM	19
4. KULTUUR	23
5. HUVIHARIDUS JA ELUKESTEV ÕPE	26
6. NOORSOOTÖÖ.....	30
7. SPORT.....	35
8. SOTSIAALHOOLEKANNE	40
9. TERVIS	46
10. KÜLAELU	52
11. VÄLISSUHTED.....	56
12. ETTEVÕTLUS	59
13. ENERGEETIKA, TARISTU JA ELAMUMAJANDUS.....	61
13.1 TEED.....	61
13.2. VESI JA KANALISATSIOON	64
13.3. ENERGEETIKA JA SOOJAMAJANDUS	65
13.4 ELAMUMAJANDUS	68
14. KESKKOND JA HEAKORD.....	72
15. TURVALISUS	76
16. TURUNDUS JA MEEDIA.....	79
17. KOGUDUS.....	82
LISA 1. RÕUGE VALLA ARENGUKAVA 2015–2025 TEGEVUSKAVADE KOONDTABEL	87
LISA 2. RÕUGE VALLA ARENGUKAVA 2015–2025 KOOSTAMISEL OSALENUD TÖÖRÜHMAD.....	139
LISA 3. RÕUGE VALLA KÜLADE ELANIKE ARV JA VANUSELINE JAOTUS SEISUGA 01.08.2014.....	141
LISA 4. RÕUGE RAHVASTIKU SOOLINE JA VANUSELINE KOOSSEIS	144

ARENGUKAVA KOOSTAMISEST

Kohaliku omavalitsuse arengukava eesmärk on tagada omavalitsuse tasakaalustatud areng pikemaks perioodiks.

Rõuge valla arengukava 2015–2025 valmis valla eestvedamisel valdkonna ekspertide, volikogu liikmete ja komisjonide, vabaihenduste, ettevõtjate, valla rahva, sh noorte ja teiste osaliste koostöös (vt lisa 2) ning põhjalike arutelude tulemusel.

Rõuge valla arengukava 2015–2025 koostamiseks moodustati 17 töörühma, kus osales ligi 160 inimest. Moodustatud töörühmad: avalik haldus, välissuhted, turism, huviharidus ja elukestev õpe, noorsootöö, ettevõtlus, tervis, sotsiaalhoolekanne, kultuur, haridus, kogudus, sport, keskkond ja heakord, energeetika-, taristu ja elamumajandus, turvalisus, külaelu ning turundus ja meedia.

Kõikidel huvilistel oli võimalik avalike arutelude kaudu osaleda arengukava koostamises.

Arengukava oli kahe nädala jooksul avalikul väljapanekul valla kodulehel ja vallamajas ning seda tutvustati avalike arutelude käigus Sännas, Rõuges, Nursis ning Viitinas märtsis 2015 täienduste ja ettepanekute tegemiseks.

KASUTATUD LÜHENDITE JA MÕISTETE SELGITUSED

AS – aktsiaselts

EAS – Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus

EE – AS Eesti Energia

EELK – Eesti Evangeelne Luterlik kirik

EKG – elektrokardiogramm

IT – infotehnoloogia

KOV – kohalik omavalitsus

LA – Rõuge Lasteaed

LEH – Lõuna-Eesti Haigla

MV – maavalitsus

MTÜ – mittetulundusühing

OVL – omavalitsuste liit

OÜ – osäühing

PK – Rõuge Põhikool

PAK – perearstikeskus

RPP – MTÜ Rõuge Priitahtlikud Pritsimehed

RÕNOVO – Rõuge Noortevolikogu

SA – sihtasutus

SWOT – tugevuste ja nõrkuste ning väliskeskkonnast tingitud võimaluste ja ohtude analüüs. Nimetus tuleb inglise keelest: S – *strengths* (tugevused); W – *weaknesses* (nõrkused); O – *opportunities* (võimalused); T – *threats* (ohud)

TAI – Tervise Arengu Instituut

TEL võrgustik – tervist edendavate lasteaedade võrgustik

VTL – Võrumaa Turismiliit

ÜVK – ühisveevärk ja -kanalisatsioon

RÕUGE VALD 2015

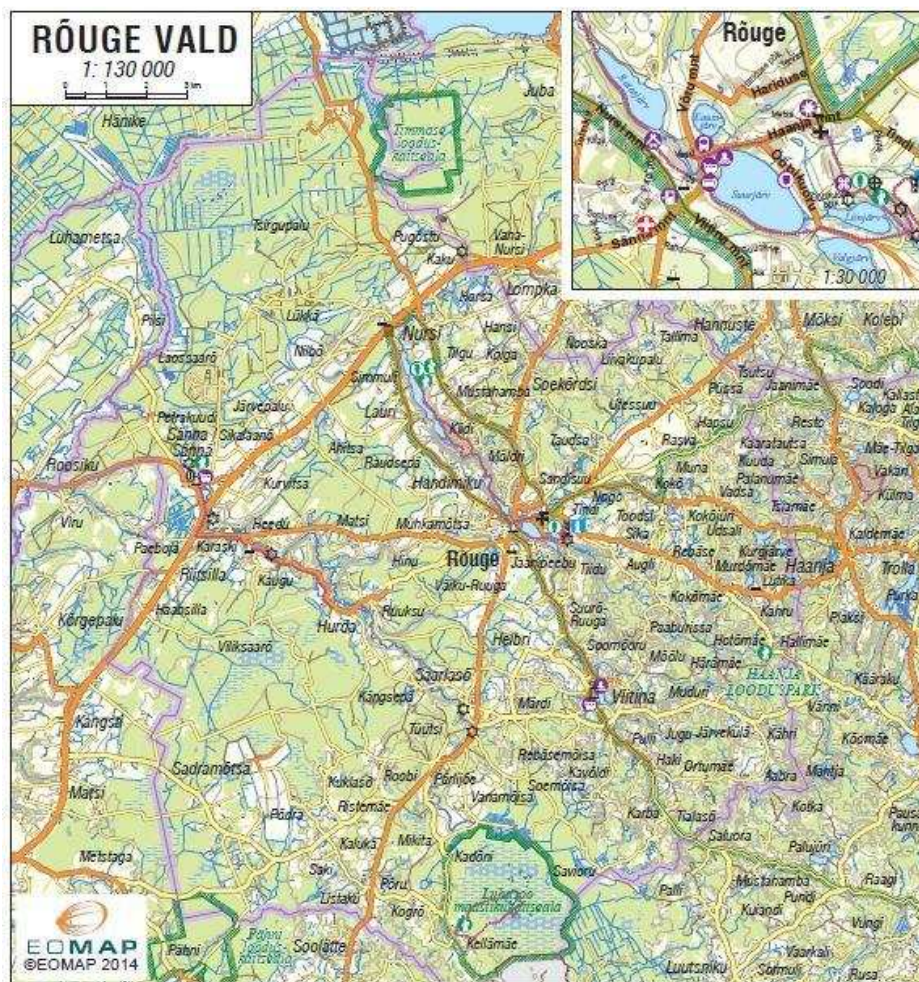
Rõuge vald paikneb Võru maakonna kesk- ja lõunaosas looduskaunil alal suhteliselt lähedal (16 km) Võru linnale. Suuremad keskused: Rõuge alevik, Nursi küla, Viitina küla ja Sänna küla. Veerand Rõuge vallast jääb Haanja Looduspargi territooriumile.

Koos järvede ja ürgoruga on Rõugel oluline koht Võrumaa puhke-, spordi- ja turismivõrgustikus. Vallas tegutseb 22 majutusettevõtet ja ridamisi aktiivse puhkuse pakkujaid ning siin on mitmeid vaatamisväärsusi. Tuntumateks turismiobjektideks on Ööbikuorg, Hinni kanjon, Luhasoo, Rõuge ürgorg, Eesti Ema monument, Rõuge Maarja kirik, Ööbikuoru vaatetorn ja külastuskeskus ning järvestik.

Valla pindala on 264 km², sh põllumaad 5527 ha, rohumaad 2246 ha ja metsamaad 15 235 ha. Valla 2231 elanikku (seisuga 01.01.2015) elavad 108 külas ja Rõuge alevikus.

Rõuge Vallavalitsuse haldusalas töötab 2015. aastal 119 inimest, kellest 10 on vallavalitsuse ametnikud.

Rõuge valla kaart:

RÕUGE VALLA ARENGUKAVA 2015–2025 ÜLDVISIOON

Rõuge vald on kõrge elukvaliteediga jätkusuutlik piirkond, kus kõigil on hea olla.

Rõuge valla tähtsaim vara on inimene. Valla majandusliku elujõu ja konkurentsivõime tõstmine ning valla elanike üldise heaolu parandamine on arendustegevuse peamine eesmärk. Selle eelduseks on tööealise ja töövõimelise elanikkonna osakaal omavalitsuse territooriumil. Kohaliku omavalitsuse ülesanne on tagada kohalike elanike jäämine piirkonda ning luua atraktiivsed tingimused tööealise ja töövõimelise elanikkonna sisserändeks peamiselt Võrust. Atraktiivse elukeskkonna loomine – konkurentsivõimeline haridus, mitmekesised vaba aja veetmise võimalused ning elanike toimetuleku ja turvalisuse kindlustamine – on valla arengu võti. Rõuge on kaasaegse sotsiaalse ja tehnilise infrastruktuuriga ettevõtlustegevust soodustav ning majanduslikult mitmekesine, elujõulise elanikkonnaga jätkusuutlik vald, mis teeb meelsasti koostööd naaberomavalitsustega. Rõuge valla arengu strateegiline eesmärk on olla tasakaalustatud, inimesekeskne, hariduse-, kultuuri- ja spordilembene ning mitmekülgse ettevõtlusega vald, kus on hea elada ja mida on meeldiv külastada.

VALDKONDADE VISIOONID

AVALIK HALDUS

Rõuge vald on uuendusmeelne ja avatud, Rõuge on jätkuvalt piirkonna keskus.

HARIDUS

Rõuge vallas on välja kujunenud hea õpikeskkond, mis aitab kaasa laste ja noorte võimetekohasele arengule, annab konkurentsivõimelise hariduse ning võimaldab kujuneda väärtustatud ühiskonnaliikmeks.

TURISM

Rõuge vald on tuntud ja tunnustatud puhkuse ja aktiivturismi piirkond.

KULTUUR

Rõuge valla kultuurielu on mitmekülgne, kaasaegne, kõigile kättesaadav ja traditsioonide järjepidevust väärtustav.

HUVIHARIDUS JA ELUKESTEV ÕPE

Rõuge valla inimene õpib ja areneb kogu elu ning selleks on loodud mitmekesised võimalused.

NOORSOOTÖÖ

Rõuge valla noor on avatud maailmavaate, positiivse ellusuhtumisega, ettevõtlik ja väärtustatud kogukonna liige.

SPORT

Rõuge vallas on kõigil mitmekesised võimalused nii rahva- kui saavutusspordiga tegelemiseks.

SOTSIAALHOOLEKANNE

Rõuge vallas on turvaline ja hea elada, vajalikud sotsiaalteenused on kättesaadavad kõigile.

TERVIS

Rõuge inimene on terve ja elab tervena kaua.

KÜLAELU

Rõuge valla omanäolised külad on elujõulised ning neis on tugeva kogukonnaga atraktiivne ja kaasaegne elukeskkond.

VÄLISSUHTED

Rõuge vald on avatud ja aktiivne suhtleja.

ETTEVÕTLUS

Rõuge valla ettevõtlus on piirkonna omapära arvestav. Siin on mitmekesine teenindustevõtlus ning nutikas ja kõrget lisandväärtust andev tootmisettevõtlus.

ENERGEETIKA, TARISTU JA ELAMUMAJANDUS

Rõuge vallas on uutele tehnoloogiatele avatud ning taastuvenergiat propageeriv kaasaegne elukeskkond.

KESKKOND JA HEAKORD

Rõuge vallas on hea elukeskkond ja majanduse arendamiseks vajalikke ressursse kasutatakse looduskeskkonda oluliselt kahjustamata.

TURVALISUS

Rõuge vallas on turvaline elukeskkond.

TURUNDUS JA MEEDIA

Rõuge vald on positiivselt silmapaistev.

KOGUDUS

Rõuge kogudus on kõigile elanikegruppidele ja vanuseastmetele avatud, vaimset tuge pakkuv ja sotsiaalselt aktiivne.

1. AVALIK HALDUS

Visioon 2025: Rõuge vald on uuendusmeelne ja avatud, Rõuge on jätkuvalt piirkonna keskus.

Rõuge Vallavolikogus on 15 liiget. Volikogu töö korraldamiseks on moodustatud alalised komisjonid:

- revisjonikomisjon
- majanduskomisjon
- arengukomisjon
- haridus- ja kultuurikomisjon
- sotsiaal- ja tervishoiukomisjon
- keskkonnakomisjon
- külaelukomisjon

Nursipalu harjutusvälja arendamisega seotud küsimuste arutamiseks on moodustatud ajutine Nursipalu komisjon.

Lisaks komisjonidele tegutseb volikogu eestseisus, kuhu kuuluvad kõik komisjonide esimehed. Eestseisus on vallavolikogu esimehe nõuandev organ.

Vallavalitsus on 5-liikmeline. Rõuge Vallavalitsuses (ametiasutusena) ja hallatavates asutustes töötas 2015. aasta alguse seisuga kokku 119 inimest.

Rõuge valla 2015. aasta eelarve oli 2 469 951 eurot.

Rõuge valla allasutused on Rõuge Põhikool, Rõuge Lasteaed, Rõuge Hooldekodu, Rõuge Rahvamaja, raamatukogud (Rõuge, Nursi, Viitina, Sänna) ja Rõuge Avatud Noortekeskus. 2014. a augustis sõlmitud avalike teenuste üleandmise lepinguga osutab MTÜ Sänna Kultuurimõis raamatukogu ja avaliku internetipunkti ning kaugtöökeskuse teenust Sännas 12. augustini 2017.

Rõuge vallale kuulub kaks sihtasutust: SA Rõuge Energiakeskus ja SA Rõuge Jäähall ning üks äriühing: OÜ Rõuge Kommunaalteenus. OÜ Rõuge Kommunaalteenuse põhitegevus on soojatootmine ning ühisveevarustuse ja -kanalisatsiooni teenuse osutamine.

Valla kodanikele jagatakse infot Rõuge valla infolehe, valla kodulehe (www.rauge.ee), valla Facebooki lehe (www.facebook.com/rougevald), Rõuge TV videote ja Rõuge valla listi (rauge@rauge.ee) kaudu.

Vallavalitsuses juurutatakse arendustegevusi, mis aitavad parandada avalike teenuste osutamise kvaliteeti. Kasutusel on hulk kaasaegseid IT-lahendusi: valla ametiasutuses ja allasutustes kasutatakse Skype'i, kõigil huvilistel on võimalus liituda valla listi ja Facebooki lehega, on üle mindud digitaalsele asjaajamisele. Valla koduleht on majutatud kovtp.ee keskkonda.

E-teenuste arendamise kaudu kasvab piirkonna atraktiivsus, soodustatakse uute ja paremate töökohtade teket ning kasvab sotsiaalne sidusus. Geograafilised kaugused minetavad oma senise tähenduse, kaotades äärealasid ning ühtlustades eri piirkondade konkurentsivõimet. Vähenevad piirkondlik ebavõrdsus ja pikas perspektiivis ka arenguerisused.

1.1 Probleemid

Vald osutab suurt osa selliseid avalikke teenuseid, mida võiks delegeerida era- või kolmandale sektorile (kogukonnateenused).

Info edastamine ja kaasamine allasutustes ning erasektoris on puudulik.

Valla allasutuste (töötajate) IT-alane kompetents on vähene.

Kõik allasutused, seltsid ja ettevõtjad ei panusta valla info jagamisse (ei teadvustata info jagamise olulisust, ei aidata piisavalt kaasa kodulehe sisuloomele, puudub valla infokanalitesse teabe edastamise järjepidevus).

Külavanemate rolli olemus ja olulisus on vähe teadvustatud.

Sädeinimeste motivatsioon on alanenud või kadumas.

Valla asutuste palgatase on madal.

Suvitajate osakaal valla rahvastiku hulgas suureneb (talvel seisavad majad tühjana).

Rahvaarv väheneb.

1.2 Lühiajalised eesmärgid

Valla rahvaarv on stabiilne.

Valla elanikud on jätkuvalt kaasatud valla juhtimisse.

Valla töötajad on motiveeritud.

Külavanemad ja kohalikud sädeinimesed on tunnustatud, nende roll on väärtustatud.

Loodud on külavanemate võrgustik, koostöö nii omavahel kui vallavalitsusega on tihenened.

Valla asutuste info jagamine on tõhus ja korrapärane.

On koostatud valla sise- ja väliskommunikatsiooni kava.

Valla asutustes kasutatakse kaasaegseid infotehnoloogilisi lahendusi.

Avalike teenuste osutamine toimub koostöös era- ja kolmanda sektoriga.

Valla asutused on Rõugest pärit kutseõppurite ja tudengite praktikabaasiks.

Rõuge valla koostöö naabervaldadega on tihe ja tõhus.

Koostöös naaberomavalitsus(t)ega ilmub regulaarselt ajaleht.

Valla infoleht ilmub regulaarselt.

Viiakse läbi regulaarseid valla elanike küsitlusi, nii üldisi kui ka valdkondlikke.

1.3 Pikaajalised eesmärgid

Rõuge on jätkuvalt piirkonna keskus.

Valla valitsemine on avatud ning inimesi kaasav.

Valla rahvaarv suureneb järjepidevalt.

Vallavalitsuse ning allasutuste töö on tõhus ja efektiivne.

Avalike teenuste pakkumine toimub koostöös naaberomavalitsustega.

1.4 Tegevuskava

Tegevus	Teostamise aeg
Koostöö tõhustamine naabervaldadega (ühisprojektid, ühisametnikud, ühisüritused, töötajate vahelised kohtumised jne)	2015–2025
Valla töötajate motivatsiooni tõstmine (regulaarne palgatõus, ühisüritused, ühised väljasõidud, hea töökeskkond, arendavad koolitused jne)	2015–2025
Valla sise- ja väliskommunikatsiooni kava koostamine ja juurutamine	2015–2016
Valla infokanalite kaasajastamine	2015–2025
Valla asutustele info jagamise võimaluste tutvustamine, asutustes info jagamise eest vastutajate määramine	2015
Avatud valitsemise põhimõtete pidev rakendamine	2015–2025
Valla asutuste vaheliste ümarlaudade korraldamine	2015–2025
Rõuge ja Haanja valla vahelise arengupäeva ja ajurünnaku läbi viimine teemal „Rõuge ja Haanja ühes rütmis“	2015
Praktikabaasi mudeli loomine Rõugest pärit kutseõppuritele ja tudengitele	2016–2017
Koostöös tudengitega valla elanike ning mujal elavate rõugelaste (k.a Rõuges suvitajate) oskuste, teadmiste, kogemuste kaardistamine ja kaasamine piirkonna arendamisse	2016–2018
Rõuge nn sõprade klubi loomine (endised rõugelased, Rõuge fännid, suvitajad), kellele korraldatakse “sõprade kokkutulekuid” ning väljastatakse virtuaalne Rõuge kodaniku tunnistus	2016–2017
Valla kodulehe järjepidev uuendamine	2015–2025
Koostöös naaberomavalitsus(t)ega regulaarselt ilmuva valla ajalehe väljaandmine	2015
Avalike teenuste ning võimalike teenuste osutajate analüüs	2015–2016
Avalike teenuste delegeerimine era- ja kolmandale sektorile	2015–2025
Valla initsiatiiv kolmanda ja erasektori elavdamiseks (külavanemate valimine, teenuste delegeerimine jms)	2015–2018
„Suverõugelaste” märkamine ja tunnustamine (aasta suvitaja tiitli väljaandmine)	2017–2025
Ettevõtjate teenuskeskuse (raamatupidamine, asjaajamine jne) loomine koostöös naaberomavalitsus(t)ega	2018–2020
Valla asutustes avatud uste päevade korraldamine	2015–2025

Regulaarsed ülevaated komisjonide tööst valla infokanalites (kvartal/poolaasta/aasta) 2015–2025

Vallavalitsuse ning allasutuste töö tõhustamiseks töökohtade analüüsi läbiviimine ning sellest tulenev struktuuri uuendamine	2018
Era- ja kolmanda sektoriga kahesuunalise info jagamise tava juurutamine	2015–2016
Külavanemate ja kohalike sädeinimeste tunnustamine ja motiveerimine, nende rolli väärtustamine	2015–2025
Külavanemate valimise hoogustamine	2015–2025
Elanike soovide ja ootuste kaardistamiseks regulaarsete küsitluste ja arutelude läbiviimine (vald üldiselt, erinevad sihtrühmad ning allasutused)	2015–2025
Kodukohakampaania „Registreeri end Rõuge valla elanikuks“ läbiviimine	2015–2025
Ühiste teenuste osutamine Haanja vallaga	2016–2025

2. HARIDUS

Visioon 2025: Rõuge vallas on välja kujunenud hea õpikeskkond, mis aitab kaasa laste ja noorte võimetekohasele arengule, annab konkurentsivõimelise hariduse ning võimaldab kujuneda väärtustatud ühiskonnaliikmeks.

Rõuge vallas tegutseb kolm haridusasutust: Rõuge Lasteaed, Rõuge Põhikool ja Leiutajate Külakool.

Alushariduse hetkeseis

Alusharidust antakse Rõuge lasteaias. Lasteaia hoone on ehitatud 1969. aastal, renoveeritud ja juurdeehituse saanud 2010/2011. aastal.

2015. aasta alguse seisuga on Rõuge Lasteaias 92 last ja 5 rühma, neist üks asub Viitina mõisahoones. Lasteaias töötab 12 lasteaiaõpetajat, kellest 10 on kvalifikatsioonile vastava kõrgharidusega, 2 kvalifikatsioonile vastava keskeriharidusega. Olemas on liikumis- ja ujumisõpetaja ning muusikaõpetaja.

Tugisüsteemidest on lasteaias logopeed (kahasse kooliga) ja tugiisik (erivajadustega laste toetamiseks).

Lasteaias töötab hea ettevalmistusega, õpihimuline, üksteist toetav, arenemisele suunatud ja lapsesõbralik meeskond. Lasteaed liigub lapsekeskse ja mängulise õpetuse poole. Oma tööd ja arengut analüüsides on jõutud õppiva organisatsiooni vajaduse mõistmisele – toimub pedagoogilise ja muu kaadri järjepidev enesetäiendamine, koolitamine jne. Rühmades toimub laste arengu jälgimine ja hindamine, millele toetudes viiakse läbi arenguvestlused lastevanematega ja seatakse lapsest lähtuvalt eesmärgid tema edasise arengu huvides.

Õppe- ja kasvatustöös lähtutakse koduloolise teemaõppe ehk integreeritud tegevuse põhimõtetest. Lasteaias on välja kujunenud oma traditsioonid ning ühisüritused lastevanematega. Oma töö planeerimiseks on viidud läbi erinevaid lastevanemate küsitlusi, mille tulemuste analüüsile toetudes luuakse laste arenguks paremaid võimalusi ja tingimusi.

Oluliselt on tõusnud selliste laste arv, kes vajavad erinevaid tugiteenuseid. Seepärast on tõusnud vajadus erialaspetsialistide (logopeed, eripedagoog) ning sobitusrühma järele.

Rühmad osalevad mitmetes projektides ja konkurssidel. Lasteaia projektiga seotud tegevusi on ära märgitud ka riiklikul tasemel. Lasteaed on ühinenud TEL võrgustikuga, „Kiusamisest vaba lasteaid“ projektiga, Võro keele tutvustamise ja õpetamisega. Hea koostöö on valla erinevate allasutuste ja kooliga.

Rõuge Põhikooli hetkeseis

Rõuge vallas annab põhiharidust Rõuge Põhikool.

Rõuge koolimaja vanem osa on valminud 1883. aastal, uuem osa 1966. aastal. Kooli juurdeehitus võimla ja täiendavate klassidega võeti käiku 2003. aastal.

2008. aastal lõppes koolihoone renoveerimine ning mindi täielikult üle maaküttele. Koolimaja on soe ja kaasaegne ning vastab Tervisekaitse ja Päästeameti nõuetele.

2009. aastal valmis hoolekogu ja lastevanemate aktiivsel toel õuesõppeklass.

2012/2013. õppeaastal kolis arvutiklass uutesse ruumidesse ning kool sai uued arvutid. 2013/2014. õppeaastal paigutati kõikidesse klassiruumidesse arvutid ja projektorid. Energiaklassi paigaldati SMART-tahvel.

Koolil on olemas hulk suuski ja uiske. Õppekava nõudeid aitavad täita kodundusklass, võimla, jõusaal ja aeroobikaruum. Nõuetele vastavad ning hästi sisustatud on poiste tööõpetuse ruumid. Energiaklass on kasutusel füüsika- ja keemiakabinetina, kuid vajab edasiarendamist.

Eelarve on olnud stabiilne ning kooli eesmäärke toetav ja arvestav. Lisaks eelarvelistele vahenditele on saadud lisaraha erinevatest projektidest. Suurt tuge ja abi õppekäikude korraldamisel ning erinevate vahendite soetamisel on pakkunud Samson-Himmelstjerna fond.

2014/2015. õppeaastat alustas Rõuge Põhikoolis 9 klassikomplekti ja 148 õpilast. Õpilaste arv on viimaste aastate jooksul mõnevõrra langenud, kuid juba 2015. aasta septembrist arv tõuseb. Rõuge valda sisse kirjutatud laste arvu prognoosi kohaselt peaks õpilaste arv aastaks 2021 tõusma 190-ni. Selline prognoos võimaldab Rõuge koolil jätkata aastal 2020 keskse põhikoolina Võru maakonnas.

Koolis töötab 17 aineõpetajat, kellest 16 on kvalifikatsiooninõuetele vastava haridusega ning üks õpetaja omandab parajasti Tartu Ülikoolis erialast haridust. Pedagoogilisse personali kuuluvad ka sotsiaalpedagoog, abiõpetaja ja osalise koormusega pikapäevaõpetaja. Logopeedi jagatakse kooli ja lasteaia vahel. Vastavalt igakuisele graafikule tegutseb kooli juures ka kooliõde.

Kooli õppekeskkond on turvaline ning seda kujundatakse kõigi kooli tegevustega. Võrdsel määral toetatakse nii õpilase vaimset, füüsilist, kõlblist, sotsiaalset kui emotsionaalset arengut. Õpilastel on võimalus kasutada arvuteid, kooliraamatukogu ning spordirajatisi. Pikapäevarihma õpetajad saavad õpilased pealelõunal koolibussidele.

2012/2013. õppeaastast on välja töötatud ja kasutusele võetud Rõuge kooli sümbolikaga koolivorm, mis väljendab kooli ühtsust ja identiteeti, väärtustab koolikultuuri ja tekitab ühtsustunnet.

Koolis ja selle territooriumil on õpilastele loodud kehalise tegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused nii tundides kui ka tunniväliselt. Kooli territoorium on osaliselt piiratud aiaga.

Vaimse, vägivallavaba ning turvalise keskkonna kujundamisel osaleb kogu koolipere.

Õpilastele pakutakse kaks korda päevas tervislikku ja mitmekesist toitu. Nii koolilõuna kui pealelõunase pikapäevatoitu valmistavad oma kooli kokad.

Kooli õppekava aluseks on põhikooli ja gümnaasiumi riiklik õppekava.

Järjest enam peab arvestama õpilase individuaalsusega ja hariduslike erivajadustega. Vastavalt sellele kohandatakse ka õppetööd. Suurema õpilaste arvuga klassides õpetatakse matemaatikat ning eesti ja inglise keelt osaliselt rühmades. Õpiraskustega õpilased saavad suurt tuge kõikides kooliastmetes toimuvatest õpiabi tundidest. Koolis tegeletakse järjest enam ka andekuse arendamisega.

Õppetööd toetavad ka pikapäevarühmad. Koolis tegutseb alates 2014. õppeaastast neli pikapäevarühma, sest viimastel aastatel on pikapäevarühma õpilaste arv järsult tõusnud.

Huvitegevus annab õpilasele võimaluse tegeleda enda arendamisega erinevates ringides, avardada maailmapilti ja silmaringi, saada lisateadmisi, kinnistada õppetundides õpitut, luua seoseid erinevate valdkondade vahel. Huvitegevus on mitmekülgne, haarates nii kehalist tegevust, kunsti ja käsitööd, muusikat kui muid õppeaineid. 2013/2014. õppeaastal tegutses kooli juures 21 huviringi. 8 juhendajat olid väljastpoolt kooli. Lisaks kooli huviringidele osalevad õpilased ka muudes Rõuge vallas ja Võrus tegutsevates ringides ja klubides.

Sänna Leiutajate Külakooli hetkeseis

Rõuge vallas Sänna külas töötab I ja II kooliastme erakool „Leiutajate Külakool“, millel on koolitusluba alates juulist 2014.

Õppetöö toimub Sänna Kultuurimõisa ruumides. Kooli pidajaks on MTÜ Sänna Kultuurimõis.

Leiutajate Külakooli jaoks on tähtis, et kõik kogukonna liikmed on austatud, toetatud ja armastatud, et inimene julgeks ja suudaks lõõgastuda ning avaneda maailmale kogu oma ilu ja täiuslikkusega. Leiutajate Külakoolis käsitletakse inimest kui vaimset olendit. Siin ei ole õpetajaid ja õpilasi, on inimesed, kelle hing soovib õppida ja areneda lähtuvalt üksikisiku eluülesandest, et jõuda oma tõelise olemuseni.

Kooli programmis on olulisel kohal küsimused Kes ma olen?, Mis on maailm? (Mis on sünd?, Mis on surm? jne), suhted inimestega ja kogu meid ümbritseva keskkonnaga, armastus, inspiratsioon, harmooniataotlus, teadlikkus maailmast. Looduslähedus, sisemine vabadus ja rohke värske õhk on kooli argipäeva loomulikud osad. Oma koht on kaasaegsetel tehnilistel uuendustel, milles õpitakse koos orienteeruma.

Koolis usutakse, et laps ongi täiuslik ja täiesti valmis ning tal on kaasas täielik pakett selleks, et kõige paremini sukelduda oma eluülesande teostamisse, milleks täiskasvanud tema ümber hoiavad ruumi ja aitavad selles maailmas orienteeruda. Selline lähenemine on ka õpetajatele ja lastevanematele toetav, sest pole ootuseid lähtuvalt enda elukogemusest, arenguastmest, unistustest, soovidest ja tahtmistest.

Koolilastel endil on võimalus avada kooli süda sellisena, kuidas kool neile meeldiks, mis toetaks täiuslikult just nende arengut. Seega on kool kogu aeg muutumises, kuna laps areneb oma teel iga päev. Täiskasvanud lähtuvad laste visioonist ning loovad selle ümber turvalise struktuuri, milles laps saab rõõmsameelselt areneda. Koolis kasutatava metoodika märksõnadeks on projektiõpe, õuesõpe, avastusõpe, humanistlik pedagoogika ja Gaia haridus.

Lapsevanematel ja kogukonna liikmetel on kooli igapäevatoos aktiivne roll. Iga oskustega ja teadmistega täiskasvanu on suur ressurss kogukonnale, mis otseses suhtluses lastega aitab parandada neid väärtusi, mida on elu jooksul kogutud.

Koolis õpib 2014/2015. õppeaastal 10 õpilast, õppetöö toimub liitklassis. Selline suurus võimaldab läheneda individuaalselt – see tähendab, et õppetöö lähtub lapse konkreetsest isikust, tema inspiratsioonist ja loomulikust huvist. Koolil puudub eraldi köök, kuid on olemas ruumid, mida köögiks kohandada.

2.1 Probleemid

Valla haridusasutuste ja kogukonnaühenduste koostöö on vähene ja puudulik.

Tugispetsialistide puudus Rõuge valla haridusasutustes.

Viitina mõisahoone on amortiseerunud, lasteaia ruumide aknad vajavad väljavahetamist.

Rõuge lasteaia Viitina rühma õueala on piiritlemata.

Rõuge lasteaia basseini kasutatakse vähe.

Rõuge kooli õueala/mänguväljak on välja ehitamata.

Rõuge koolil puudub staadion.

Puudub veekeskus/ujula: lasteaias renditud ujumisoskused pidurduvad.

Õpilaste õpimotivatsioon on teadmata.

Laste ja noorte suhtlusoskused, analüüsivõime ning konfliktiolukordade lahendamise oskused on nõrgad.

Lastevanemaid kaasatakse vähe haridust puudutavate teemade arendamisse.

Haridusasutustes puudub rahvusvaheline koostöö.

Haridusasutused pole täielikult valmis puudega laste vastuvõtuks.

Piiritlemata territooriumid lasteasutuste ümber on ohtlikud.

Transpordivõimalused huvitegevusest osavõtmiseks on kasinad.

Koolibussiringid on liiga pikad ja reedene bussiring on liiga hiline.

Leiutajate Külakooli rahastusmudel on puudulik (sõltub liiga suurel määral projektidest).

Leiutajate Külakoolil pole sertifitseeritud kööki.

Leiutajate Külakooli õueala ei vasta Terviseameti nõuetele.

2.2 Lühiajalised eesmärgid

Vallas on tagatud eriväljaõppega kvalifitseeritud kaadri ja tugispetsialistide kättesaadavus.

Toimuvad järjepidevad koolitused kooli personalile.

Rõuge koolil on kaasaegne ning kooli vajadustele vastav mängu- ja spordiväljak

Valla allasutuste vahel toimub aktiivne koostöö ja infoliikumine.

Valla haridusasutustel on tihe ja tulemuslik koostöö nii sise- kui välispartneritega.

Huvitegevus on mitmekesine ning on valmis täienema vastavalt vajadusele.

Huvitegevuseks on olemas mitmekesised vahendid.

Ringitöö tulemusena on keeleõppe võimalused muutunud paremaks ja mitmekülgsemaks.

Leiutajate Külakooli tegevused on laienenud: avatud on uus klass, võetud tööle uus õpetaja ja renoveeritud täiendavaid ruume.

2.3. Pikaajalised eesmärgid

Rõuge kool on elujõuline, uuendusmeelne, jätkusuutlik, suurenenud õpilaste hulgaga keskne põhikool Võru maakonnas.

Õpilastele on loodud võimalused sügavamate annete avaldamiseks ning arendamiseks.

Õpikeskkond on turvaline ning õpilaste võimeid ja vajadusi arvestav.

Rõuge kooli õpilased kannavad ühtset koolivormi.

Koolikogukond on suhtlemises teadlik.

Lapsevanemad väärtustavad sisemist arengut.

Välispordirajatised vastavad laste vajadustele.

Erinevate huvigruppide koostöö on tulemuslik ja jätkusuutlik.

Arvestatakse laste ja kooliõpilaste erivajadustega.

Leiutajate Külakooli rahastusmudel toetub ettevõtluslikele alustele (külakooli tooted, laagrid ja koolitused).

Leiutajate Külakooli tarbeks on renoveeritud eraldi koolihoone.

Tagatud on tihedam bussiühendus Võru ja Säna vahel.

Valla koolibussiringide liiklus on tihe, turvaline ja vajaduspõhine.

2.4 Tegevuskava

Tegevus

Teostamise aeg

Koostöö parandamine erinevate meetodite abil

2015–2025

Sobitusrühma loomine Rõuge lasteaias

2016–2018

Täiskohaga logopeedide töölevõtmine Rõuge koolis ja lasteaias

2016–2018

Viitina külakeskuse renoveerimine

2015–2018

Viitina lasteaiarühma õueala piiramine

2015

Rõuge lasteaia basseini aastaringne kasutamine (v.a lasteaia puhkuse ajal)	2016–2018
Keeleõpperingide asutamine	2015–2018
Rõuge kooli õueala/mänguväljaku rajamine	2015–2016
Staadioni ehitamine Rõuge kooli juurde	2016–2025
Rõuge veekeskuse rajamine	2023–2025
Transpordivõimaluste loomine õhtustes huvialaringides osalemiseks	2015–2025
Koostööprogrammide elluviimine: kogukond, perekond, valla allasutused	2015–2025
Kujundava hindamise järkjärguline rakendamine Rõuge koolis	2016–2020
Mitteformaalsete õppemeetodite sissetootamine	2015–2025
Allasutuste töötajate osalemine riiklikel ja rahvusvahelistel koolitustel	2015–2025
Huvitegevuseks vajalike vahendite baasi täiustamine	2010–2017
Puuetega inimeste jaoks liikumisvõimaluste loomine Rõuge koolihoones (lift)	2020–2025
Liikluskorralduse turvaliseks muutmise Rõuge lasteaia ümbruses	2016–2018
Eraldi koolihoone (Sänna alaveski) renoveerimine Leiutajate Külakooliks	2016–2022
Leiutajate Külakooli ruumide (sertifitseeritud köök) ja õueala vastavusse viimine Terviseameti nõuetega.	2015–2022
Valla bussiringide liikluse parandamine ja alternatiivvõimaluste rakendamine (rendibuss, lastevanematele sõidukulude kompenseerimine)	2015–2025
Noorte ettevõtlikkust toetava õppe laiendamine haridusasutustes	2016–2025

3. TURISM

Visioon 2025: Rõuge vald on tuntud ja tunnustatud puhkuse ja aktiivturismi piirkond.

Rõuge vald on oma looduslike ressursside poolest mitmekülgseim piirkond Võrumaal. Samas ollakse koos Haanjaga maakondlik turismivärv, omades mitmekesiseimat vaatamisväärsuste hulka ning suurimat turismiteenuste pakujate võrgustikku Võrumaal.

Turismimajanduse tähtsus on pidevalt tõusnud, nagu on laienenud ka pakutavate turismiteenuste hulk ja valik. Rõugest on kujunemas atraktiivne aktiivturismi piirkond, kus on oluline koht erinevatel atraktsioonidel, puhkekohtadel, üritustel jne.

Rõuge valla hüüdlauseks on “Rõuge, seitsme järve maa”, “Leia ennast Rõuges!” ja “Trehvämi Rõugõn!”.

Rõuge Ööbikuoru keskus teenindab suvehooajal külastajaid ning jagab teavet piirkonna vaatamisväärsuste, majutusvõimaluste, ürituste ja pakutavate teenuste kohta. Ööbikuoru keskus müüakse suvehooajal käsitööd ja kohalikku toitu. Talvehooajal toimuvad keskus ja selle ümbruses kelgukoortega seotud tegevused. Ööbikuoru laululaval ja selle ümbruses toimuvad erinevad kultuuri- ja spordiüritused. Rõuge vallavalitsus koordineerib kohalikku turismiarengut ja koostööd kohaliku omavalitsuse ning ettevõtjate vahel. Toimuvad infopäevad ja koolitused turismiettevõtjatele.

Rõuge valla tugevuseks on tihe majutusasutuste võrk (27% majutuse pakujatest maakonnas asub Rõuge vallas), lisaks pakutakse erinevaid turismiteenuseid nagu näiteks ratsutamine ja forellipiük ning jalgrataste, paatide ja erinevate spordivahendite laenus; atraktsioon Linnutee, ATV-matkad, vibulaskmine, sepatöö demonstratsioon, saunateenused, soolakamber, massaažiteenused jne. Ööbikuoru Villas on aastaringsest avatud kohvik, lisaks pakuvad hooajaliselt toitlustamist Saarsilla talukohvik, kiirsöögiikoht Rõuge Rooben, Mägilase publi ning ettetellimisel enamus majutusteenuse pakujatest.

Avatud on erinevad spordiväljakud: talvel täismõõtmetega rahvusvahelistele nõuetele vastav valgustatud jääväli ja suusarajad, tõstukiga suusamägi Kiidil, suvel kunstmurukattega jalgpalliplats (jääväljakul). Lisaks ka jaanalinnufarm, sepa talu ning parvsaun. Aleviku keskus on ainulaadne Eesti Ema monument. Külastajate seas on populaarsed erinevad matkarajad: Luhasoo õpperada, rajad Rõuge Ööbikuorus ja ümber Suurjärve (tuntud ka kui energiarada), Rõugest Hinni kanjonisse viiv Rõuge ürgoru matkarada, Säna taevarada. Turistidele pakuvad huvi Ööbikuorg koos Linnamäe ja vesioinastega, Rõuge ürgoru järvistu, Rõuge Maarja kirik, Hinni kanjon, Luhasoo maastikukaitseala, arendatav Rõuge muinastalu, Ööbikuoru hüdrotöökoda-muuseum, Vabadussõja monument ja mälestuskivi Taani vabatahtlikele, kes osalesid Vabadussõjas; National Geographicu kollane raam jne. Välja on kujunenud mitmed suurüritused, mis toovad piirkonda hulgaliselt külastajaid kogu Eestist: Rõuge valla tantsu- ja laulupidu, ratsutamisvõistlused, jaanisimmanid, Rõuge veepidu ja paadiralli, kalapüügivõistlused nii suvel kui talvel (Viitina Kuurits ja Rõuge Purakas), Rõuge rattamaraton, mägiratturite mitmepäevasoit Tour de Rõuge, Rõuge jooksumaraton, Priitahtlike

Pritsimeeste Käräja, Rõuge triatlon ning ridamisi väiksemaid üritusi. Kultuuri ja kunstisündmusi pakuvad ka nii Säna Kultuurimõis kui Rõuge Kunstikuur.

3.1 Probleemid

Koostöö ettevõtjate vahel on vähene.

Ööbikuoru atraktiivsus väheneb.

Teenuste kvaliteet ebaühtlane.

Majutustingimused ja teeninduskultuur on iganenud.

Motivatsiooni puudumine – mugavustsooni kinni jäämine.

Turismiobjektid on amortiseerunud.

Turismiobjektide kohta käiva info kättesaadavus on kehv.

Teenuste tarbijaid on vähe.

Ühepäevaturismi osakaal on suur.

Kevad-sügis-talvisel hooajal turistidele pakutavaid teenuseid on vähe.

Turismiatraktsioone on vähe.

3.2 Lühiajalised eesmärgid

Suured üritused on jaotunud kogu aastale, mitte ainult turismihooajale.

Piirkonna turundamiseks viiakse läbi ühisprojekte.

Toimuvad teeninduskvaliteeti tõstvad õppepäevad ja õppevisiidid.

Teemaparkide ja -radade väljatöötamine.

Messide, trükiste ja kodulehekülje kaudu toimub aktiivne välisturundus.

Välja on arendatud erinevaid aktiivturismi objekte.

Välja on arendatud erinevaid turismi- ja tugiteenuseid, seniste teenuste kvaliteet on paranenud.

3.3 Pikaajalised eesmärgid

Turismi sesoonsus on vähenenud.

Toimib mitmetasandiline koostöö turismiturunduses.

Piirkond on tuntud mitmekülgsede aktiivtegevuste poolest.

Turismiobjektid on välja arendatud ning tagatud hea juurdepääs.

Teeninduskvaliteet on heal tasemel ning klientide soovidele vastav.

Rõuge piirkond on olulisim turismipiirkond Võrumaal.

Ööbikuorg ja Rõuge ürgorg tervikuna on kujunenud atraktiivseks puhke- ja kultuurikeskkonnaks.

3.4 Tegevuskava

Tegevus	Teostamise aeg
Ettevõtjate regulaarsete kokkusaamiste korraldamine	2015–2025
Temaatiliste laagrite korraldamine	2015–2025
Turismipakettide välja töötamine ettevõtjate poolt	2015–2025
Sihtgruppide segmenteerimine ja turundustegevused koostöös ettevõtjatega	2015–2018
Turismiobjektide korrastamine ja viidastamine	2015–2025
Muinastalu teemapargi rajamine	2015–2020
Suvelavastuste-kontsertide korraldamine	2015–2025
Valla turismiobjektide trükise koostamine	2016
E-turunduse arendamine ja koolitused	2015–2025
Hooajaväliste tegevuste väljaarendamine	2016–2019
Spaa ja ujula rajamine	2023–2025
Kohaturundus läbi lugude ja legendide esiletoomise	2016–2017
Aktiivtegevuste järjepidevuse tagamine	2015–2025
Rahvuslike toitude ja käsitöö tootevaliku laiendamine	2016–2019
Osalemine maakondlikus ja riiklikus turismivõrgustikus	2015–2025
Erinevate teemapäevade korraldamine	2015–2025
Sportimisvõimaluste laiem turundamine	2015–2025
Erinevate aktiivse puhkuse võimaluste reklaamimine ettevõtjate kaudu	2015–2025
Suurjärve rannapromenaadi väljaarendamine ja rannahoone ehitus, Rõuge Suurjärve kui Eesti sügavaima järve tähistamine (rannahoone, atraktsioonid, lasteala)	2016–2020
Avaliku WC olukorra parandamine Rõuge aleviku keskus	2016
Matkaradade pidev korrashoid ja uute marsruutide väljaarendamine	2015–2025
Ühistegevused turismiettevõtjatega	2015–2025
Uute turismiattraktsioonide väljaarendamine	2015–2025
Pereturismi arendamine	2015–2025
Uute turismikogemuste (nii Eesti kui välismaa) jagamise seminarid	2015–2025
Ööbikuoru uue vaatetorni disainikonkurss, projekteerimine ja ehitamine	2015–2018

Ööbikuoru keskuse edasiarendamine	2015–2025
Vaikuse Kodu külastuskeskuse rajamine Suurõ-Ruuga külla	2016–2021
Puhkekohtade loomine Kaussjärve äärde	2020–2021
Rõuge kooli spordikompleksi terviklik väljaehitamine (jäähoone, kunstmurukattega täismõõtmetes jalgpalliväljakuga staadion, ujula)	2016–2025
Sänna Kultuurimõisa, Viitina mõisa ja Rõuge parkide arendamine	2016–2020
Veeatraksioonide mitmekesistamine Rõuge järvestikus	2017–2020
Eesti Ema monumendiga seotud viitade ja infotahvlite paigaldamine	2016
Võimaluse leidmine turvalise ja keskkonnasõbraliku motopargi rajamiseks	2016–2020
Järvede kallasradadele juurdepääsude tagamine	2015–2025
Rahvusvahelistel ja riiklikel messidel osalemine	2015–2025

4. KULTUUR

Visioon 2025: Rõuge valla kultuurielu on mitmekülgne, kaasaegne, kõigile kättesaadav ja traditsioonide järjepidevust väärtustav.

Kultuurisündmusi viiakse Rõuge vallas läbi Rõuge rahvamajas, Rõuge Põhikoolis, Rõuge kirikus, Rõuge noortekeskuses, Rõuge lasteaias, Sänna Kultuurimõisas ning Nursi ja Viitina külakeskustes. Vabaõhuüritused toimuvad Viitina Järvesaarel, Ööbikuorus, Rõuge Suurjärve ääres ja külaplatsidel.

Huviringides on võimalik osaleda Rõuge rahvamajas, Rõuge koolis, noortekeskuses ja -tubades, Rõuge lasteaias, Sänna Kultuurimõisas ja Jaanipeebu kitarrikoolis.

Rõuge rahvamaja on liitunud Eesti Kontserdi maakondliku programmiga „Muusika Eestimaale”, mida rahastavad Eesti Kultuurkapitali helikunsti sihtkapital, maakondlik ekspertgrupp, Eesti Kontsert ja kohalik omavalitsus. Programmi eesmärk on pakkuda aastaringselt kontserte ning tuua vabariigi tippmuusikuid suurlinnadest kaugemale.

Programmi „Teater maale” raames korraldab rahvamaja 1–2 professionaalse teatri etendust aastas, lisaks organiseeritakse teatrite ühiskülastusi lastele, noortele ja täiskasvanutele.

Hulgaliselt traditsioonilisi üritusi toimub vabaihenduste eestvedamisel. Vallast on võimalik taotleda toetust nii kultuuri- kui ka spordiürituste korraldamiseks.

Vallarahvale pakuvad oma teenuseid avalikud raamatukogud Rõuges, Viitinas, Nursis ja Sännas.

4.1 Probleemid

Rõuge rahvamaja on kehvast seisusest ega vasta kaasaegsetele ootustele.

Rõuge raamatukogu töötab väga kitsastes tingimustes, asub ebasoodsas kohas.

Kultuuriürituste jäädvustamine on juhuslik ja puudub süsteem salvestiste arhiveerimiseks.

Pärimus kaob koos inimestega.

Rõuges ei ole oma bändi.

Talvisel ajal toimub vallas vähe suur- ja kogupereüritusi.

Huviringides käimise teevad keerukaks transpordi puudulik korraldus ning ringide ajaline kattuvus.

Kauaaegsete traditsioonidega üritused vajavad värskaid ideid ja uut hingamist.

Ööbikuorgu kasutatakse kultuuriürituste jaoks liiga vähe.

Traditsioonilised vabaõhuürituste kohad on „kulunud” ning vajavad värskendamist.

Elanikkond on passiivne.

4.2 Lühiajalised eesmärgid

Rõuge rahvamaja on renoveeritud ning kaasaegseid võimalusi pakkuv kultuuri- ja hariduskeskus.

Valla kultuuritegevus toimib aastaringiselt.

Toimuvad regulaarsed eestvedajate ümarlauad ning toimib valdkonna töötajaid ja tegijaid tunnustav ning väärtustav motivatsioonisüsteem.

Sündmuste korraldamisel ja läbiviimisel toimub pidev koostöö avaliku, era- ja kolmanda sektoriga.

Ööbikuoru piirkonda kasutatakse aktiivselt koostöös muinastalu eestvedajate ja teiste kultuurisündmuste korraldajatega.

Viitina Järvesaarel ja Rõuge Ööbikuoru laululavadel toimuvad regulaarselt üritused.

Rõugest käivad läbi üleriigilised kontserttuurid.

Rõuge raamatukogu töötab avarates tingimustes.

Toimuvad regulaarsed kontserdid Rõuge rahvamajas, Viitina mõisahoones, Rõuge kirikus, Sänna kultuurimõisas, Rõuge muinastalus ja Ööbikuorus ning muudes, uutes ja alternatiivsetes esinemispaikades.

Huviringid lähtuvad vajadusest, juhendajatena on kasutatud võimekaid kohalikke inimesi.

Huviringides osalejate arv püsib stabiilsena.

Loodud on tühjade (kasutamata seisvate) hoonete ja alternatiivsete esinemispaikade andmebaas omanäoliste ürituste korraldamiseks.

4.3 Pikaajalised eesmärgid

Rõuges toimuvad omanäolised, kaasaegsed ja rahvusvahelised kultuuri esindusüritused nii suvel kui talvel.

Rõuge rahvamaja toimib piirkonna kultuuri- ja huvikeskusena.

On olemas helistuudio, mis pakub kvaliteetset salvestusvõimalust nii kohalikele muusikakollektiividele kui rahvusvahelistele koosseisudele.

Rõuge parki on ehitatud uus laululava ning parki kasutatakse senisest enam vabaõhuürituste läbiviimiseks.

Kultuuriasutused on ratsionaalselt kasutatud, säästvalt majandatud ning kaasajastatud.

Kultuur on väärtustatud: suurenenud on teadlikkus piirkonna eripärast ning kultuuriväärtustest.

Raamatukogud on välja arendatud küla- ja kogukonnakeskusteks, seal korraldatakse temaatilisi üritusi.

Tehakse tihedat koostööd kõrgkoolidega: pakutakse võimalusi kursuse- ja uurimustöödeks, tudengeid kaasatakse pärimuslugude kogumisel ja salvestamisel, korraldatakse laagreid ja festivale.

Sänna Kultuurimõis on pidevalt arenev multifunktsiooniline, inspireeriv ja harmooniline ühistegevuse läte.

Toimub pidev kultuurialane koostöö nii Eesti-siseselt kui rahvusvaheliselt.

Loodud on omanäoline kaasaegse kunsti keskus, mis toob professionaalse kunsti vallaelanikele lähemale.

Toimib professionaalsetele kunstnikele töökeskkonda pakkuv ja kogukonnale avatud loomekeskus, mis elavdab piirkonna kultuurielu.

4.4 Tegevuskava

Tegevus	Teostamise aeg
Rõuge rahvamaja täielik rekonstrueerimine	2016–2020
Pidev mälumänguturniiri korraldamine	2015–2025
Viitina Järvesaare ja Ööbikuoru laululavade värskendamine	2016–2020
Alternatiivsete esinemispaikade kaardistamine ning kasutuselevõtt	2016–2017
Piirkonna eripära tutvustavate ürituste korraldamine	2015–2025
Vallakodanike ning ettevõtjate kaasamine kohalikku kultuuritegemise jätkuprotsessi	2015–2025
Sügis-talvise esindusürituse leidmine vallale	2016–2017
Kultuuriürituste ja inimeste lugude jäädvustamine ning säilitamine raamatukogudes	2015–2025
Kultuuriasutuste töö- ja tehniliste vahendite pidev uuendamine	2015–2025
Raamatukogude arendamine mitmefunktsioonilisteks külaelukeskusteks	2018–2020
Rõuge raamatukogule uute ruumide leidmine	2018–2020
Huvitegevuse ühine eksponeerimine eri paikades (kool, kunstikoor, rahvamaja, kirik jne)	2015–2025
Küsitluste korraldamine uute ideede saamiseks ja huvigruppide eelistuste väljaselgitamiseks	2015–2025
Hästitoimivate kultuuriürituste traditsioonide hoidmine ja sihtgrupi laiendamine	2015–2025
Pilliõpetuse arendamine eri vanusegruppidele	2015–2025
Valla toetussüsteem kogukonnaalgatuste projektidele (omaosaluse toetamine)	2018
Omanäolise ja kaasaegse kunstikeskuse loomine	2016–2018
Võimaluste leidmine koostööks erinevate õppeasutustega: pärimuse kogumine, laagrid, festivalid	2018–2020
Helistuudio rajamine rahvamajja	2020
Nursi Midriaidale kasutuse leidmine	2016–2018

5. HUVIHARIDUS JA ELUKESTEV ÕPE

Visioon 2025: Rõuge valla inimene õpib ja areneb kogu elu ning selleks on loodud mitmekesised võimalused.

Rõuge valla huviharidus on mitmekesine, hõlmates nii vallavalitsuse huvitegevust rahvamajas, laste- ja noorsootööasutustes kui ka erinevate vabaihenduste ja huvigruppide omaalgatuslikku tegevust. 2014/2015. hooajal tegutses vallas kokku ligi 60 erinevat spordi- ja huviringi, mille toimumist korraldavad Rõuge Põhikool, rahvamaja, noorsootööasutused, Sänna kultuurimõis ning erinevad klubid, seltsid ja entusiastid.

Lisaks korraldatud huvitegevusele on vallas moodustunud grupid, kes käivad koos ning tegelevad oma huvialadega kas regulaarselt või hooajati, vastavalt huvile ja vajadustele (jalgrattasport, golf, käsitöölised jne).

Huviringide loominguuga on osaletud nii kohalikel, piirkondlikel kui riiklikel laulu- ja tantsupidudel ning erinevatel konkurssidel ja spordivõistlustel; oma töid on esitletud veebis ja näitustel, aga ka näiteks Riigikogus. Valla spordi- ja tehnikaklubid ning isetegevuslased on saavutanud häid tulemusi nii maakondlikul kui riiklikul tasemel, mis näitab valla huvihariduse kõrget taset.

Lisaks regulaarsele huvitegevusele pakutakse vallas ka mitteformaalse õppe võimalusi. Silmapaistvamad elukestvat õpet edendavad vabaihendused on MTÜ Sänna Kultuurimõis, MTÜ Revolutsioon, Noorsooühing Rõuge Noorteklubi ja Jaanipeebu kitarrikool. Hooajaliselt korraldavad erinevaid kursusi ja koolitusi ka teised vabaihendused: MTÜ Omatehtud, MTÜ Rõuge Priitahtlikud Pritsimehed jne. Veel tegutsevad vallas tervisenõukogu ja aktiivsed kodanikud, kes on valmis algamata erinevaid silmaringi laiendavaid ja harivaid tegevusi. Korraldatavad koolitused on sageli projektipõhised ja tasuta; kodanikele soovitakse pakkuda võimalikult erinevaid ja soodsaid enesetäiendusvõimalusi. Koolituste planeerimisel arvestatakse sihtgruppide huvid ja soovide ning üldiste ühiskondlike tendentsidega.

Vallavalitsus toetab kooliõpilaste vallas väljaspool toimuvates huviringides osalemist, vallasisene huvitegevus on valdavalt tasuta (mõned kursused on tasulised).

5.1 Probleemid

Suur osa inimesi on passiivsed, neid on raske kodust välja saada.

Rahvamaja seisukord on kehv ja sealsed võimalused on kasinad.

Suhtlus valdkonna tegijate vahel on vähene ja ebaregulaarne.

Kogukonnal on vähe infot kohalike talentide (võimalike juhendajate) kohta.

Puudub kogu valla „tegijaid“ siduv terviklik süsteem.

Puudub info huviharidus- ja koolitusvajaduste kohta.

Üldharidussüsteem ei väärtusta mitteformaalset õpet.

Juhendajate valimisel, leidmisel ja otsimisel ei valita parimaid, vaid harjumuspäraseid; puudub ülevaade kohalikest võimalikest juhendajatest, neid ei rakendata piisavalt.

Omafinantseeringu (ühingu omatulu, mis ei sõltuks toetustest) leidmine projektideks on keeruline.

Asutused ei tee omavahel piisavalt koostööd (rahvamaja, kool, lasteaed, noortekeskus).

Huvitegevuses osalemist takistavad transpordiprobleemid.

Rõuge raamatukogu asub keskusest väljas ja on alakasutatud.

Pikaajalised ja entusiastlikud eestvedajad tüdinevad, väsivad, pole piisavalt motiveeritud.

Tugevate eestvedajate kohapeal hoidmine on raske (minnakse mujale väljakutseid otsima).

Nii osalejad kui eestvedajad väsivad (vananevad) ja tegevustes osalemine muutub vähemaks.

Eemale õppima läinud ei tule tagasi.

5.2 Lühiajalised eesmärgid

Vallas on (huvi)hariduse eestvedajate ja aktivistide võrgustik, mis käib regulaarselt koos.

Rõuge rahvamaja on kogu valla huviharidust haldav üksus.

On olemas ülevaade kohalike inimeste annetest ja erioskustest, mida saab rakendada huvihariduses ja elukestvas õppes.

On olemas ülevaade valla elanike huviharidus- ja koolitusvajadustest.

Valla allasutused teevad omavahel pidevat koostööd huviringide planeerimisel ja läbiviimisel.

Huvitegevustes osalemiseks on võrdsed võimalused kõigil valla elanikel.

Huvitegevuse eestvedajad on entusiastlikud ja motiveeritud.

Noortel on suur võimalus puutuda kokku professionaalse kunsti ja kultuuriga.

Rõuge vallas pakutav mitteformaalne haridus on kaasaegne, innovaatiline, mitmekülgne ja rahvusvaheline.

5.3 Pikaajalised eesmärgid

Rõuge rahvamaja on renoveeritud ning kaasaegseid võimalusi pakkuv kultuuri- ja hariduskeskus.

Rõuge valla elanikud on aktiivsed osalejad, igäüks on leidnud sobivaid huvitegevuse võimalusi.

Valla üldharidussüsteem väärtustab mitteformaalset õpet.

Rõuge vallal on kujunenud kultuurisõbraliku piirkonna kuvand.

Rõuge vald on avatud uutele (loomevaldkonna) tegijatele ja investeerijatele (isiklik suhtlemine praeguste siin käijate ja tegutsejate kaudu).

Rõuge vald on elukestva õppe keskus maakonnas.

5.4 Tegevuskava

Tegevus	Teostamise aeg
Regulaarsed küsitlused huviharidus- ja koolitusvajaduste väljaselgitamiseks	2015–2025
Igal aastal vähemalt ühe ulatusliku (rahvusvahelise) hariva sündmuse, konverentsi vms korraldamine	2015–2025
Helistuudio rajamine rahvamajja	2020
Kaasaegse ja pärimuskunsti keskuse loomine	2017–2018
„Noorte kultuuristamise aastad“ Rõuges – kõik tõsise muusika, kunsti jne üritused ning harivad tegevused (koolitused) kohalikele lastele tasuta	2015–2017
Valla huviringide valikusse järjepidevalt uute ja kaasaegsete tegevuste lisandumine (mitte ainult vana, vaid ka moodne rahvakultuur)	2015–2025
Huvitegevuse pakkumine hooajaliselt, koostöös tegijatega väljastpoolt, nt suvelaagritena	2015–2025
Regulaarsete harivate tegevuste ja ürituste toimumine valla raamatukogudes	2015–2025
Valla huvihariduse ja mitteformaalse hariduse messi korraldamine	2016–2025
Olemasolevate pädevate inimeste rakendamine teiste organisatsioonide arendamisel (kool, noortekeskus, vabaihendused)	2015–2025
Lugude festivali korraldamine. Paralleelselt esinevad kohalikud talendid kirikuaias, järve ääres jne	2015
Valla kultuurirühmades osalejatele väljundite ja esinemisvõimaluste leidmine	2015–2025
Kooliõpilaste tööde eksponeerimine erinevates kohtades üle valla (kunstikuur, rahvamaja jne).	2015–2025
Kogu valla huvihariduse koordineerimine rahvamajast	2015
Rõuge noortes huvi kasvatamine professionaalse kunsti vastu, tuues seda kooli kohale; rahvamaja ja kooli koostöö	2015–2025
Ringijuhtide ja teiste huvihariduse tegijate kokkusaamised neli korda aastas	2015–2025
Kunstikuuri arendamine aastaringseks käsitöö- ja kunstikeskuseks.	2015–2018
Huviringide rahastamise viimine sõltumatuks EL rahadest (osalejate isikliku panuse suurendamine)	2016–2025
Uute juhendajate leidmine ja tegutsema julgustamine (<i>a la</i> Jaanipeebu kitarrikool)	2015–2025
Uutele tegijatele abi pakkumine projektide kirjutamisel ja rahastuse leidmisel, sissesuslandumisel	2015–2025

Elukestva õppe koolituskeskuse loomine	2016–2020
Keelekoolituste korraldamine	2015–2025
Arvutiõpe eakatele	2015–2025
Filmiõhtute korraldamine (dokumentaalfilmid koos vestlusõhtutega)	2015–2025
Tervise- ja toitumisalased koolitused	2015–2025
Eri valdkondade koolitajate ja tegijate omavahel kokku viimine, koolitusvajaduste jagamine valdkonniti	2015–2025
Finantsteemaliste ja toimetulekuga seotud koolituste korraldamine	2015–2025
Paketi koostamine turistidele pakkumiseks (toimumiskoht, toitlustus, majutus, kohalike koolitajate pakkumised)	2015–2025
Huvihariduse ja koolituste pakkujate ning turismiettevõtjate koostöö suurendamine	2015–2025
Raamatukogude arendamine mitmefunktsioonilisteks keskusteks, kus toimuvad koolitused, kursused, harivad üritused, eakate kooskäimised	2018–2020
Rõuge raamatukogule uute ruumide leidmine ning mitmefunktsioonilise keskusena toimimiseks tingimuste loomine	2018–2020
Täiskasvanute näiteringi loomine	2016–2025
Raamatukogude juurde isetoimivate (tasuta) antikvariaatide loomine: raamatute vahetus, annetamine	2015–2025
Tegevuste hajutamine alevikust külakeskustesse.	2015–2025
Energiateemalise hariduse pakkumise arendamine SA Rõuge Energiakeskus poolt	2015–2025

6. NOORSOOTÖÖ

Visioon 2025: Rõuge valla noor on avatud maailmavaate, positiivse ellusuhtumisega, ettevõtlik ja väärtustatud kogukonna liige.

Rõuge vallas alustati aktiivselt tööd noortega 1997. aastal, kui asutati Noorsooühing Rõuge Noorteklubi. Esimesed noortekeskuse ruumid said noored 1998. aastal praegusesse Rõuge Avatud Noortekeskuse hoonesse. Noorsootööd on eesmärgistatult arendatud alates 2001. aastast, kui tööle asus noorsootöötaja. Hiljem on lisandunud noortekeskused ja noorsootöötajad ka Viitina ja Nursi endistesse koolihoonetesse. 2011.–2014. aastatel oli noorsootöö teenus Sännas delegeeritud MTÜ Säanna Kultuurimõisale. Rõuge Avatud Noortekeskus on renoveeritud 2009. aastal, Nursi noortetoa ruumid 2014. aastal. Rõuge valla noorsootöötajatel ja noorsootöö spetsialistil on kõrgharidus või kõrgharidus omandamisel.

Noorsootöö on olnud tulemuslik ning täitnud talle seatud eesmärke, milleks on noorte toetamine ühiskonnas toimetulevaks täiskasvanuks kujunemisel. Rõuge vallast on saanud arenev piirkond, kus kohalike noorte tugeval sidususel kodukohaga on oma roll ka noorsootööl.

2012. aastal osales Rõuge vald üle-eestilises noorsootöö kvaliteedi hindamises, saavutades nii välis- kui sisehindamises kõrged hindepunktid. Rõuge valla noorsootöötajad ja noored, Rõuge Avatud Noortekeskus ning Noorsooühing Rõuge Noorteklubi on saanud tunnustust tulemusliku töö eest nii kohalikul kui riiklikul tasandil. Rõuge valla noorsootöötajad osalevad erinevates noorsootööga seotud võrgustikes, mis võimaldab kaasa rääkida noorsootööd mõjutavates protsessides (Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendus, Eesti Noorsootöötajate Ühendus, SA Archimedes, Euroopa Noored Eesti büroo, Võrumaa noorsootöö nõukoda, Võrumaa Omavalitsuste Liidu haridus- ja kultuurikomisjon, haridus- ja teadusministeeriumi töörühm jne).

Viimaste aastate tegevuste keskmeks on olnud töötud noored või noorte ettevalmistus tööeluks läbi erinevate meetodikate kasutamise. Lähiaastatel keskendutakse koos Haanja ja Varstu vallaga noori jõustavale ennetustegevusele, kus olulisel kohal on võrgustikutöö erinevate spetsialistide kaasamisel, et viia noorsootöö meetodid ka nende noorteni, kes iga päev noortekeskusi ei külasta.

Noored saavad nii noortekeskuse kui noorteklubi kaudu osaleda erinevates rahvusvahelistes projektides.

2005. aastal loodi Rõuge Noortevolikogu. 2013.–2015. aastatel tegutseb noortevolikogu viies koosseis.

Noorte huvitegevus on mitmekesine. Kooli ja rahvamaja kõrval pakub tegevust ka noortekeskus, viies huviringid ka küladesse kohapeale. Meediaring Rõuge TV on saavutanud oma töös juba üle-eestilise tuntuse, olles partner ka üleriigilistele telekanalitele.

Rõuge Avatud Noortekeskus on praktikabaas noorsootöö tudengitele ning Töötukassa partner noortele töökogemuse pakkumisel, samuti pakutakse pidevalt vabatahtliku töö võimalust nii kohalikul kui rahvusvahelisel tasandil.

Rõuge valla noorte arv näitab lähiaastatel väikest langust, eelkõige Rõuge alevikus ja Viitina külas. Positiivne on Nursi küla noorte arvu stabiilsus ja pigem väike kasv.

Aasta	7–26 aastaste noorte arv
2014	478
2015	479
2016	463
2017	451
2018	434
2019	422
2020	410

Tabel 1. Rõuge valla 7–26-aastaste noorte arv aastatel 2014–2020. Rahvastikuregister (2014)

	Rõuge	Viitina	Nursi	Sänna
2014	95	50	34	15
2015	98	51	35	14
2016	90	50	36	16
2017	92	49	37	16
2018	88	46	35	16
2019	88	43	36	16
2020	82	42	36	15

Tabel 2. 7–26-aastaste noorte arv külates aastatel 2014–2020. Rahvastikuregister (2014)

6.1 Probleemid

Külade huvitegevuse valik on kesine.

Noorte loomingut ja andeid on kogukonnas vähe näha.

Noorte majandusõpe kogukonnas on nõrk, majandusõppesse ei ole kaasatud realselt tegutsevaid ettevõtjaid.

Võrgustikutöö laste ja noorte toetamisel ja tegevuskeskkonna arendamisel vajab regulaarsust ja koordineerimist.

Maakondlike noorte katusorganisatsioonide töö on ebastabiilne, noortel puudub huvipakkuv osalusvõimalus maakondlikul tasandil.

Noored ei ole esindatud teiste tasandite otsustusprotsessides.

Rahvusvaheline noorsootöö on kättesaadav peamiselt noortekeskuse ja noorteklubi noortele.

Kogukonnas on vähe inimesi, kellel on valmisolek ja motivatsioon rahvusvahelise koostöö arendamiseks laste ja noorte huvides.

Noorte koostöö maakonna teiste noortega on vähene.

Kogukonna elanike aktiivsus hea märkamisel ja tunnustusteapanekute tegemisel on vähene.

Noortevolikogu juhtimisoskused vajavad tuge.

Noortevolikogu tegevusest ei olda vallas laialdasemalt teadlikud.

Noortekeskuse ja noortetubade vahendid on kulunud.

Noorsootööasutused vajavad renoveerimist ja korrastamist.

Madal töötasu ei võimalda tööle võtta professionaalseid ja püsivaid noorsootöötajaid.

Koostöö perekonna kui tervikuga vajab arendamist.

6.2 Lühiajalised eesmärgid

Loodud on erinevaid uusi huvitegevuslikke võimalusi noortele.

Noored ja noorsootöötajad osalevad aktiivselt erinevates otsustusprotsessides.

Noorte rahvusvahelise koostöö võimalusi on mitmekesistatud.

Noortevolikogu liikmed saavad pidevalt valdkondlikke koolitusi ning on avara silmaringiga.

Noorsootöö tegevusvahendid on uuendatud ja kaasaegsed.

Kasutatakse mobiilset noorsootööd ja uusi meetodikaid.

Loodud on laste ja noorte tugivõrgustik.

Toimivad ettevõtlikkust toetavad tegevused.

Loodud on täiendavaid võimalusi töötute ja mitteõppivate noorte toetamiseks.

Algatatud on koostöötegevusi naaberomavalitsustega.

Toimuvad regulaarsed küsitlused laste ja noorte arvamuste ja ootuste väljaselgitamiseks.

Noorsootööasutuste ja pere vaheline koostöö on aktiivne.

6.3 Pikaajalised eesmärgid

Tegevused, milles lapsed ja noored osalevad, vastavad nende vajadustele.

Noori ja lapsi toetav keskkond on tervik, kus erinevad osapooled teevad sidustatud tööd laste ja noorte elukeskkonna arendamiseks.

Lastele ja noortele on loodud võrdsed tingimused huvitegevuses ja noorsootöös osalemiseks.

Noored osalevad erineva tasandi otsustusprotsessides.

Piirkonna noored on ettevõtlikud ning osalevad aktiivselt tööturul ja õppetegevuses.

Noorsootöötajad on motiveeritud ning omavad väga head erialast ettevalmistust, moodustades tugeva meeskonna.

Noorte võimalused rahvusvahelises koostöös osalemiseks on mitmekesised ning kättesaadavad erinevas vanuses noortele.

Noori tunnustatakse ning noored väärtustavad ka ise kogukonnas toimuvat.

Noorsootööasutused on küllastajasõbralikud, turvalised ning varustatud mitmekesiste vahenditega.

6.4 Tegevuskava

Tegevus	Teostamise aeg
Noorte toetamine maakondlikes ja riiklikes noorte katusorganisatsioonides osalemisel	2015–2020
Rahvusvahelised projektid nooremale vanusele (13–18)	2015–2020
Geograafilise haarde laiendamine rahvusvahelises noorsootöös (Venemaa, Jaapan, Ameerika manner jt)	2015–2020
Rahvusvahelist koostööd tutvustavate seminaride ja töötubade korraldamine	2015–2020
Noorte koostööprojektid naaberomavalitsustega	2015–2020
Noortevolikogule koolituste ja õppevisiitide korraldamine	2015–2020
Mitteformaalse õppe meetodite kasutamine koolis ja lasteaias	2015–2020
Ettevõtlusfondi loomine noortele	2015–2016
Ettevõtlusmaleva loomine	2015–2020
Noorte algatusfondi loomine	2016–2017
Ettevõtlikkust toetavate õpitubade korraldus	2015–2020
Noorte talentide festivali traditsiooni loomine ja hoidmine	2015–2020
Noorte talentide rakendamine kohalikel üritustel	2015–2020
Noorte loomingu näitused avalikes kohtades	2015–2020
Noorte oskuste andmebaasi loomine	2015–2016
Noorte tunnustusüritus kogukonnale	2015–2020
Uuringud ja küsitlused noorte tegevusvajaduste jms kohta	2015–2020
Huvitegevuses osalemise transpordi (kogukonnatransport) süsteemi väljatöötamine	2015–2016
IT ja huvitegevuse vahendite uuendamine noorsootööasutustes	2015–2020
Multimeediakeskuse rajamine	2016–2018

Viitina noortetoa renoveerimine	2015–2018
Nursi külakeskuse renoveerimise II etapp	2015–2018
Rõuge noortekeskuse interjööri uuendamine	2017–2018
Rõuge parki välitegevuste hoone rajamine ja välitegevuste mitmekesistamine	2016–2017
Noorsootööasutuste töötajate motivatsiooni tõstmine	2015–2020
Erinevate tegevuste arendamine perekonnale kui tervikule	2015–2020
Koostöö kogukonnaürituste elluviimisel	2015–2020
Mobiilse noorsootöö rakendamine	2015–2020
Mobiilse noorsootöö keskuse (Ideekohvik) vee- ja kanalisatsiooni ning puhkeala väljaehitamine	2015–2016
Tugivõrgustiku väljaarendamine	2015–2016

7. SPORT

Visioon 2025: Rõuge vallas on kõigil mitmekesised võimalused nii rahva- kui saavutusspordiga tegelemiseks.

Rõuge vallas on aastaid tehtud olulisi samme sporditegevuse arendamiseks. Rõuge kooli juures saab sportida täismõõtmega võimlas (valminud 2003), kus on loodud võimalused korv-, võrk-, ja saaljalgpalli harrastamiseks. Samas hoones asuvad jõusaal, aeroobikasaal, varustuse-, treeneri-, riietus-, duširuumid ja saunad. Suvisel ajal kasutatakse koolikompleksi aktiivselt noorte spordilaagrite korraldamiseks. Spordisaali haldab Rõuge Põhikool.

Kooli läheduses asub 2012. aastal valminud täismõõtmes ja hokipoordidega jääväljak. 2013. aastal paigaldati platsile kunstmurukate, mis võimaldab seal kevadest sügiseni jalgpalli mängida. Platsi haldab ja hooldab MTÜ Rõuge Spordiklubi, kellega Rõuge Vallavalitsusel on sõlmitud vastav leping. Tulevikus jäähoone ehitamiseks on loodud SA Rõuge Jäähall.

Rõuge Noortekeskuse juurde rajati 2012. aasta sügisel *skatepark*, kus saab harrastada rula, tõuke- ja trikirasporti.

Külades on olemas erinevad palliplatsid. Avalikud volleplatsid asuvad Rõuges, Viitinas ja Nursis.

Osa avalikke spordirajatisi vallas on eravalduses:

- Jaanipeebu surnuaia kõrval asuv ca 2 ha suurune golfiväljak, mis asub mitme erineva kinnistu peal (sh ka valla kinnistu);
- Kiidi mäesuusanõlv, kus tõmbenumbriteks mäesuusatamine, snowtubing ja lumelaua- atraktsioonide park;
- motokrossirada Vanamõisas, mis on valla krossihuviliste treeningpaik;
- motokrossi treeningrada Jaanipeebu külas;
- Kurgjärve spordibaas koos oma rajatistega;
- Jaanipeebu surnuaia juures asuv jalgpalliplats.

Rõuge valla spordielu iseloomustab mitmekesine spordiürituste kalender, mida sisustavad nii kohalikud kui ka väljastpoolt valda tulnud ürituste korraldajad (traditsiooniliselt kolm jalgpallivõistlust hooajal, rahvusvaheline hokiturniir, suvine ülevallaline vollesari, rattamaraton, mägiratturite mitmepäevasõit, tõukerattamaraton, kestvusratsutamise võistlused, suvine golfituur, motokrossid, jooksumaraton, triatlon, orienteerumispäevakud, paadiralli jne). Ka rahvasport on pikaajaliste traditsioonidega.

Erinevate spordialade arendamiseks ja huviliste koondamiseks on loodud mitmeid organisatsioone.

- MTÜ Rõuge Spordiklubi tegeleb jäähoki- ja jalgpallivõistluste korraldamise ning alade arendamisega.
- Jalgrattaklubi Rõuge Racing Team koondab rattasõpru, kes osalevad klubivormides võistlustel üle Eesti. Klubi korraldab igal aastal lastele rattapäeva ning on viis korda korraldanud Rõuge pargisprinti.

- MTÜ Rõuge Korvpalliklubi koondab korvpallihuvilisi ka naabervaldadest. Osaletakse enamasti maakonnasisestel võistlustel.
- MTÜ Rõuge Golf ühendab golfimänguhuvilisi eesmärgiga rajada üheksa rajaga väljak. Vabatahtliku tööna hooldatakse golfiväljakut ning korraldatakse võistlusi.
- MTÜ Terviseklubi Siruta eestvõtmisel toimuvad regulaarselt erinevad naiste tervise edendamise treeningud (pilates, võimlemine, aeroobika jne).
- Taevatähe suusahüppe ja kahevõistluse meeskonda kuuluvad Eesti koondislased Kail ja Han-Hendrik Piho, kes on vallale ja piirkonnale kuulsust toonud nii kodumaal kui piiri taga. Häid tulemusi on näidatud olümpiamängudel, maailma karikavõistlustel ja maailmameistrivõistlustel.
- MTÜ Sänna Külaühing koostöös Eesti Tõukerattaliiduga edendab tõukerattasporti piirkonnas ning korraldab vastavaid üritusi.
- Noorsooühing Rõuge Noorteklubi korraldab Rõuge Veepeo raames ülipopulaarset kummipaadiralli võistlust iga aasta juulikuus.
- MTÜ Rõuge Krossiklubi koondab valla motosportihuvilisi. Käiakse võistlema väljaspool ning korraldatakse krossiüritusi ka oma vallas.

Lisaks klubilistele tegevustele toimuvad järgmised treeningud: võrkpall (naised, mehed), jooga, erinevad tantsurühmad. Vallavalitsus pakub inimestele ujumisbussi teenust Väimela ujujasse ning suusabussi teenust Haanja suusakeskusesse. Talvisel ajal on kooli juurde ning Rõuge ja Viitina vahele sisse sõidetud suusarajad.

Koolilastele pakutakse mitmeid spordiringe (jalgpall, judo, ujumine jne). 2014. aasta sügisest alustas jalgpalliklubi FC Helios Võru laste jalgpallitreeninguid Rõuges.

Vallas on pikaajaliste traditsioonidega talvised autosportdivõistlused. Vastavalt ilmastikuoludele valmivad igal aastal lume- ja jäärajad ning peetakse võistlusi Rõuges, Viitinas ja Nursis.

Vallavalitsus on loonud sportlaste tunnustamise korra. Koos teiste valla aanimetustega antakse välja aasta sportlase tiitel. Valla eelarvest jagatakse taotlusvoorudena spordi toetuseks rahalisi vahendeid.

Sportis tehakse järjepidevat koostööd Läti Vabariigi Ape omavalitsusega ja Vene Federatsiooni Pihkva oblasti omavalitsustega. Senine koostöö on tulemuslik, jätkusuutlik ja perspektiivikas.

7.1 Probleemid

Vallas puudub pordikoordinaator.

Igale spordialale jätku vallas piisavalt harrastajaid.

Puudub täismõõtmetes staadion.

Sportimiseks on loodud head tingimused, aga elanikkond on nende võimaluste kasutamisel väheaktiivne.

Spordivaldkond on alarahastatud.

Igal alal ei ole pädevaid treenereid.

Puuduvad noorte treeninggruppid.

Vallas puuduvad terviserajad.

Vallas puudub ujula.

Loodusliku jääga jääväljak sõltub liialt ilmastikust.

Jääväljakul puudub katus ja külmutusseadmed.

Puudub aastaringne auto- ja motosporidirada.

Vallas puudub tenniseväljak.

Puuduvad hooldatud ja valgustatud suusarajad.

Olemasolev golfiväljak on ebapiisav, puudub maa golfiväljaku arendamiseks.

Vallal puudub esindusvõistkond.

Kooli juures puuduvad väliväljakud.

Maaomanikud suhtuvad matkaradadesse vaenulikult (eravalduse sildid, hobused, ratturid, jne).

7.2 Lühiajalised eesmärgid

Rõuge korrusmajade juurde on rajatud võrk- ja korvpalliplatsid vastavalt detailplaneeringule.

Toimuvad avatud treeningud, mida juhendavad kvalifitseeritud pallimängu- ja suusatreenerid.

Toimuvad traditsioonilised vallasisesed spordiüritused (valla spordipäev, paadiralli, tervisekõnd).

Kasutatakse laialdaselt Kiidi Puhkespordikeskuse, Haanja Suusakeskuse ja Kurgjärve Spordibaasi teenuseid.

Üle kogu valla on rajatud erinevaid suusamatkaradasid.

Rajatud on erineva raskusastmega märgistatud mägijalgrattaradade võrgustik koos viitade ja kaartidega koostöös RMK ning teiste huvitatud osapooltega.

Jätkatakse suviste rahvaspordiürituse (Rõuge Rattamaraton, Rõuge tuur, Rõuge maraton, Rõuge triatlon jne) korraldamist ja toetamist.

Töötatakse selle nimel, et Rõugesse tuleks juurde suviseid ja talviseid rahvaspordiüritusi.

7.3 Pikaajalised eesmärgid

Tervisespordi harrastamise võimaluste loomine ja tervisespordi järjepidev propageerimine.

Kooli juurde on välja ehitatud spordikompleks, kuhu kuuluvad staadion, hokiväljakuga jäähoone, ujula ja erinevad palliplatsid vastavalt detailplaneeringule.

Valla esindusvõistkonnad osalevad Eesti meistrivõistlustel ja rahvaspordiliigades.

Valla sporditegevused on koordineeritud.

Rõugest on kujunenud üle Eesti tuntud mägijalgrattakeskus huvitavate kohalikkude loodust ning vaatamisväärsusi tutvustavate rattaradadega ja iga aasta toimuvate erinevate rattaüritustega.

Rõuges on täismõõtmelised ujula.

7.4 Tegevuskava

Tegevus	Teostamise aeg
Spordikoordinaatori tööerakendamine	2015–2016
Info jagamine ja naaberomavalitsuste elanike kaasamine valla sporditegevustesse	2015–2025
Täismõõtmelised kunstmuru jalgpalliväljakuga staadioni rajamine	2016–2025
Võimaluste loomine uute alternatiivsete alade harrastamiseks (lauatennis, tennis, suusamatkarada, ronimissein, <i>disc golf</i> jne)	2015–2025
Spordi- ja tervisedendusprojektide kirjutamine, projektide lisarahastuse taotlemine	2015–2025
Jõusaali inventari täiustamine	2016–2017
Treenerite koolitamine kogukonnast ja kaasamine väljastpoolt valda	2015–2025
Noorte treeninggruppide toetamine ja käigus hoidmine	2015–2025
Traditsioonilise rahvajooksuürituse loomine	2016
Rõuge ja Viitina parki terviseradade rajamine	2015–2017
RMK matkaradade arendamine ja kohandamine tervisespordi harrastamiseks, tähistuse parandamine	2015–2017
Olemasolevate matkaradade korrastamine ja avalikku kasutusse võtmine	2015–2025
Ujula rajamine	2023–2025
Jäähooone väljaarendamine (külmutusseadmed, katus, seinad, olme- ja administratiivruumid)	2016–2025
Suviste ja talviste autospordiradade rajamine	2016–2020
Motospordiraja rajamine ja arendamine	2016–2025
Tenniseväljakute rajamine Rõugesse ja Viitinasse	2017–2020
Hooldatud ja valgustatud suusaradade käigushoidmine	2015–2025
Golfiväljakuks sobiva maa leidmine ja väljaku rajamine	2016–2018
Valla esindusvõistkondade toetamine	2016–2025
Väliväljakute rajamine Rõuge kooli juurde	2015–2019
Kiidi talvepargi ja kunstlume tootmise võimaluste arendamine	2015–2025
Jätkuv spordiürituste toetamine omavalitsuse poolt	2015–2025

Ratsaspordi arendamine ja ratsaürituste korraldamine	2015–2025
Vallas toimuvate spordilaagrite pakkumine oma valla noortele	2015–2025
Spordialase koostöö arendamine omavalitsuste vahel (taristu arendamine, info edastamine, gruppide täitmine jne)	2015–2025
Koolieelsete laste spordiringide loomine	2016–2017
Rõuge aleviku tänavate, Võru–Haanja–Kurgjärve–Rõuge–Nursi–Võru ja Rõuge–Viitina kergliiklustee rajamine	2015–2020
<i>Disc golf</i> i radade rajamine valda	2016–2017
Spordiväljakute rajamine korruselamute juurde	2019–2021
Nursi jalgpalliplatsi rajamine	2015–2016

8. SOTSIAALHOOLEKANNE

Visioon 2025: Rõuge vallas on turvaline ja hea elada, vajalikud sotsiaalteenused on kättesaadavad kõigile.

Sotsiaalhoolekande eesmärk on abi osutamine isikule või perekonnale toimetulekuraskuste ennetamiseks, kõrvaldamiseks või kergendamiseks. Selleks on vajalik optimaalne sotsiaalhoolekandeteenuste osutamise süsteem, et kindlustada kättesaadav ja toimiv esmatasandi sotsiaalabi kõigile abivajajatele. Elanike sotsiaalhoolekande ja sotsiaalse kaitse küsimustega tegelevad vallavolikogu sotsiaalkomisjon ja sotsiaalnõunik, lastekaitse spetsialist, hooldekodu juhataja ning avahooldustöötaja. Pakutakse ja vahendatakse mitmekülgseid teenuseid ning makstakse toetusi, mis aitavad ennetada või lahendada erinevaid sotsiaalseid probleeme. Vald osutab sotsiaalnõustamise teenust, koduteenuseid, eluasemeteenust, hooldamist perekonnas, hooldamist hoolekandetasutuses ja muid toimetulekuks vajalikke sotsiaalteenuseid (pesupesemine, sauna ja duši teenus, tugiisikuteenus, transporditeenus). Vahendatakse asenduskoduteenust, toetatud elamise teenust, kogukonnas elamise teenust ja ööpäevaringset erihooldusteenust. Jätkata tuleb võrgustikutöö arendamist, kaasates sotsiaaltöoga seotud isikuid ja organisatsioone, ning pöörata tähelepanu inimeste teadlikkuse tõstmisele, arendada vastutust enda ja pereliikmete toimetuleku eest ning abivajaja märkamist kogukonnas.

Lastekaitse

2014. aasta alguses elas Rõuge vallas 365 last. Nelja ja enama lapsega peresid on 12. Puudega lapsi on 15. Vanemliku hoolitsuseta jäänud lastest on seitse asenduskoduteenusel, üks laps on perekonnas hooldamisel ja üks laps eestkosteperes.

Riskiperedes ja konfliktsituatsioonidega peredes kasvavate laste probleemidega tegelemiseks on välja kujunenud koostöövõrgustik kooli, lasteaia, pereõe ja piirkonnapolitseainikuga. Vallavalitsuse juurde on loodud laste hoolekandekomisjon, kus arutatakse lastega seotud küsimusi. Laste probleemidega tegeleb lastekaitsetöötaja, kes on osalise koormusega ka kooli sotsiaalpedagoog. Lastele, kes vajavad abi puude, haiguse või pere raske olukorra tõttu, on lasteaias abiks tugiisikud. Koostöös naaberomavalitsustega on algatatud erinevaid sotsiaalteenuseid arendavaid projekte laste heaolu tagamiseks.

Puuetega inimeste hoolekanne

Rõuge vallas elas 2014. aastal 468 puudega inimest, neist 273 pensioniealised, 180 tööealised ja 15 lapsed.

Sügava puudega isikule on vajadusel võimalus taotleda hooldajat. Erandkorras määratakse hooldaja ka raske puudega isikule, kellel on pidev vajadus kõrvalabi järele igapäevatoimingutes või juhendamisel. Raske puudega isiku hooldajale, kellel on seadusest tulenev ülalpidamiskohustus, hooldajatoetust ei maksta. Mittetöötava hooldaja eest tasutakse ka sotsiaalmaks, mis tagab talle ravikindlustuse. Puudega laste vanematele on lisaks hooldajatoetusele makstud ka teisi toetusi,

näiteks transporditoetus ravi- või rehabilitatsiooniteenusel käimiseks ning abivahendite ostmise toetus.

Hooldaja on määratud 30 sügava puudega isikule, 14 raske puudega isikule ja 11 puudega lapsele. Erihooldusteenusel viibib 8 puudega inimest.

Eakate hoolekanne

2014. aastal oli Rõuge vallas 312 vähemalt 70-aastast inimest. Eakatele, kes vajavad abi toimetulekul omas kodus, osutatakse koduhooldusteenust ja transporditeenust; võimalik on kasutada pesupesemise, duši ja sauna teenust. Pidevat hooldust vajavad eakad saavad kasutada üldhooldusteenust. Eakaaslastega suhtlemiseks ja vaba aja sisustamiseks toimuvad regulaarsed piirkondlikud kokkusaamised Nursi, Säna, Rõuge ja Viitina piirkonnas. Oktoobri alguses tähistatakse ühiselt eakate päeva. Jõulude ajal külastavad vallavalitsuse esindajad 70-aastaseid ja vanemaid eakaid nende kodudes, et soovida häid pühi.

Rõuge Hooldekodu osutab üldhooldusteenust eakatele ja puuetega inimestele. Hooldekodus on 25 hoolduskohta ja elanikud elavad ühe-, kahe- ja kolmekohalistes tubades. Enamus hoolealustest on Rõuge valla elanikud. Personali kuulub 13 töötajat.

Praegune hooldekodu ei vasta kaasaja vajadustele ega hooldusasutuse tervisekaitse ja ehituslikele nõuetele. Liikumispuudega inimesel on abivahendiga liikumine hoones raskendatud. Hügieeni- protseduurid sügava puudega või voodihaigete klientidega nõuavad põetajatelt suuri pingutusi. Pidevalt on puudu hoolduskohtadest. Hooldekoduga samas hoones asuval perearstikeskusel on teenuste arendamiseks samuti vaja suuremaid ruume. Sellest tulenevalt on tarvis ehitada uus sotsiaalkeskus, kus asuvad ka hooldekodu, perearstikeskus, hambaravi ja apteek. Selleks on olemas maa, tehtud detailplaneering ja 2015. aastal valmib hoone ehitusprojekt.

Koduteenust pakutakse inimestele, kes vajavad oma tervisliku seisundi tõttu kõrvalabi. Teenust osutatakse eakatele ja puuetega inimestele, kellel puuduvad seadusjärgsed ülalpidajad või kelle seadusjärgsed ülalpidajad ei suuda mõjuvatel põhjustel hooldust tagada. Koduhooldusteenust kasutab 13 inimest. Pakutav abi on sooja valmistoidu koju viimine, asjaajamine ning toiduainete ja ravimite toomine.

Eluasemeteenuse korraldamiseks on vallal kuus sotsiaalkorterit. Lauri külas on sotsiaalelamu, kus on neli osaliste mugavustega 1-toalist korterit, Viitina külas on kõigi mugavustega 2-toaline korter ja Rõuge Tervisekeskuses on kõigi mugavustega 4-toaline korter, kus igas toas elab üks eakas inimene. Munitsipaalkortereid on vallal 20 ja nendes elab 54 inimest. Enamus munitsipaalkortereid on ilma mugavusteta ja vajavad põhjalikku remonti. Eluasemeteenuse edasiarendamiseks oleks vaja luua võimalused noortele peredele eluruumide üürimiseks ja kohandatud pinnad puudega inimestele.

Transporditeenus on ravi- või rehabilitatsiooniasutuse, haridusasutuse või ametiasutuse külastamiseks osutatav teenus Rõuge vallas elavatele inimestele, kes vajavad haigusest, puudest või vanadusest tulenevalt transporti ning kellel ei ole seda iseseisvalt võimalik korraldada.

Toetused

Perede toimetuleku soodustamiseks makstakse mitmesuguseid toetusi. Riiklikud toetused on toimetulekutoetus ja vajaduspõhine peretoetus. Valla eelarvest makstavad toetused on ühekordsed sotsiaaltoetused, sünnitoetus, esimesse klassi astuja toetus, juubelitoetus, matusetootus, hooldekodu kohamaksu osaline tasumine ja toetus õnnetusjuhtumi korral. Jõuludeks kingitakse lastele ja üle seitsmekümne aastastele eakatele kingipakid. Traditsiooniliselt kingib vallavalitsus igale sündivale lapsele nimelise hõbelusika.

Toimetulekutoetuse taotlejate arv on viimastel aastatel vähenenud proportsioonis töötute arvu vähenemisega. Kui 2011. aasta alguses oli registreeritud 140 töötut ja toimetulekutoetust maksti 60 perele kogusummas 50 861 eurot, siis 2015. aasta alguseks oli arvel 66 töötut, so 4,6% tööealisest elanikkonnast. 2014. aastal maksti toimetulekutoetust 42 perele kogusummas 42 968 eurot.

8.1 Probleemid

Lastega perede toetamiseks on vähe võimalusi.

Riskiperede toimetulekuoskused on kasinad ning abi vajavad isikud ning nende pered pole valmis võtma suurt vastutust oma toimetuleku eest.

Vallasise võrgustikutöö potentsiaal ei ole maksimaalselt ära kasutatud.

Tegevused ja üritused ei seo piisavalt peresid.

Liikumispuudega inimestele ei ole tagatud juurdepääsu kõigile üldkasutatavatele hoonetele.

Vallal on vähe võimalusi eakate hoolduseks ja omastehooldajate toetamiseks ning abistamiseks.

Hajaasustus raskendab eakate toimetulekut ja suurendab vajadust teenuste järele.

Puudub päevakeskus.

Eakate ressurss on vähe kasutatud.

Sotsiaaltranspordi süsteem on üles ehitatud spetsialistide peale.

Hooldekodus on vähe hoolduskohti ja hoone ei vasta vajadustele.

Madal töötasu ei motiveeri hooldekodu töötajaid ennast erialaselt täiendama ja on takistuseks töötajate leidmisel.

Vallas on vähe töökohti ja töötajaid.

Puuduvad motivatsioon ja mõjutusvahendid elu parandamiseks.

Vallas on saadaval vähe üürikortereid, olemasolevate munitsipaalpindade olukord on halb.

Perearsti teenuste arendamist piirab olemasolevate ruumide väiksus.

8.2 Lühiajalised eesmärgid

Lapsed on sotsiaalselt kaitstud, riskiperede ja vanemliku hoolitsuseta lastele on tagatud abi, käitumisprobleemidega lastele rehabilitatsioonivõimalused.

Olemasolevad sotsiaalteenused ja -toetused suudavad rahuldada toimetulekuraskustes inimeste esmavajadused.

Vallasisene võrgustikutöö asutuste, MTÜ-de ja aktivistidega toimib efektiivselt.

Tegevuste planeerimisse on kaasatud erinevad osapooled ja külavanemad.

Liikumisraskustega inimestele on tagatud võimalused avalikus ruumis liikumiseks.

Olemasolevad sotsiaalteenused ja toetused soodustavad eakate toimetulekut ja tagavad võimalikult pikaajase hakkamasaamise omas kodus.

Eakad on tunnustatud kui oluline ühiskonna oluline osa ning nende teadmisi, oskusi ja kogemusi rakendatakse üha enam.

Tagatud on teenuste kättesaadavus kõigis valla piirkondades.

Koos teiste omavalitsustega on välja arendatud transporditeenus abivajajatele.

Elanikkonna valmisolek tööhõives osalemiseks on suurenenud.

Noortel ja töötutel on võimalus osaleda erinevatel õppekäikudel, seminaridel ja messidel, kus tutvustatakse õppimise ja töötamise võimalusi.

Tagatud on valmisolek toetada sõltuvusest vabanemist.

Pakutavad teenused tagavad sõltuvusprobleemidega ja väiksema konkurentsivõimega inimestele vajadustele vastava abi.

Olemasolevad munitsipaalkorterid on renoveeritud.

8.3 Pikaajalised eesmärgid

Olemasolevad ning uued sotsiaalteenused ja -toetused tagavad kõikide laste heaolu ning nende perede toimetuleku.

Olemas on sotsiaalsed töökohad puuetega inimestele, pikaajalistele töötutele ja teistele tööturul väikese konkurentsivõimega inimestele.

Teenuste osutamisse on kaasatud erasektor.

Omastehooldajatele on tagatud asendushooldusteenuse ja eakate päevahoiuteenuse kasutamise võimalus.

Eakatele ja puuetega inimestele on loodud päevakeskus ja olemas on erinevad vaba aja veetmise võimalused.

Olemasolevad sotsiaaltoetused soodustavad kõikide elanikkonna gruppide toimetulekut ja tagavad esmavajaduste rahuldamise.

Vallas töötab eakate tegevuskoordinaator.

Valmis on ehitatud sotsiaalkeskus, kus on nõuetele ja vajadustele vastav hooldekodu, tervisekeskus, apteek ja tugiteenused.

Välja on arendatud kõikide inimeste esmavajadusi rahuldav sotsiaal- ja tervishoiuteenuste süsteem. Hooldekodu hooldustöötajad on motiveeritud ja saanud erialase väljaõppe, millega tagatakse professionaalne hooldus.

Välja on ehitatud üürikorterid eakatele ja noortele peredele.

8.4 Tegevuskava

Tegevus	Teostamise aeg
Perede toetamine lapse sünni puhul, sünnitoetuste süsteemi täiustamine	2015–2025
Perede toetamine lasteaia kohamaksu ja toiduraha ning koolitoidu kulutuste katmisel	2015–2025
Sotsiaaltoetuste süsteemi täiustamine	2015–2020
Riskiperede ja puudega laste tugiteenuste arendamine	2015–2025
Koostöös võrgustiku liikmetega ennetustegevuste planeerimine riskigruppide toetamiseks	2015–2025
Vallasisese võrgustikutöö arendamise toetamine	2015–2016
Koostöö tõhustamine valla asutuste, MTÜ-de ja aktivistide vahel	2015–2025
Külavanemate kaasamine tegevuste planeerimisse	2015–2025
Liikumispuuetega inimestele juurdepääsu tagamine avalikus ruumis liikumiseks	2015–2025
Erasektori kaasamine teenuste osutamisse	2015–2025
Eakatele ja puuetega inimestele kooskäimiskoha ja tegevuste väljaarendamine	2015–2020
Eakate teadmiste, oskuste ja kogemuste kasutamine	2015–2025
Eakatele ja puuetega inimestele päevahoiu teenuse pakkumine sotsiaalkeskuse baasil	2020–2025
Koos teiste omavalitsustega abivajajatele transporditeenuse arendamine	2015–2018
Eakate tegevuskordinaatori töölerakendamine	2020–2025
Omasteholdajate abistamiseks asendushoolduse teenuse arendamine koos teiste omavalitsustega	2015–2020
Teenuste piirkondlik pakkumine nende kättesaadavuse tagamiseks	2015–2025
Nõuetele ja vajadustele vastava sotsiaalkeskuse ehitamine	2016–2025
Sotsiaal- ja tervishoiuteenuste arendamine koos teiste omavalitsustega	2015–2025
Hooldustöötajate koolitamine ja motiveerimine	2015–2025
Elanikkonna valmisoleku suurendamine tööhõives osalemiseks	2015–2025

Sotsiaalse ettevõtluse arendamine	2015–2025
Võimaluste loomine osalemiseks erinevatel õppekäikudel, seminaridel, messidel jne, kus tutvustatakse õppimise ja töötamise võimalusi	2015–2025
Sõltuvusprobleemidega inimeste ravile suunamine	2015–2025
Tugiisikuteenuse võimaldamine sõltuvusprobleemidega ja väiksema konkurentsivõimega inimestele	2015–2025
Olemasolevate munitsipaalpindade rekonstrueerimine:	
Ristemäe korterid	2016–2018
Nursi sidemaja	2015–2017
Nursi rahvamaja	2018–2020

9. TERVIS

Visioon 2025: Rõuge inimene on terve ja elab tervena kaua.

Inimese tervise kõige olulisemad mõjurid on sissetulek, töökoht, haridus, sotsiaalne sugu ja tervishoiusüsteem. Enamus nimetatud mõjureid ei ole inimese enda poolt oluliselt mõjutatavad, aga neist sõltub suuresti inimese tervislik seisund. Rahvastiku tervis sõltub poliitilistest otsustest ning ühiskonna kui terviku võimest läbi koostöö ja väärtushinnangute kujundada tervist toetav elukeskkond. Rõuge valla suurimad tervise väljakutsed on seotud rahvastiku demograafilise olukorra ja prognoosiga, piirkonna majanduse ja ettevõtluse olukorraga, hoiakute ja eluviisiga ning arstiabi kättesaadavusega.

Rõuge valla rahvastiku vanuselise jaotuse järgi on kõige enam hilises keskeas inimesi, mis tähendab, et järgmise 10–20 aasta jooksul suureneb märgatavalt eakate osakaal. Eestis tervikuna on eeldatav eluiga vaikselt pikenemas, seega eakate osakaal rahvastikust suureneb veelgi. Viimastel aastatel on näha Rõuge rahvastikus noorte osakaalu väikest, ent stabiilset tõusu, aga see pigem leevendab, mitte ei kompenseeri rahvastiku üldist vananemist. Ees on ootamas vananeva ja väheneva rahvastikuga aastakümned (lisa 4).

Meditiinistatistika ja elanikkonna küsitlused kinnitavad, et Eesti rahva tervis on halb. Selles osas ei ole ka Rõuge erand. 2010. aastal läbi viidud kogukonna uuringust selgus, et olulisimad riskifaktorid, mis vähendavad Rõuge inimese rahulolu oma elu ja terviseiga, on töötus, töövõime vähenemine ja majanduslik toimetulek. Majanduse elavdamine ja töökohtade loomine aitavad rahva tervist parandada. Töötus on väga suur terviserisk.

Haiguste esinemissageduselt on Rõuge inimeste hulgas jätkuvalt juhtival kohal südame-veresoonkonna haigused, mis on ka suurim surmade põhjus. Samas mängib südame-veresoonkonna haiguste kujunemisel kesksel rollil iga inimese tervisekäitumine (toitumine, alkoholi tarvitamine, suitsetamine ja kehaline aktiivsus). Koos eluea pikenemisega suureneb järjest kroonilisi haigusi ja kasvajaid põdevate inimeste hulk ning nendest tingitud haiguskoormus ühiskonnas. Seni tagaplaanil olnud haigusrühmadest tõusevad üha enam esiplaanile vaimse tervise häired ja psühhiaatrilised haigused. Eriti suur oht on laste vaimse tervise märgatav halvenemine. Panustamine laste tervise hoidmisse ja tervist väärtustavate hoiakute kujundamisse on tark investeering, sest parandab inimeste elukvaliteeti ja aitab tuleviku kulutusi kokku hoida.

Rõuges on loodud mitmekesised võimalused (üritused, rajatised, toetused) sportimiseks ja aktiivseks eluviisiks, aga jätkuvalt on suurema osa elanikkonna regulaarne füüsiline aktiivsus väike ning eluviisid tervist kahjustavad. Tervisespordi üritustel käib vaid 3,5% elanikest (2012. aastal Rõuge tööealise elanikkonna seas läbi viidud uuring „Tervist edendav kogukond”). Samast uuringust selgus, et peamised takistused regulaarselt liikumisharrastusega tegelemiseks on transpordivõimaluste puudumine, lastehoiu puudumine ja treeningute ebasobiv toimumisaeg. Majanduslikud raskused võivad olla takistuseks regulaarsel sportimisel. Kogukonna uuringud on näidanud, et inimestel on

olemas valmidus oma eluviise tervislikumaks muuta (soov alustada regulaarsete treeningutega, lõpetada suitsetamine jms).

80% Rõuge inimestest kasutab esmatasandi arstiabi teenust Rõuge Perearstikeskuses ning ülejäänud Võru perearstide juures. Eriarstiabi teenuseid kasutatavad Rõuge elanikud peamiselt Lõuna-Eesti Haiglas ja Tartu Ülikooli Kliinikumis. Eriarstiabi kättesaadavusele mõjub positiivselt järjest tihenev koostöö Lõuna-Eesti Haigla ja Tartu Ülikooli Kliinikumi vahel (SA TÜK on alates 2014. aastast SA LEH üks omanik). Rõuge inimesed väärtustavad siinset perearsti, pereõe, hambaravi ja apteegi teenuse kvaliteeti ning kättesaadavust, ent elanike vajadus mitmekesisema ja kaasaegsema teenuse järele kasvab kiiremini kui teenuse pakujate arenguvõimalused praegustes tingimustes. Esmatasandi arstiabi arengu peamised takistused Rõuges on amortiseerunud ning kitsad ruumid ja kliendibaasi väiksus, mis takistab lisateenuste (psühholoog, nõustamisteenused, füsioteraapia, koduõendus jms) arendamist. Probleeme on teenuse kättesaadavusega hajaasustusega ja ebapiisava transpordiühendusega piirkondades.

Valla jätkusuutlikkuse tagamiseks tuleb pöörata tähelepanu majanduskeskkonna arendamisele (töökohtade loomine), tervist väärtustava elu-, töö- ja õpikeskkonna loomisele, ennekõike lastele ja noortele võrdsete võimaluste tagamisele tervises; haridusele, vanemaealiste inimeste tööhõives hoidmisele ja ümberõppele, samuti hoolekandesüsteemi ja tervishoiusüsteemi ajakohastamisele, haiguste ennetusele ning inimeste tervist väärtustavate hoiakute ja harjumuste kujundamisele.

9.1 Probleemid

Elanikkonna tervisega seonduv ei ole selgelt ja eesmärgipäraselt koordineeritud, valdkond on killustunud ning puudub efektiivselt toimiv võrgustik(utöö).

Laste ja noorte vaimse tervise näitajad halvenevad üha. See on üleriigiline probleem, millest ei ole jäänud puutumata ka Rõuge. Laste ja noorte vaimse tervise parandamine on üks riikliku terviseedenduse prioriteete.

Tervislike eluviiside vähene väärtustamine laste ja noorte hulgas. Iga laps ja noor ning tema tervise ja heaolu tagamine on olulised võtmetegevused paikkonna arengus.

Vähem aktiivne osa elanikkonnast on jäänud sotsiaalsesse isolatsiooni, on toimunud elanikkonna kihistumine ühiskondliku aktiivsuse alusel.

Täiskasvanud elanikel puudub regulaarne liikumisharjumus.

Sporidirajatised ja muud liikumisvõimalused on alakasutatud.

Rõuges pakutav esmatasandi arstiabi teenus ei vasta täiel määral inimeste vajadustele ja ootustele ning riiklikult määratletud perearstinduse arengusuundade eeldustele. Teenuste arengut takistavad enim tervisekeskuse amortiseerunud ja kitsad ruumid ning multidistsiplinaarse perearstimeeskonna moodustamiseks vajaliku teenusemahu puudumine.

9.2 Lühiajalised eesmärgid

Vallas on moodustatud hästi toimiv tervisevõrgustik.

Terviseiga seonduv teave on kättesaadav kõigile. Sotsiaalselt tundlikele gruppidele on info tagatud neile arusaadavaid suhtlusvorme kasutades.

Lastele ja noortele on loodud turvaline ning tervist toetav elu- ja õpikeskkond.

Laste ja noorte tervist väärtustavate hoiakute ja harjumuste kujundamisele kaasa aitamine.

Lastele ja noortele võrdsete võimaluste loomine tervises.

Laste ja noortega tegelevate inimeste rahvatervise alase pädevuse tõstmine ja koolitervishoiu teenuste kvaliteedi tõstmine.

Noorte terviseteadlikkus on suurenenud.

Lapsevanemate ja kogukonna teadlikkuse laste ja noorte tervisest on suurenenud.

On loodud tervist toetavad võimalused sotsiaalsesse isolatsiooni jäänud inimestele.

Täiskasvanud peavad lugu regulaarsest liikumisharjumusest ning tervist hoidvatest eluviisidest.

Kvaliteetse esmatasandi arstiabi kättesaadavuse tagamiseks on loodud motiveerivad füüsilised ja korralduslikud tingimused teenuse osutajatele.

Arendatakse kogukonna ootustele ja vajadustele vastavaid mitmekülgeid esmatasandi tervishoiuteenuseid.

Esmatasandi arstiabi osutamisel tehakse tihedat koostööd naaberomavalitsuste ja kompetentsikeskustega.

Terviseedenduse ja haiguste ennetamise tõhusamaks rakendamiseks jätkatakse ja parandatakse vallasisest koostööd erinevate osapoolte vahel.

Õnnetusjuhtumid ja neist tingitud tervisekahjud on vähenenud tänu tõhusale ennetustööle.

Piirkonna turvalisuse järjepidev arendamine.

9.3 Pikaajalised eesmärgid

Tervise valdkonna juhtimine on läbipaistev, eesmärgistatud, kvaliteetne ja osapooli kaasav.

Laste ja noorte tervisekäitumine on tervist toetav.

Füüsiline ja vaimne elu-, õpi- ja töökeskkond on laste ja noorte tervist toetav.

Elanikkond on sotsiaalselt sidustunud.

Täiskasvanud elanike tervisekäitumine on tervist toetav.

Kvaliteetne arstiabi on kättesaadav.

9.4 Tegevuskava

Tegevus	Teostamise aeg
Tervisenõukogu tegutsemiseks vajalike tingimuste loomine ning selle aktiivse ja regulaarse tegevuse tagamine	2015–2025
Terviseedendamise võrgustiku loomine piirkonnas	2015–2017
Valla terviseedenduse spetsialisti ametikoha loomine või terviseedenduse spetsialisti töö korraldamine ühiselt teiste Võrumaa omavalitsustega	2016–2018
Koostöö tihendamine teiste omavalitsuste, maavalitsuse, vabaiühenduste, ettevõtete, ametkondade ja teadusasutustega	2015–2025
Tervislikke valikuid soodustava keskkonna loomine ja tervist väärtustavate ühiskondlike normide kujundamine	2015–2025
Omavalitsuse terviseprofiili ning sellega kaasneva tegevuskava regulaarne uuendamine ja parendamine	2015–2025
Tervisega seonduva teabe kättesaadavuse tagamine kõigile elanike gruppidele	2015–2025
Tasakaalustatud ja tervisliku toidu tagamine koolides ja lasteaias	2015–2025
Valla keskustesse ja lasteasutuste juurde mängu- ja spordiväljakute rajamine ning nende korrashoidmine	2015–2025
Rõuge kooli juurde täismõõtmetes staadioni rajamine ja jääväljaku arendamine	2016–2025
Sportimisvõimaluste parandamine Sänna Leiutajate Külakooli juures	2016–2019
Rõuge jääväljaku tehniliste ja sisuliste võimaluste arendamine	2015–2025
Laste ujumisõppe jätkumine ning täiendavate võimaluste loomine	2015–2025
Ujumiskohtade korrastamine ja turvalisuse tagamine	2015–2025
Suurjärve ranna ja rannahoone väljaarendamine koos rannavalve korraldamisega	2015–2025
Lastele spordilaagrite ja -ürituste korraldamine, traditsioonide kujundamine	2015–2025
Lasteaia ja kooli võimekuse suurendamine laste ja noorte tervise edendamisel	2015–2025
Kooli tervishoiuteenuse tõhususe ja kvaliteedi parendamine	2015–2025
Noortele suunatud tervisliku toitumise, tervislike eluviiside ja liikumisharjumuse kasvatamise motivatsioonipaketi väljatöötamine ja elluviimine	2015–2020
Turvalise õpikeskkonna tagamine õppeasutustes	2015–2025
Laste ja noorte vaimse tervise ja heaoluga tegeleva tugisüsteemi loomine omavalitsuses, koostöö korraldamine kompetentsikeskuste ning ametiasutustega	2015–2020
Lapsevanemate teadlikkuse ja oskuste suurendamine lapse tervise edendamisel	

ja arengu toetamisel	2015–2025
Õpetajate pädevuse ja oskuste suurendamine laste vaimse tervise probleemide märkamiseks ja neile reageerimiseks	2015–2025
Nõustamis- ja tugiteenuste kättesaadavuse parandamine	2015–2025
Noorsootöö ja huvihariduse toetamine	2015–2025
Sotsiaalsesse isolatsiooni jäänud elanike kogukonda lõimimisele kaasa aitamine	2015–2025
Kodanikualgatusel põhinevate tegevusgruppide moodustamise innustamine ja nende tegevuse toetamine	2015–2025
Põlvkondadevahelise suhtluse soodustamine	2015–2025
Avalike teenuste kättesaadavuse tagamine erivajadustega inimestele	2015–2025
Kehaliselt aktiivse vaba aja veetmise võimaluste suurendamine	2015–2025
Rahvaspordiürituste korraldamine ja uute ellukutsumine, tervisespordi ürituste sarjade ja kampaaniate korraldamine inimeste liikumisharjumuste edendamiseks	2015–2025
Regulaarset sportimist takistavate tegurite vähendamine	2015–2025
Suusabussi ja ujumisbussi tegevuste jätkamine ning uute analoogsete võimaluste loomine regulaarseks liikumisharrastusega tegelemiseks väljaspool Rõuget	2015–2025
Matkaradade võrgustiku väljaarendamise jätkamine, olemasolevate hooldamine ja uute loomine	2015–2025
Iga-aastase rahvaspordi- ja tervisemessi ning tervise teemapäevade korraldamine	2015–2025
Kaasaagekse esmatasandi arstiabi kättesaadavuse ja arengu tagamine	2015–2025
Koostöö arendamine naabervaldadega, et parandada esmatasandi tervishoiuteenuste kvaliteeti ning suurendada tegevuste ja investeeringute kulutõhusust	2015–2025
Kogukonna vajadustele vastava mitmekülgse esmatasandi tervishoiuteenuste tagamine ja arendamine	2015–2025
Innovaatiliste lahenduste leidmine hajaasustusega piirkonnas arstiabi ja terviseteenuste kättesaadavuse parandamiseks. Rõuge terviseniši väljatöötamine ja arendamine	2015–2020
Koostöö arendamine kompetentsikeskustega (näiteks Lõuna-Eesti Haiglaga)	2015–2025
Perearstikeskuse rakendamine ja koostösse kaasamine teavitustegevuse ja ennetusprogrammide elluviimisel	2015–2025
Erinevate spetsialistide (tervishoiutöötajad, sotsiaaltöötajad, pedagoogid jt) koostöö ja võrgustikutöö edendamine	2015–2025
Terviseedenduse ja haiguste ennetamise tõhusamaks rakendamiseks vallasisesel koostöö parandamine osapoolte vahel (KOV, perearstikeskus, apteek,	

hambaravikabinet, elanikud, kool, lasteaed, vabakond, erasektor)	2015–2025
Tervisekeskusele kaasaegsete ruumide ehitamine uue mitmefunktsioonilise sotsiaalkeskuse hoone rajamise käigus	2015–2020
Tervishoiutöötajate motivatsiooni tõstmisele ja patsiendikesksete tervishoiuteenuste osutamisele kaasa aitamine	2015–2025
Integreeritud õendushooldusteenuse arendamine	2015–2025
Turvalise keskkonna loomine ja õnnetusjuhtumite vältimine. Õnnetusjuhtumite (tulekahjud, mürgistused, uppumised, enesetapud, vigastused-traumad jms) uurimise meeskonna moodustamine ja juhtumite analüüsimine	2015–2025
Joobes juhtimisest tingitud kahjude ennetamine. Koostöös politseiga järelvalve suurendamine prognoositavatel suurema riskiga perioodidel (aktiivne turismihooaeg, festivalid, üritused, peod jms)	2015–2025
Alkoholi liigtarvitamisest tingitud perekahjude vähendamine: probleemi märkamine, lähikondsete toetamine, laste abistamine; neile ühiskonnas võrdsete võimaluste loomine	2015–2025
Valla uimastipoliitika sõnastamine ja tegevuskava koostamine	2015–2020
Rõuge Priitahtlike Pritsimeeste tegevuse arendamine ja toetamine	2015–2025

10. KÜLAELU

Visioon 2015: Rõuge valla omanäolised külad on elujõulised ning neis on tugeva kogukonnaga atraktiivne ja kaasaegne elukeskkond.

01.01.2015 aasta seisuga on Rõuge vallas 108 küla. Suuremate elanike arvuga on Viitina, Nursi ja Sänna külad; järgnevad Handimiku, Lauri ja Saarlase. Kõige enam külaelanikke on täiskasvanud vanuses 19–65, järgnevad eakad vanuses 66–100 ja seejärel lapsed vanuses 0–8 eluaastat (lisa 3).

Rõuge valla külades on valitud 19 külavanemat. Välja on töötatud külavanema statuut, mis määrab külavanemate, külakogu ja külavanemate kogu tegevused. Külavanemate kogule on loodud e-posti list kiire ja operatiivse info liikumise tagamiseks.

Ühistegevuste toetamiseks ja arendamiseks on välja töötatud külade edendamise toetamise kord. Arendustegevuse planeerimiseks ja jätkusuutlikuse tagamiseks on oma küla piirkonnale eraldi arengukavad koostanud Nogo, Nursi, Sänna, Saarlase ja Viitina külad.

Rõuge valla külad kasutavad aktiivselt ühistegevusteks raha taotlemise võimalusi. Erinevate projektidega on saadud raha ühisürituste korraldamiseks, külade kooskäimiskohtade väljaehitamiseks ja arendamiseks, koolituste ja õppesõitude korraldamiseks, kodu-uurimuslike raamatute trükkimiseks jne.

Traditsioonilisteks üritusteks on viimase aastakümne jooksul kujunenud Rõuge valla külade päev, kalapüügivõistlus Viitina Kuurits, jaanituled erinevates piirkondades ning iga-aastased laulu- ja tantsupeod Viitina Järvesaares. Laadatraditsioonidest Sännas ja Rõuge Ööbikuorus on nüüdseks välja kujunenud turutunnid Ala-Rõuge parklas.

Viimase viie aasta jooksul on algatatud ka uusi üritusi, millest on kujunemas uued traditsioonid: Sandisuu Ummamuudu Külälalat, Püssa küla sügishoidiste degusteerimine ja näitus. Lisandunud on spordihuvilistele suunatud üritusi: krossisõiduvõistlused Vanamõisa ja Jaanipeebu krossiradadel, Kaugu tõukerattamaraton ning suvevolle sari, mis hõlmab erinevate külade piirkondi ja soodustab omavahelist koostööd.

Liikumist võimaldavad Sänna piirkonda läbiv matkarada ehk Sänna Taevarada, talvisel ajal Rõuge – Jaanipeebu – Viitina külade piirkondi läbiv suusarada ning RMK matkarajad.

Rõuge valla külad on ühistegevuse arendamiseks ja läbiviimiseks rajanud omalaadseid ja atraktiivseid külaplatse ning mänguväljakuid, näiteks Püssa külas ja Kaugu külas. Suuremates külades kasutatakse külaelanike kokkusaamiskohtadena endiseid mõisa- ja koolihooneid, milledest on välja kujunemas teenuskeskused: Viitinas endine mõisahoone, Nursis renoveeritud koolihoone ja Sännas endine mõisahoone, kuhu on loodud Sänna Kultuurimõis. Neis nn külakeskustes on avatud raamatukogud, tegutsevad noortetoad, on võimalus kasutada ruume seltsilisteks tegevusteks ja toimuvad regulaarselt kokkusaamised eakatele. Sänna ja Nursi keskustes on lisaks võimalik saada pesupesemise ja duširuumi kasutamise teenust.

Rõuge valla külaelanikel on võimalus kauplusi külastada Rõuges, Nursis ja Viitinas. Säna Kultuurimõisas on avatud kogukonna ökopood – Säna Mõisapood. Lisaks teenindavad külasid kohati 1–2 korda nädalas rändkauplused. Lähim postipunkt, apteek, tankla ja sularahaautomaadi kasutamise võimalus külade elanikele asub Rõuges. Perearsti ja hambaarsti teenust kasutatakse aktiivselt Rõuges või Võrus.

Enamik külade lapsi omandab haridust Rõuge Põhikoolis. 2014. aasta sügisel käivitati Sännas ametlikult erakoolina Leiutajate Külakool, mis pakub haridust I ja II kooliastmele. Keskkharidust saavad lapsed omandada väljaspool Rõuge valda. Valla lasteaed asub Rõuges, üks liitühm on avatud Viitina mõishoone teisel korrusel. Lasteaeda ja kooli viib ning toob lapsed valla buss.

Rõuge valla külades on erinevaid majandustegevusi, kuid vaid vähesed ettevõtjad pakuvad tööd oma küla elanikele. Majanduslikus mõttes on kasumi tootmise asemel olulisem oma vajadusteks saaduste tootmine ja töökoha loomine ning sisuliselt endale palga teenimine. Enamus külaelanikke töötab väljaspool oma küla ja valla piirkonda.

Rõuge vallas on traditsiooniks kujunenud külade tunnustamise süsteem, mille käigus antakse igal aastal valla küladepäeval välja Rõuge valla aasta küla tiitel. Tiitliga kaasneb graveeringuga kivi üleandmine ja paigaldamine. Aunimetuse on saanud järgmised külad: Jaanipeebu küla (2013), Püssa küla (2012, 2011), Säna küla (2010), Nogo küla (2009), Sandisuu küla (2008), Viitina küla (2007) ja Saarlasõ küla (2006).

Traditsiooniks on kujunenud ka kaunimate kodude märkamine, nende tunnustamine valla poolt ja esitamine konkursile „Kaunis Eesti Kodu“.

10.1 Probleemid

Kodanikuühenduste omavaheline koostöö on vähene ja ebaefektiivne.

Küla aktivistide ja eestvedajate motivatsioon langeb üha.

Külaelanike passiivsus.

Projektidega toetuse taotlemise võimalustest teatakse vähe.

Noortel puudub huvi külaelu edendamise vastu.

Bussiliiklus on hõre, gümnaasiumiõpilased ei saa äärealadelt linna kooli.

Pikkade vahemaade tõttu on transpordikulu teenuste kättesaamiseks liialt suur.

Oma vallas on vähe töökohti.

Tööjõud liigub maakonnast ja riigist välja.

Vähene aktiivsus ning vähesed teadmised oma kodukohta töökoha loomiseks.

Esineb palju süütegusid, eriti vargusi ja vandalismi.

Nursipalu harjutusväljaku võimalik liigmüra teema mõjutab külaelanike omavahelisi suhteid ja piirkondade elukeskkonda.

Ehitusjärelevalve on ebapiisav.

Paljudes majapidamistes puuduvad kaasaegsed vee- ja kanalisatsioonilahendused.

10.2 Lühiajalised eesmärgid

Toimib külade omavaheline tihe koostöö.

Toimib koostöö kodanikuühenduste ja valla allasutuste vahel.

Külaelu arendamiseks kasutatakse erinevaid nõustamis- ja toetusmehhanisme.

Eestvedajatele ja aktivistidele on loodud tunnustussüsteem.

Kõigile külaelanikele (eelkõige noortele) on loodud võimalused huvitegevuseks.

Väikese rahvaarvuga nn kobarkülades toimib efektiivne naabrivalve.

Vallaelanike turvalisuse huvides on välja selgitatud valvesüsteemide paigaldamise vajadused ja asukohad piirkonniti.

Suurema rahvaarvuga külade keskused toimivad teenuskeskustena.

Kaevandamislubade väljastamisel arvestatakse piirkonna üldist kaevanduskoormust ning mõju elukeskkonnale.

Kaevandamistöõdele Rõuge valla külades on seatud piirid ning kaevandatud aladel on tagatud heakord.

Hajaasustuse veeprogramm toel on loodud uued vee-, kanalisatsioonisüsteemid ning sidelahendused ja korrastatud erateid.

10.3 Pikaajalised eesmärgid

Elanike arv Rõuge valla külades on suurenenud.

Maal elamine on populaarne ja atraktiivne noorte seas.

Rõuge vald on hea koht elamiseks ja töötamiseks.

Kõigis valla külades on külavanem.

Toimivad külakogukonnad ja küladele on koostatud arengukavad.

Transpordivõimalused teenuste kättesaamiseks on soodsad ja inimlikud.

Taludes on kvaliteetne infrastruktuur (vesi, kanalisatsioon, elekter, internet).

10.4 Tegevuskava

Tegevus	Teostamise aeg
Külaelanike ootuste ja lootuste kaardistamine	2015–2016
Kogukonda lõimiva messi korraldamine (ettevõtjad, ühendused, valla allasutused jms)	2015–2025
Nõustamisteenuse kasutamine külade arengueesmärkide välja töötamiseks ja teostamiseks, projektide kirjutamiseks, külavanemate ja küla aktivistide toetamiseks	2015–2025
Valvesüsteemide paigaldamine külakeskustesse	2015–2025
Külade heakorratööde ja ürituste toetamine	2015–2025
Külade tegevustoetuse maksmise jätkamine	2015–2025
Küla(vanemate) koolituste ja väljasõitude korraldamine	2015–2025
Külaelanike huvitegevuseks vajalike vahendite baasi täiustamine	2015–2025
Avalike supluskohtade korrastamine ja hooldamine	2015–2025
Veetrasside ehituse toetamine külades vastavalt ÜVK-le	2015–2025
Sänna keskuse tänavavalgustuse väljaehitamine	2015–2017
Püssa risttee valgustuse väljaehitamine	2016
Viitina pargi ja Järvessaare haljastus- ja heakorraprojekti elluviimine	2015–2018
Nõuetekohaste tuletõrje veevõtukohtade rajamine küladesse	2015–2025
Kaugtöökohtade loomine külakeskustesse	2015–2025
Seltsiruumide ja külaplatside väljaehitamine külades	2015–2025
Laste mänguväljakute väljaehitamine	2015–2025
Matka- ja tervisespordiradade väljaehitamine valla eri piirkondadesse	2015–2025
Internetiühenduse parandamine	2015–2017
Viitina mõisahoone renoveerimine	2016–2017
Viitina mõisahoone kui külakeskuse arendamine teenuskeskuseks	2016–2017
Sänna mõisahoone täielik renoveerimine	2015–2020
Valla bussiliikluse peatustesse peatuskohtade (paviljonide) rajamine	2016–2025
Külakeskuse rajamine Suurõ-Ruuga külla	2020–2025
Ühised infopäevad ja koolitused Haanja valla küladega	2015–2025
Ühine küladepäev Haanja vallaga	2016

11. VÄLISSUHTED

Visioon 2025: Rõuge vald on avatud ja aktiivne suhtleja.

Rõuge vallal on koostöökogemusi erinevate välispartneritega. Rõuge valla ja Vesilahti valla (Soome) vahel on 12. jaanuaril 2000 sõlmitud ametlik sõprusleping. Mõlema valla ühine soov on edendada koostööd organisatsioonide ja vallas elavate inimeste vahel. Rõuge Vallavalitsus on sõlminud 31. juulil 2010 ametliku koostöölepingu ka Aluksne omavalitsusega (Läti).

Koostööd on arendatud Soome Honkajoki vallaga, Ape omavalitsuse ning endise Veclaicene vallaga Lätis, Pihkva Oblasti Administratsiooni ning Pihkva Turismiarenduskeskusega. Tihe kontakt on Saksamaal Hamburgis elava endise Rõuge mõisniku järeltulija Alexander Samson von Himmelstjernaga ning tema poolt loodud fondiga Samson-Himmelstjerna SA. EELK Rõuge Maarja kogudus peab sidet Saksamaal elava kirikutegelase Uwe Haberlandiga. Vallal on suhted loodud Lõuna-Saksamaal asuva Hinterschmidingu omavalitsusega. Koostööd sõprusvaldadega Soomes, Lätis ja Saksamaal tehakse erinevate huvigruppide vahel: jahimehed, haridustöötajad, kultuurigrupid, noored, pritsimehed jne.

Rõuge Põhikooli ja Lätis asuva Ape Keskkooli vahel sõlmiti 2009. aastal ametlik sõprusleping.

Alates 2001. aastast on Noorsooühing Rõuge Noorteklubi arendanud suhteid paljude välispartneritega ja osalenud pidevalt erinevates välisprojektides nii Euroopa Liidus kui ka väljaspool seda. Rõuge Noorteklubil on valla kõige tihedam väliskoostöö võrgustik.

Rõuge Vallavalitsus on osalenud erinevate Euroopa Liidu *Town-twinning* projektide kohtumistel, et tugevdada partnerlust erinevate Euroopa Liidu riikidega. Kohtumiste raames on 2005. ja 2007. aastatel allkirjastatud igakülge koostöö tegemise dokumendid Rõuge valla ja järgmiste välisomavalitsuste vahel: Estoril ja Mira Sintra (Portugal), Giardini Naxos ja Priverno (Itaalia), Nowy Targ (Poola), Naxos (Kreeka), Sofia (Bulgaaria), Diosjeno (Ungari), Sulina (Rumeenia), Vesilahti (Soome), Lizums (Läti).

Rõuge vald on mitmel aastal teinud koostööd välisministeeriumiga, võõrustamaks siin Eestis resideeruvaid suursaadikuid ja Eesti aukonsuleid üle maailma. SA Rõuge Energiakeskus on teinud ning jätkab koostööd erinevate välispartneritega taastuvenergia ja säästva energiakasutamise edendamiseks.

Rõuge vald on Võrumaa Omavalitsuste Liidu ja Eesti Maaomavalitsuste Liidu liige.

11.1 Probleemid

Puudub regulaarne suhtlus sõprusvaldadega.

Puuduvad vahendid (inim- ja finantsiline) ning aeg koostööprojektide algatamiseks ja läbiviimiseks.

Valla kodulehe võõrkeelne osa on puudulik.

Suhtlus Venemaaga on vähene.

Fondide-programmide võimalused on alakasutatud.

Naaberomavalitsustega ei tehta piiravalt koostööd.

Koostööpartneritega suhtlemist takistab vähene keeleoskus (inglise, vene, soome, saksa).

11.2 Lühiajalised eesmärgid

Valla info on rahvusvaheliselt kättesaadav.

Spetsialistidel on olemas väliskoostööks vajalikud oskused ja teadmised.

11.3 Pikaajalised eesmärgid

Arendatakse partnerlussuhteid väljaspool Euroopat.

Toimub efektiivne infovahetus partneritega.

Tihe suhtlus, kohtumised ja koostööpiirkondade laienemine.

11.4 Tegevuskava

Tegevus	Teostamise aeg
Välispartnerite regulaarne külastamine ja suhtlus (õnnitlemine riiklikel tähtpäevadel, üritustele kutsumine, välispartnerite külastamine igal aastal)	2015–2025
Välispartnerite kutsumine valla juubelile	2016
Valdkonna eest vastutava ametniku töölevõtmine	2017–2018
Valla kodulehe tõlkimine võõrkeeltesse (inglise, vene jne)	2016–2017
Rõuge vallavolikogu külaskäik Vesilahti valda	2015
Erinevate keelekursuste (vene, inglise, saksa, soome jne) läbiviimine koos õppevisiitidega keele praktiseerimiseks	2015–2025
Mitmekeelse info edastamine sotsiaalmeedias	2015
Koostöö (energeetika, kultuur, sport jne) suurendamine Venemaa partneritega	2015–2025
Spetsialistide osalemine erialastel väliskoolitustel ja õppevisiitidel	2015–2025
Igal aastal ühe rahvusvaheline koostööprojekti läbiviimine	2015–2025
Teiste Eesti omavalitsuste regulaarne külastamine	2015–2025
Rõuge vallaga seotud Eestis ja väljaspool elavate inimeste kaasamine valla arendustegevustesse	2015–2025

Rahvusvaheliste koostööprojektide elluviimine eri vanusegruppidele

2015–2025

Valla tutvustamine sise- ja välismessidel, teemapäevadel ja üritustel

2015–2025

12. ETTEVÕTLUS

Visioon 2025: Rõuge valla ettevõtlus on piirkonna omapära arvestav. Siin on mitmekesine teenindusettevõtlus ning nutikas ja kõrget lisandväärtust andev tootmisettevõtlus.

Rõuge vallas oli 2015. aasta alguses registreeritud 139 osaihingut, 111 füüsilisest isikust ettevõtjat, 64 mittetulundusühingut, 4 tulundusühingut ja 3 sihtasutust.

Valla 2231 inimesest on tööealisi 1425. Aastal 2015 on töötuse osakaal Rõuge vallas 5.6% (75 töötut).

Kuigi vald on endiselt suurim tööandja, kasvab ka tööd pakkuvate eraettevõtjate hulk vallas. Selles osas on suur lootus Rõugesse rajataval tööstusalal.

Viimastel aastatel on Rõuge vallas teinud sammu edasi turismiettevõtlus. Olulised ettevõtlusharud on ka puidutöötlus, põllumajandus ja kaubandus.

Tublisti on arenenud sotsiaalne keskkond Rõuge alevikus. Uuendatud teedevõrk, renoveeritud kool ja lasteaed tõmbavad magnetina noori ja teotahtelisi inimesi mujalt Eestist. See loob kõrgendatud vajaduse pöörata erilist tähelepanu Rõuge kui ettevõtluspiirkonna arendamisele, et meelitada investeringuid, julgustada kohalikke ettevõtjaid ja luua töökohti.

12.1 Probleemid

Vähe tööandjaid – potentsiaalsete töökohtade valik on väike.

Kvalifitseeritud tööjõu puudus.

Algatusvõimelised inimesed liiguvad mujale.

Ettevõtlusega ei looda piisavalt lisandväärtust.

Palgatase on madal.

12.2 Lühiajalised eesmärgid

Sidevõimalused vastavad kaasaja vajadustele.

Erasektori ja avaliku sektori vahel toimib mitmekesine koostöö.

Pidevalt luuakse juurde ja arendatakse kaugtöö võimalusi.

Vallas arendatakse nišiturismi (kalandus, jahindus).

12.3 Pikaajalised eesmärgid

Valla kui elu- ja töökoha atraktiivsust parendatakse pidevalt.

Kohalike ettevõtete arenemist toetatakse igakülselt.

Valda tuuakse investeeringuid tänu elu- ja ettevõtluskeskkonna pidevale arendamisele (tööstusala).

12.4 Tegevuskava

Tegevus	Teostamise aeg
Rõuge tööstusparki väljaarendamine	2015–2025
Inkubatsioonikeskuse (ettevõtlushotelli) rajamine Rõuge tööstusparki	2015–2016
Olemasolevate tootmisvõimaluste kaardistamine ja avalikustamine valla kodulehel	2015
Pereettevõtluse toetamine	2015–2025
Vabade elamispiindade kaardistamine	2015
Kaugtöökeskuse rajamine	2015–2016
Interaktiivsete infovahetuskanalite edasiarendamine	2015–2025
Paketiturismi arendamine	2015–2025
IT-ettevõtte üksuse toomine Rõugesse valla eestvõtmisel	2015–2025
Side- ja internetivõimaluste arendamine Rõuge piirkonnas	2015–2025
Rõuge ja Haanja ühendamise sporditeedega	2015–2025
Sporditeede arendamine (saanid, endurotsiklid, ATV-d)	2015–2025
Rõuge rannaala edasiarendamine	2015–2025
Ööbikuoru puhkeala edasiarendamine	2015–2025
Ühised infopäevad-õppereisid Haanja ja Rõuge valla ettevõtjatele	2015–2025
Kohalikust elust hoolivate ja sellesse panustada soovivate ettevõtete klubi või liikumise algatamine	2015–2025

13. ENERGEETIKA, TARISTU JA ELAMUMAJANDUS

Visioon 2025: Rõuge vallas on uutele tehnoloogiatele avatud ning taastuvenergiat propageeriv kaasaegne elukeskkond.

13.1 TEED

Valla territooriumil on 141 km riigimaanteed.

Tabel 3. Liiklussagedus (autot ööpäevas) riigimaanteedel:

Riigimaantee nr	Nimetus	Liiklussagedus 2008. aastal	Liiklussagedus 2010. aastal	Liiklussagedus 2013. aastal
67	Võru–Mõniste–Valga	1965–853	1099–529	
25110	Sänna–Luhametsa–Tsooru		38	35
25111	Jaama–Ristemäe		69	63
25112	Rõuge–Vastse-Roosa	427–141	169–120	496–123
25131	Rõuge–Verijärve	760–237	388	349
25132	Rõuge–Vastseliina		39	35
25134	Sõmerpalu–Mustahamba		327–280	252–276
25143	Saarlase–Kääraku		40–32	29–36
25148	Rõuge–Kurgjärve–Haanja		651(Ala-Rõuges)	589
25154	Plaani–Kokõmäe		30	27
25157	Rõuge–rahvamaja tee		211–190	191–232
25184	Metstaga–Sadramõtsa		8	7
25186	Rõuge–Rebäse–Haanja	282	214–191	95–173
25188	Kaugu–Hurda		24	22
25195	Käätso–Rõuge–Luutsniku	587–205, alevikus 1905	1402–270	1267–245

25203	Rõuge–haigla tee		42	38
25204	Ööbikuoru tee		223	202
25215	Nursi–Rõuge		188–175	159–170
25226	Kellämäe		24	22
25227	Viitina–Heibri		8	7
25248	Antsla–Sänna		301	272
25249	Sänna–Rõuge	268–433	184–268	167–242

Rõuge aleviku riigimaanteed ja kergliiklusteede rekonstrueerimise käigus 2012.–2013. aastatel rekonstrueeriti 2110 m riigimaanteed ja ehitati 2033 m kergliiklusteid. Rekonstrueeriti ka teedega seotud tänavavalgustus.

Aastatel 2012 ja 2013 rekonstrueeriti Kaugu–Hurda riigimaantee: 4,88 km teed kaeti mustkattega.

Kohalikke maanteed ja tänavaid on Rõuge vallas 171,07 km. Toimub regulaarne valla teede korrashoid.

Lumetõrje tagatakse peamiselt ettevõtjate poolt lepingute alusel ja valla lumetõrjetehnika abil.

13.1.1 Probleemid

Vallateede seisukord on halb.

Vallateede korrashoiuks ei ole piisavalt vahendeid.

Suur hulk teid on eraomandis.

Vallas on palju tolmavaid teid.

Pole piisavalt kergliiklusteid.

Ristmikud väljaspool alevikku on valgustamata.

Bussipeatuste olukord on kehv.

Bussipeatused väljaspool alevikku on valgustamata.

Raskeveokite kasutamine valla teedel on reguleerimata.

Maaomanikud piiravad teede kasutamist.

13.1.2 Lühiajalised eesmärgid

Valla avalikult kasutatavad teed on järjepidevalt hooldatud ja remonditud.

Valla teehoiukava on koostöös külavanematega uuendatud.

Valla teid kahjustatakse raskeveokitega minimaalselt.

Valla äärealade ja keskuse vahel on tagatud optimaalne ühistranspordiühendus.

Valla arengut ja inimeste sotsiaalset turvalisust tagavad strateegilised infrastruktuuri objektid ja nende alused maa-alad on munitsipaliseeritud.

13.1.3 Pikaajalised eesmärgid

Vallateed on täies mahus hooldatud ja remonditud.

Suuremate keskuste teed ja tänavad on tolmuvaba kattega.

Vallas asuvad riigimaanteed on mustkatte all.

Vallas on välja arendatud kergliiklusteede võrgustik.

13.1.4 Tegevuskava

Tegevus	Teostamise aeg
Valla teede regulaarne inventeerimine ja registri korrastamine	2015–2025
Pidev valla teehoiukava kaasajastamine koostöös külavanematega	2015–2025
Kohalike teede hooldus ja remont	2015–2025
Valla teedel raskeveokite kasutamise korra väljatöötamine	2016
Aleviku tänavate ja suuremate keskuste teede tolmuvabaks muutmine vastavalt valla teehoiukavale	2015–2025
Iga-aastane tolmutõrje tagamine elamute lähedastel teedel ja surnuaedade juures	2015–2025
Eramaadel asuvate üldkasutatavate teede ja jalgteede aluste maade tagasiostmine, munitsipaliseerimine ja kasutuslepingute sõlmimine	2015–2025
Tänavaaluste maade munitsipaliseerimine Rõuge alevikus	2015–2025
Valla osalemine toetusprogrammides, mis pakuvad raha erateede remontimiseks	2015–2025
Jaama–Ristemäe tee mustkatte alla viimine	2020–2025
Kokemäe–Plaani tee mustkatte alla viimine	2020–2025
Saarlase–Kääraku tee mustkatte alla viimine	2020–2025
Rõuge–Vastseliina tee mustkatte alla viimine	2020–2025

Kaugu–Hurda tee täielik mustkatte alla viimine	2020–2025
Viitina–Heibri tee mustkatte alla viimine	2020–2025
Kergliiklusteede rajamine Rõuge alevikku ja aleviku lähiümbrusse	2015–2020
Jalgrattateede ehitamine aleviku ja suuremate külade vahele	2018–2020
Bussipeatuste ja -paviljonide kaasajastamine ning hooldus	2018–2022
Bussipeatuste valgustamine autonoomsete valgustusallikatega	2022–2024
Väljaspool alevikku asuvate ristmike valgustamine	2018–2020
Ohtlike ristmike turvalisuse ja nähtavuse parandamine peeglitega, takistuste eemaldamine jne	2015–2025
Iga suitsuni lumetõrje jätkamine valla poolt	2015–2025
Elanikkonna paiknemisest ja vajadustest lähtuva ühistranspordisüsteemi väljatöötamine ja iga-aastane seire	2015–2025
Kergliiklustee rajamine Nursi külla	2017–2019

13.2. VESI JA KANALISATSIOON

Valla ühisveevärk ja -kanalisatsioon on kirjeldatud põhjalikult valdkonna arengukavas “Rõuge valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava aastani 2025”.

Valla keskuste pumbamajad on rekonstrueeritud ja Nursis ning Viitinas on uuenduskuuri läbinud ka trassid.

Kahe etapina on rekonstrueeritud oluline osa Rõuge aleviku vee- ja kanalisatsioonitaristust: I etapis 2012/2013. aastal rekonstrueeriti või ehitati 3464 m veetorstikke ja 3570 m kanalisatsioonitorustikke ning rajati pumpla Ala-Rõugesse. II etapis 2014. aastal rekonstrueeriti ja ehitati kokku 3117 m veetrasse ja 3736 m kanalisatsioonitrasse.

13.2.1 Probleemid

Puurkaevude vee kvaliteet on ebaühtlane.

Tuletõrje veevõtukohti on vähe.

Reoveepuhastist tekkiva muda käitlemine.

Sänna keskuse piirkonnas puudub ühisveevärk.

13.2.2 Lühiajalised eesmärgid

Puurkaevude vee kvaliteet vastab tervisekaitse nõuetele.

Rõuge aleviku vee- ja kanalisatsioonivõrgud on rekonstrueeritud.

13.2.3 Pikaajalised eesmärgid

Vallas tegutseb jätkusuutlikku ühisveevärgi ja kanalisatsiooni teenust pakkuv ettevõte.

Igas valla kodus on tagatud nõuetele vastav joogivesi ja kanalisatsioonisüsteem.

13.2.4 Tegevuskava

Tegevus	Teostamise aeg
Vee- ja kanalisatsioonivõrkude edasiarendamine tulenevalt Rõuge valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavast aastani 2025	2015–2025
OÜ Rõuge Kommunaalteenus tegevuse laiendamine valla territooriumil koos erapuurkaevude ostmise ja rekonstrueerimisega	2015–2025
Hajaasustuse toetuskeemis (vesi-kanal) osalemine, selle lõppemisel valla oma toetuskeemi väljatöötamine	2015–2025
Rõuge aleviku vee- ja kanalisatsioonitaristu rekonstrueerimine	2015–2020
Tuletõrje veevõtukohtade rajamine Rõuge alevikku ja küladesse	2015–2025
Ühisveevärgi väljaehitamine Säna keskuse piirkonnas	2017–2020
Kompostimisväljaku rajamine Rõuge aleviku puhasti juurde	2016–2019
Aleviku naabruses asuvate külade liitmine ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga	2016–2025

13.3. ENERGEETIKA JA SOOJAMAJANDUS

Valla objektide elektrienergia tarve moodustas 2013. aastal ligemalt 800 MWh, sellest umbes pool tarbis Rõuge Põhikooli kompleks.

Hea koostöö võrguettevõtja, tarbija ja omavalitsuse vahel on võimaldanud võtta kasutusele uusi võimsusi, ellu on viidud suur hulk pingeparandusprojekte, et tagada elukvaliteedi jätkuv tõus valla äärealadel.

Ajalooliselt on valla piires voolavatel jõgedel ja ojadel olnud kasutusel 22 hüdroturbiini ja vesiratast, mille koguvõimsus ulatus 200 kWh-ni. Eesmärgiga propageerida taastuvenergia kaasaegseid tootmise lahendusi ning teha ulatuslikku energiasäästualast teavitustööd on loodud SA Rõuge Energiakeskus.

Teede, tänavate, platside ja pargi osade valgustamiseks paigaldatud valgustite arv on ligikaudu 280. Enamikus valgustites on kasutusel ökonoomsed kõrgrõhu naatriumlampidega varustatud valgusteid. Neis kasutatakse valgusallikaid võimsusega 70 W ja 100 W.

Tänavavalgustusele kulus 2013. aastal 10% kogu valla elektrienergia tarbest.

Kuni 2013. aasta kütteperioodi alguseni varustati korruselamuid ja sotsiaalobjekte soojusenergiaga kahest kaugküttevõrgust Viitina ja Rõuge katlamajade baasil. Alates 2013/2014. kütteperioodi algusest Viitina katlamaja suleti ja selle piirkonna kortermajad läksid üle lokaalsele küttele: kahe kortermaja keldrisse paigaldati maasoojuspumbad.

Rõuge hakkepuidul töötav katlamaja jätkab soojatootmist olemasolevate korterelamute ja Rõuge tervisekeskuse ning Rõuge lasteaia soojusenergiaga varustamiseks mahus *ca* 1400 MWh aastas.

Soojusenergia müük Rõuges toimub alates 2014. aasta teisest poolaastast korteriühistute kaudu.

Vallavalitsus töötab järjepidevalt avalike hoonete taastuvenegiale üleviimise suunas. Lisaks Rõuge tervisekeskuse päikesekollektoritele ning kooli ja noortekeskuse maasoojusküttele viidi 2014. aasta lõpus päikese- ja maaküttele üle ka vallavalitsuse hoone.

Rõuge vallavalitsus on taastuvenegia tootmise erinevate lahenduste propageerimiseks asutanud aastal 2002 sihtasutuse Rõuge Energiakeskus. Lisaks on Rõuge kooli juurde loodud energiaklass ja Ööbikuoru piirkonnas paikneb energiarauda – matkarada, kus näeb erinevaid taastuvenegia objekte.

13.3.1 Probleemid

Pikad liinid põhjustavad pinget madalat kvaliteeti.

Paljasjuhtmetega õhuliinide suur osakaal.

Elanike energiasäästualane teadlikkus on madal.

Sagedased elektrikatkestused.

Insenerirajatised ei sobi loodusmaastikule.

Vastuseis hürdoelektrijaamade rajamisele.

Rõuge katlamaja ja selle seadmed on amortiseerunud.

Rõuge aleviku kaugküttevõrgu trasside olukord on halb.

Puudub ülevaade avalike hoonete energiatarbimise kohta.

Puudub ülevaade kortermajade energiatarbimise kohta.

Paikkonnas puudub astringne soojatarbija.

13.3.2 Lühiajalised eesmärgid

Vallavalitsuse omandis olevatel hoonetel on läbi viidud energiaauditid.

Elektritarbijate pingeprobleemid on lahendatud koostöös võrguettevõttega.

Kortermajade soojatarbimine on vähenenud tänu hoonete piirete soojustamisele.

Rõuge energiarada on pidevas arenemises, tutvustades uusi ja kaasaegseid energiakasutuse lahendusi.

Rõuge valla elanikud on aldis omandama uusi teadmisi energia säästlikust kasutamisest.

Rõuge Põhikoolis kasutatakse kaasaegseid energiatehnoloogiaid ja energiatõhusaid lahendusi.

Rõuge vald osaleb pidevalt rahvusvahelistes projektides, ühildades energia, regionaalse koostöö, säästva arengu ja turismi teemad.

Rõuge valla tänavavalgustussüsteemides kasutatakse kaasaegseid lahendusi.

13.3.3 Pikaajalised eesmärgid

Nii uute kui rekonstrueeritavate munitsipaalhoonete kütte- ja ventilatsioonisüsteemide rajamisel kasutatakse uusi tehnoloogiaid.

Kõiki Rõuge valla elektritarbijaid varustatakse läbi maakaabelliinide.

Rõuge energiapark on mitmekesist teematurismi pakkuv ja kaasaegseid energialahendusi demonstreeriv keskus.

Rõuge kaugküttevõrk ja katlamaja on rekonstrueeritud ning on valmis soojatarbijate lisandumiseks ja suurenevateks vajadusteks.

13.3.4 Tegevuskava

Tegevus	Teostamise aeg
Koostöös Elektrileviga pingeparandusprojektide elluviimine	2015–2025
Maakaabelliinide paigaldamine üle kogu valla	2015–2025
Energiasäästu koolituste ja kampaaniate korraldamine	2015–2025
Vee-energia kasutuselevõtt koos keskkonnakaitseliste meetmete rakendamisega	2015–2025
Rõuge aleviku trasside rekonstrueerimine koos uudsete tehnoloogiate kasutamisega	2016–2019
Uudsete tehnoloogiate ja energiasäästumeetmete rakendamine munitsipaalhoonete ehitamisel ja renoveerimisel (vallamaja, rahvamaja, hooldekodu, Sänna Kultuurimõis, Viitina külakeskus, Nursi külakeskus)	2015–2025
Energiaauditite tellimine avalikele hoonetele	2016–2020
Alajaamade vabade võimsuste kaardistamine	2018–2019
„Koduõued valgeks“ programmi väljatöötamine (sissesõiduteed jne) turvalisuse eesmärgil	2016–2018
Uute säästlike tehnoloogiate kasutamine avaliku valgustuse ehitamisel ja rekonstrueerimisel	2015–2025

Sänna mõisakeskuse ja küla tänavavalgustuse väljaehitamine	2016–2017
Nursi tänavavalgustuse ehitamine kauplusest külakeskuseni	2015
Nursis korterelamute piirkonnas tänavavalgustuse väljaehitamine	2017–2018
Rõuge pargi terviseraja valgustamine	2019
Rõuge Hariduse tänava piirkonna tänavavalgustuse rekonstrueerimine	2016–2017
Rõuge Aia ja Suurjärve piirkonna tänavavalgustuse rekonstrueerimine	2016–2017
Rõuge Ööbikuoru tänava tänavavalgustuse rekonstrueerimine	2016–2017
Rõuges tööstuspiirkonnas ja Nursi suunal tänavavalgustuse rekonstrueerimine	2015–2018
Viitina tänavavalgustuse jätkuv väljaehitamine (Järvesaareni, piiritusevabrik jne)	2017–2022
Bussipeatuste ja ristmike valgustamine autonoomsete süsteemidega	2016–2024
Rõuge kooli energiaklassi järjepidev arendamine õppe-eesmärkidel	2015–2025
Ööbikuoru energiaraja järjepidev hooldamine ja arendamine, õppeprogrammide läbiviimine	2015–2025
Energiasäästliku ehituspoliitika propageerimine eeskuju kaudu ning elanikkonna nõustamine	2015–2025
Rõuge aleviku kaugküttevõrgu laiendamine tööstusalale	2015–2025
Rõuge katlamaja rekonstrueerimine ja laiendamine	2016–2018
Taastuvenergia demoseadmete arendamine	2016–2025
Elektri liitumistoetuse programmi väljatöötamine ja elluviimine	2020–2025

13.4 ELAMUMAJANDUS

Vastavalt kohaliku omavalitsuse korralduse seadusele vastutab elamu- ja kommunaalmajanduse korralduse eest oma haldusterritooriumil kohalik omavalitsus. Atraktiivse elukeskkonna loomisega (konkurentsivõimeline sotsiaalne infrastruktuur, mitmekesised vaba aja veetmise võimalused) on Rõuge vallast saanud koht, kuhu soovitakse rajada oma kodu. Seega võib prognoosida elamuehituse kasvu. Edukalt on läinud nn noore pere kruntide programm, millega vallavalitsus andis neljal omavalitsusele kuuluval Rahu tänava krundil 36-aastased hoonestusõigused noortele peredele. Hoonestusõigusega kaasneb kohustuse ehitada viie aasta jooksul krundile elamu koos hilisema soodsa väljaostu võimalusega.

Vallale kuulub 33 elamispinda, millest 4 on värskelt remonditud ja 15 vajavad renoveerimist. Neid kasutatakse peamiselt sotsiaalpindadena:

- Endises Ristemäe koolimajas 6 korterit
- Sänna mõisakompleksis 4 korterit

- Lauri sotsiaalmajas 4 korterit
- Nursi endises sidemajas 4 korterit
- Nursi nn õpetajate majas 2 korterit
- Nursi 4 korteriga majas kõik korterid
- Rõuges Uus tn 1 majas 1 korter
- Tervisekeskuses 2 korterit
- Rõuges Uus tn 4 majas 2 korterit
- Viitina majas nr 2 neli korterit
- Viitina majas nr 3 üks korter

Valdav osa elamufondist on eraomanduses. Neljandik valla elanikest elab korterites ja ülejäänud üksikelamutes.

Valla eestvõttel ja erinevate projektide toel on lammutatud mitmeid koleehitisi nagu korrusmajade ühislaut ja endise meierei korsten Ala-Rõuges.

Rõuge alevikus ja selle ümbruses on eluasemeturg aktiivne, nõudlus ületab pakkumise ja vabu elamispindu on vähe. Suuremates küldes Viitinas ja Nursis otsest eluasemetest puudust ei ole, kuid on küllalt suur varjatud eluasemepuudus, kuna mitu põlvkonda kasutavad ühiseid eluruumi. Erastatud eluruumide omanikel on võimalik elamu majandamiseks moodustada korteriühistuid. Praegu on vallas registreeritud seitse korteriühistut.

13.4.1 Probleemid

Vallas on vähe üürieluruumi.

Vallas on vähe vabu elukohti.

Munitsipaalururuumi on vähe ning nende olukord on kehv.

Vallas on puudus sotsiaalelupindadest.

Elamuehitusele seavad piire Haanja Looduspargist tulenevad nõuded.

Elanikkonna teadlikkus terviklikust ehitusprotsessist on madal (ebakorrekne asjaajamine).

Kortermajad on komplekselt renoveerimata, puuduvad strateegilised kavad majade korrastamiseks.

Korterelamutele pole tehtud energiaauditeid.

Kõikides korterelamutes ei ole loodud korteriühistuid.

Puudub ühtne elamute taristuhaldusettevõte.

Elamufondi teenindav tehniline infrastruktuur ja kommunikatsioonid ei vasta kaasaja nõuetele.

Küldes on palju tühje ja renoveerimist vajavaid taluhooneid.

Hajaasustuse piirkonnas pärsib elektriühendusega liitumist selle kõrge hind.

Hajaasustuse piirkonnas on sidelevi puudulik.

Vallas on palju maastikupilti risustavaid ja ohtlikke koleehitisi.

13.4.2 Lühiajalised eesmärgid

Üldplaneeringuga on paika pandud elamuehituse maa-alad.

Rõuge valla üldplaneering on lõpule viidud.

Eramuomanikud saavad riiklikest või kohalikest programmidest toetust vee- ja kanalisatsiooni-süsteemide väljaehitamiseks.

Rõuge alevikus on detailplaneeringuga määratud uute korterelamute ehitusalad.

Kõigis valla korterelamutes on moodustatud korteriühistud, elamute hooldamine on süsteemne ja järjepidev.

Vallas tühjana seisvad ning müümisvalmis majapidamised on kaardistatud.

On olemas valmidus kohandada infrastruktuuri vastavalt elamuehitusele ning elanikkonna (ümber-) paiknemisele vallas (teed, vesi, kanalisatsioon, elekter).

13.4.3 Pikaajalised eesmärgid

Kõik valla kodanikud elavad inimväärsetes tingimustes, elamutes on kaasaegsed sanitaartechnilised lahendused.

Kinnisvaraarendus vallas järgib paikkonnale omast traditsioonilist ja omanäolist ehitustava, pidades kinni valla ehitusmäärusest.

Kõik valla omandis olevad munitsipaal- ja sotsiaalelupinnad on renoveeritud.

13.4.4 Tegevuskava

Tegevus	Teostamise aeg
Olemasolevate munitsipaalelupindade rekonstrueerimine	2015–2025
Elamuehituseks sobivatele (munitsipaal)maadele planeeringute koostamine, infrastruktuuri väljaarendamine ja hoonestusõiguse seadmine ning elanikele müümine	2015–2025
Uute korterelamute ehitamine Rõugesse	2017–2025
Korterelamute energiaauditite ja renoveerimisplaanide koostamine, elanike teadlikkuse pidev arendamine, energia-alaste koolituste korraldamine jne.	2015–2025
Riiklike renoveerimisprogrammide kasutamine korterelamute rekonstrueerimiseks	2015–2025
Praeguse tervisekeskuse hoone kohandamine korterelamuks	2025
Munitsipaalpindade kohandamine üürielupindadeks (Nursi rahvamaja, Ristemäe koolimaja jne)	2015–2025

Haldusettevõtte tegevuse laiendamine elamufondi hooldamiseks	2020
Rõuge aleviku kaugküttevõrkude rekonstrueerimine	2016–2019
Mänguväljakute ja spordirajatiste ehitamine tihedama asustusega piirkondadesse	2015–2025
Nii riiklike kui kohalike elamuehituse ja infrastruktuuri toetusprogrammide rakendamine (elamud, teed, vesi, kanalisatsioon, elekter)	2015–2025
Miljööväärtuslikel aladel elamute korrashoiu toetus- ja nõustamiskorra väljatöötamine ja rakendamine	2018–2020
Ehituse ja arhitektuuri spetsialisti töölevõtmine koos teiste omavalitsustega	2016–2018
Maastikupilti risustavate ja keskkonnale ning inimestele ohtlike koleehitiste lammutamine	2015–2025
Uute kruntide elamuehituseks ettevalmistamine ja väljaarendamine valla poolt	2016–2025
Üldplaneeringu protsessi lõpuleviimine	2015–2017

14. KESKKOND JA HEAKORD

Visioon 2025: Rõuge vallas on hea elukeskkond ja majanduse arendamiseks vajalikke ressursse kasutatakse looduskeskkonda oluliselt kahjustamata.

Rõuge valla territooriumil jäätmeid ei ladustata. Kogu vallas on korraldatud olmejäätmete kogumine ja vedu. Jäätmemajanduse põhisuunad on fikseeritud Võrumaa omavalitsuste ühises jäätmekavas ja jäätmehoolduseeskirjas. Vallas töötab jäätmejaam, kuhu saab ära anda erinevaid jäätmeliike, mis sorteeritud olmeprügisse ei sobi. Vallas on loodud head võimalused jäätmete liigiti kogumiseks.

Elukeskkonna parandamise ja turismi- ning puhkemajandusliku potentsiaali suurendamiseks on oluline valla heakorra parandamine. Selleks on vastu võetud ühtsed heakorraeskirjad ja on tõhustatud heakorrajärelevalvet. Heakorra parandamiseks on läbi viidud üldisi heakorraaktsioone ja –konkursse ning toetatud kõiki ettevõtmisi, mis on suunatud valla välisilme parandamisele. Erilist tähelepanu pööratakse ajalooliselt tähtsate ja vallale iseloomulike piirkondade hooldamisele: järvede kaldad ja rajad, Ööbikuorg ja Linnamägi, Rõuge park, Säna ja Viitina mõisakomplekside ümbrus, Nursi kooli ümbrus ja jõekallas. Hooldatud on ka tuntumad suplus- ja puhkekohad.

Ligikaudu viiendik Rõuge valla territooriumist kuulub Haanja looduspargi sihtkaitse- ja piiranguvööndisse. Sihtkaitsevööndeid, mis on loodud väljakujunenud või kujundatavate looduslike koosluste säilitamiseks, asub Rõuge valla territooriumil kolm: Hinni kanjoni, Rõuge ürgoru ja osaliselt Tuhkrijärve sihtkaitsevöönd. Ülejäänud osa valla territooriumile jäävast looduspargist on piiranguvöönd, mis on looduspargi majanduslikult kasutatav ning pärandkultuurmaastikuna säilitatav osa. Kaitseala põhieesmärk on kaitsta Eesti kõrgeimal kuhjelisel saarkõrgustikul asuvat ala, kus maastiku, ajaloo- ja kultuuriväärtuste kaitse, puhkevõimaluste, turismi ja kohaliku eluolu edendamine ning loodusvarade säästlik kasutamine toimub rahvuslikes huvides. Moodustamisel on Keretü looduskaitseala, et kaitsta kaitsealuseid linnuliike ja nende elupaiku. Samuti kaitsta, säilitada ja taastada vanu palu-, laane-, sooviku- ja salumetsasid, madalsoid, rabasid ja siirdesoid ning nendes elavaid taimeliike.

Rõuge vallas on head võimalused loodushariduslike programmide ellu viimiseks erinevatele vanuserühmadele.

14.1. Probleemid

Vee- ja kanalisatsioonisüsteemid on vananenud ega vasta nõuetele (ennekõike hajaasustusega piirkondades).

Inimesed ei sorteeri prügi, nende teadlikkus sellest on vähene.

Omanikud suhtuvad omandisse hoolimatult.

Looduskeskkonda satub olmejäätmeid.

Järved ja ojad hakkavad tasapisi kinni kasvama.

Puudub orgaaniliste jäätmete komposteerimise väljak.

Rõuge jäätmejaamas on vähe ruumi, pakendikonteineritel puudub katusealune.

Jäätmejaamas puudub läbisõidu ning kaalumise võimalus.

Vallas pole piisavalt paberikonteinereid.

Pärlijõgi on risu täis.

Nursipalu harjutusväljak ja seal toimuvad mürarohked tegevused.

Eriotstarbelisi matkaradu on vähe, olemasolevate olukord ja kasutusviisid on kehvad.

Matkaradade olukord on kehv.

Avalike supluskohtade olukord on kehv.

Vallas esineb palju ebaseaduslikku ehitustegevust.

Vallas on palju kasutuseta, ohtlikke ja maastikupilti reostavaid hooneid.

Puudub ühtne haljastusplaan.

Loodushariduse pakkumise võimalusi ei kasutata piisavalt.

Paljusid vaateid ähvardab kinnikasvamine.

Mürafooni suurenemise oht (Nursipalu harjutusväljaku laienemine).

Harrastuskalapüügi turismi potentsiaali kasutatakse vähe.

Koostatud Viitina ja Rõuge pargi hoolduskavasid pole ellu viidud.

Toidujäätmeid visatakse olmeprügi hulka.

14.2. Lühiajalised eesmärgid

Elanikkonda teavitatakse pidevalt keskkonnaprobleemidest ja tegeletakse elanike keskkonnateadlikkuse tõstmisega.

Välja on töötatud ja rakendatud keskkonnavaldkonnas aktiivsete vallakodanike ja ettevõtete tunnustamise kord.

Jäätmete liigiti kogumise teadlikkuse tõstmine (kampaniate korraldamine, infoleht, koduleht, voldik, m-lahendused).

Toimib tõhus valdkondlik järelevalve.

Toimub pidev järvetaimede niitmine ja kallaste mehaaniline puhastamine.

Reoveepuhasti juurde on rajatud komposteerimisväljak.

Üle valla on loodud tihe paberikonteinerite võrgustik.

Pärlijõgi on puhastatud ja hooldatud.

Nursipalu harjutusväljaku arendamisel on leitud kõiki osapooli rahuldav lahendus.

On töötatud välja toetussüsteem maastikupilti kahjustavate lagunened ja kasutusest välja jäänud põllumajandus-, tööstus- või militaarehitise lammutamiseks.

Rõuge aleviku kohta on koostatud haljastusplaan.

On loodud võimalused jätkusuutlikuks loodushariduse andmiseks ning neid arendatakse pidevalt (Luhasoo matkaraja säilimise toetamine, järvede programmi loomine, allikate esiletoomine, m-lahendused, Ööbikuoru keskuse arendamine).

Toimib koostöö külastuskorralduse ja loodusharidusalase arendamisel Keskkonnaameti, naabervaldade, RMK ja turismiettevõtjatega.

Heinamaade võsastumise vältimiseks niidetakse neid järjepidevalt.

Nursi külla on rajatud müramõõtejaam.

Harrastuskalapüüdjatele on loodud paremad püügivõimalused.

Rõuge järvede kalavarusid on täiendatud.

Viitina, Säna ja Rõuge pargid on rekonstrueeritud ja arendatud rekreatsioonialadeks vastavalt kujundusprojektidele.

Avalikku ruumi on paigaldatud vajalikul hulgal väikevorme (pingid, prügikastid, lillekastid); Rõuge, Säna, Nursi ja Viitina pargi ning Järvesaare ümbrust hooldatakse regulaarselt.

Küladesse on rajatud jäätmete kogumispunktid.

Vallas korraldatakse regulaarseid heakorrakampaaniaid.

Viiakse läbi ohtlike jäätmete kogumise aktsioone.

14.3. Pikaajalised eesmärgid

Rõuge valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava aastani 2025 on ellu viidud

Järjepidevalt viiakse ellu hajaasustusprogrammi, vajadusel on välja töötatud valla toetussüsteem (eelistatult puhas joogivesi ja kanalisatsioon).

Jätkub korraldatud olmejäätmete veo koordineerimine valla poolt.

Jäätmejaama on järjepidevalt arendatud (laiendamine, varikatuse ehitamine, kaalu soetamine jne).

Naabervaldadega koos on välja ehitatud ja arendatud eriliigilisi matkaradasid (ratsa, saani, ATV).

Üle valla on korrastatud ja arendatud avalikke supluskohti (suplussillad, supusalad, mänguväljakud jne).

Rõuge Suurjärve rannahoone on korrastatud ning sellele leitud senisest enam rakendust.

Vallas edendatakse pidevalt taastuvenergia kasutamist.

On juurutatud keskkonna- ja heakorraalast koostööd naabervaldadega.

Elukeskkonna seisundit säilitatakse ja parandatakse pidevalt, loodusvarasid kasutatakse otstarbekalt ja säästvalt ning erinevates valdkondades populariseeritakse keskkonnasõbralikkust.

Rõuge vallast on kujunenud säästev ja väärtustav keskkond; jäätme- ja prügimajandus on korrastatud ja kaasajastatud eesmärgiga ennetada reostuse teket.

14.4. Tegevuskava

Tegevus	Teostamise aeg
Rõuge aleviku haljastusprojekti koostamine	2015–2016
Ööbikuoru ja Rõuge ürgoru külastustaristu uuendamine	2015–2025
Kaitsealuse Rõuge pargi kujundusprojekti ja hoolduskava elluviimine	2016–2019
Kaitsealuse Viitina pargi kujundusprojekti ja hoolduskava elluviimine	2015–2018
Kompostimisväljaku rajamine	2015–2018
Rõuge Suurjärve ranna ja rannahoone väljaehitamine	2015–2020
Olemasolevate haljasalade korrastamine	2015–2025
Looduskaunite vaadete avamine, võsa raiumine ja heina niitmine	2015–2025
Harrastuskalapüügi edendamine ja järvede kalarikkuse tõstmine	2015–2022
Rõuge jäätmejaama arendamine	2015–2017
Avalike supluskohtade korrastamine	2015–2025
Keskkonnateadlikkuse kasvatamine ja kampaaniate korraldamine	2015–2017

15. TURVALISUS

Visioon 2025: Rõuge vallas on turvaline elukeskkond.

Rõuge vallas on maapiirkonnale omaselt turvaline elukeskkond.

Viimastel aastatel on pisut suurenenud sissemurdumiste hulk majapidamistesse. Hoolimata politseireformist pole turvalisuse olukord vallas halvenenud. Vallavalitsuse initsiatiivil on valla keskusesse paigaldatud neli turvakaamerat. Turvalisust külakogukondades suurendab ühtehoidmine ja valitud tegusate külavanemate olemasolu. Kogemus näitab, et vallas on olemas suur hulk kodanikuühendusi ning aktiivseid inimesi, kes on valmis vajadusel panustama kogukonna turvalisuse hoidmisesse ja ohuolukorras sekkuma (MTÜ Rõuge Priitahtlikud Pritsimehed, jahiseltsid, MTÜ Noorsooühing Rõuge Noorteklubi, kaitseliit jne).

Avaliku valgustuse pidev laiendamine aitab kaasa turvalisuse suurenemisele vallas, samuti rohked vabaajaliste tegevuste võimalused, mis hoiavad elanikkonda ja eelkõige noori eemal ebatervest tegevusest.

Tuleohutusalase turvalisuse suurendamises on suur roll MTÜ-l Rõuge Priitahtlikud Pritsimehed. Igal aastal korraldatakse tuleohutuskampaaniat "Kodu tuleohutuks!", mille käigus jälgitakse elamute tuleohutusealast olukorda, sh suitsuandurite olmasolu ja korrasolekut; vajadusel paigaldatakse suitsuandureid ja nõustatakse elanikke tuleohutusalastes küsimustes. 2013. aastal osaleti säästupottseppade programmis, mille käigus remonditi kütteseadmeid kolme vanuri elukohtades.

15.1 Probleemid

Kogukonnaliikmete osavõtmatus ja kodanikujulguse vähesus turvalisuse probleemide märkamisel ja nendesse sekkumisel.

Nii avalikes kohtades kui eravaldustes puuduvad turvasüsteemid.

Elanikkond on ükskõikne ja suhtub hooletult tuleohutusse ning enda turvalisuse tagamisse.

Puuduvad nõuetele vastavad tuletõrje veevõtukohtad nii alevikus, külades kui hajaasustuses.

Vallas on vähe kodanikualgatuslikke organiseeritud korrakaitsejõude (abipolitseinikud, kaitseliit jm vabatahtlikud).

Tööpuudusest tulenev tegevusetus põhjustab korrarikkumisi.

Külad, külakeskused, bussipeatused ja liiklussõlmed on valgustamata.

Aadressandmete avalik esitamine hajaasustuses on puudulik (viidad puuduvad).

MTÜ Rõuge PP päästetehnika on aegunud.

Avalikus rannas puudub rannavalve.

Eramajade küttekollete ja elektriseadmete seisukord on halb.

Tühjad ja ligipääsetavad tööstushooned ning mahajäetud majapidamised on inimestele ohtlikud.

Vallas on palju veekogusid.

Organiseeritud korrakaitse osakaal on oluliselt vähenenud (riigi poolt – nii politsei kui pääste).

Vallas on palju hulkuvaid ja lahtisi koeri.

Juhtimisõiguseeta noored juhid avalikel teedel on ohtlikud nii endale kui teistele.

Joobes juhid avalikel teedel on ohtlikud nii endale kui teistele.

ATV-ga sõitjad kahjustavad rohealasid, kaitsetsoone ja eramaaomnike huve.

15.2 Lühiajalised eesmärgid

Üle Rõuge valla on loodud esimesed naabrivalve piirkonnad.

Rõuge vald on kaetud nõuetekohaste tuletõrje veevõtukohtadega.

Rõuge valla elanike liikluskäitumine on kultuurne ja turvaline, kaasliiklejaid arvestav.

Toimuvad regulaarsed infopäevad valla rahva teadlikkuse tõstmiseks.

15.3 Pikaajalised eesmärgid

Iga Rõuge valla elanik teadvustab ja tunnetab oma vastutust kogukonna turvalisuse hoidmisel.

Rõuge valla (hajaasustusega) piirkonnad on kaetud naabrivalvega.

Rõuge Suurjärve ääres töötab rannavalve.

Avalikku valgustust vallas on parandatud ja paigaldatud on hulk turvasüsteeme.

Organiseerunud korrakaitsejõudude hulk on suurenenud.

Rõuge vabatahtliku päästekomando tehnika on uuendatud.

Hajaasustusega aladele on paigaldatud viidad.

Eramajade küttekollete ja elektriseadmete seisundid on kontrollitud, inimesed on teadlikud võimalikest ohtudest ning oskavad kriisiolukorras käituda.

15.4 Tegevuskava

Tegevus	Teostamise aeg
Korrakaitseadusest tulenevalt valla avaliku korra eeskirja kohendamine	2015
Liiklussõlmede valgustamine üle kogu valla	2015–2025
Liikluskirust piiravate meetmete rakendamine alevikus ja külakeskustes („lamavad politseinikud“)	2015–2025

Kodanikualgatusliku korra- ja kaitse süsteemi loomine (jahimeeste, kodukaitse, vabatahtlike baasil)	2016–2017
Videovalve piirkondade loomine	2015–2025
Naabrivalve piirkondade loomine	2015–2025
Vetelpääste töö- ja rakendamise avalikes randades	2015–2025
Meetmete väljatöötamine ja rakendamine hulkuvate koerte ja kasside arvukuse vähendamiseks (koerte ja kasside registri loomine)	2016–2017
MTÜ RPP liikmete pidev päästealase kompetentsuse täiendamine (koolitused, osalemine Võru PK valveteenistuses, õppustel ja võistlustel osalemine)	2015–2025
MTÜ RPP päästetehnika soetamine	2015–2025
Tuleohutuslaste ennetuskampaaniate läbiviimine	2015–2025
Tuletõrje veevõtukohtade rajamine	2015–2025
Liikluskasvatuse erinevatele eagruppidele	2015–2025
Motospordi, liikluskultuuri ja sõidukogemuste organiseeritud ja turvaliste võimaluste loomine juhtimisõigusega noortele (libedasõit, krossi- ja ATV-rajad)	2016–2020

16. TURUNDUS JA MEEDIA

Visioon 2025: Rõuge vald on positiivselt silmapaistev.

Rõuge vald on turundusega pidevalt tegelenud, kuid seni ilma kindla strateegiata. Rõuge vald on üks neljast Võrumaa omavalitsusest, kes on liitunud kohaliku omavalitsuse teenuseportaali süsteemiga. Vald kasutab turundamisel ja info jagamisel aktiivselt Facebooki keskkonda, kus meil on Võrumaa valdadest ainukesena üle tuhande järgija. Infot jagatakse pidevalt ka valla meililisti kaudu, mille on tellinud 280 inimest. Iga kahe nädala järel ilmub A4 formaadis valla infoleht, mida trükitakse 750 eksemplari. See mis viiakse inimestele tasuta koju ning ta on kättesaadav kõigis valla kauplustes, külakeskustes ja raamatukogudes. Samuti antakse vallas toimunust teada Võrumaa Teataja nädalainfos. Androidi operatsioonisüsteemi kasutavatele seadmetele on loodud nutirakendus Rõuge Äpp, kust saab infot valla vaatamisväärsuste, majutus- ja toitlustusasutuste ning sündmuste kohta.

Rõuge vald on liitunud Maale Elama projektiga. Maale elama tulemisest huvitatutele on loodud Rõuge valla võimalusi tutvustav eraldi koduleht ja osaletud Maale Elama messidel. Lisaks korraldatakse kodukohakampaaniaid, et kutsuda inimesi ennast valda sisse kirjutama.

Osaletakse erinevatel messidel (turismimesse, maamesse jne). Rõuge tutvustamiseks on pidevalt tehtud erinevaid trükiseid ja info on sees ka ülemaakonnalistes materjalides. On olemas erinevate sõnumitega bännerid, mida kasutatakse üritustel ning näiteks Võru linna servas Tartu maantee ääres. Seal olevaid reklaame vahetatakse vastavalt vajadusele. Valmistatud on ka Rõuge valda tutvustav suur fotoseintega telk ja Rõuge pudelivesi.

Koos Haanja vallaga on loodud kuulutusteportaal Kohalikule.ee, kus kohalikud inimesed ja ettevõtted saavad teada enda toodetest, teenustest ja vajadustest.

Rõuge noorteklubi eestvedamisel töötab Rõuge televisioon, mis tegutseb õhinapõhiselt ja kajastab Rõuge vallas toimuvat.

Rõuge vallas toimetavad ühendused tegelevad ise aktiivselt oma tegevuste turundamisega ja vald aitab sellele vajadusel kaasa.

Turundusalane arenguruum peitub eelkõige turundusstrateegia loomises, vajaliku inimressursi kokkukogumises ja turundusalase koostöö suurendamises teiste piirkonna omavalitsustega.

16.1 Probleemid

Turundustegevused on juhuslikud ja planeerimata, pole kindlat vastutajat.

Aktiivseks turundustegevuseks napib inimressurssi.

Rõuge vald on ettevõtlus- ja elukeskkonnana vähe teadvustatud.

Väliturundusega on vähe tegeletud.

Nursipalu (ebakõlad, puudub ühtne meel, meediakajastus loob mitmeti mõistetavat mainet).

Maaomavalitsused konkureerivad omavahel väga sarnases nišis (turism; eurorahastatud objektid on eelisolukorras).

Turundusega tegeletakse peamiselt õhinapõhiselt, inimestel on tekkinud väsimus ja on langetud rutiini.

Mainekujunduses domineerib turism.

16.2 Lühiajalised eesmärgid

Turundusega tegeleb teadlikult ja eesmärgistatult piisav hulk inimesi.

Kõik valla allasutused tegelevad turundusega.

Kõikidel valla asutustel on olemas ühtne arusaam turundustegevustest ja mõistetakse turunduse olulisust.

On olemas juhend suhtlemiseks ajakirjandusega, tehakse koostööd professionaalidega.

Info levitamine toimub läbimõeldult ning selgete põhimõtete alusel.

On olemas turundusstrateegiad kõigi võimalike sihtrühmadeni jõudmiseks.

Valla turunduse oluliseks osaks on kohalikud suursündmused ning maamärgid.

Valla turundusmeeskond on motiveeritud, ajaga kaasas käiv, jätkusuutlik ja vastavalt vajadusele uuenev.

16.3 Pikaajalised eesmärgid

Rõuge valla turundustegevus on pidev ja strateegiline.

Kogu valla turundustegevusel on kindel vastutaja.

Rõuge valda teadvustatakse kui soodsat ettevõtlus- ja elukeskkonda.

Koostöös teiste omavalitsustega toimub efektiivne piiriülene turundamine.

16.4 Tegevuskava

Tegevus	Teostamise aeg
Rõuge valla turundusstrateegia koostamine	2016–2017
Valla turundusstrateegia uuendamine ja kaasajastamine	2016–2025
Valla turundusmeeskonna koolitamine ja nõustamine	2015–2016
Erinevate inimeste kaasamine valla turundusega tegelemisse	2015–2025
Turunduskava ja materjalide koostamine kohalikele elanikele	2016–2025

Turunduskava ja materjalide koostamine turistidele	2016–2025
Turunduskava ja materjalide koostamine (võimalikele) uuselanikele	2016–2025
Turunduskava ja materjalide koostamine ettevõtjatele	2016–2025
Avalike suhete koolitus turundusmeeskonnale ja valla töötajatele	2016
Rõuge valla infolehe levitamine naabervaldades	2015–2025
Uute valla reklaamtahvlite-bännerite paigaldamine ja regulaarne uuendamine	2015–2025
Turundusjuhi ametikoha loomine	2020
Rõuge TV edasiarendamine ja turundamine	2015–2025
Rõuge internetiraadio loomine	2020–2022
Koostöös teiste omavalitsustega piiriüleste turundustegevuste läbiviimine	2015–2025
Avalikkusega suhtlemise etiketi (juhendi) väljatöötamine ja sel alal koolitamine	2015–2016
Suursündmuste ja maamärkide turundamine ning nende abil valla reklaamimine	2015–2025
Mentorite leidmine turundamise alal	2016–2017
Kaugtöö võimaluste teadvustamine ja tutvustamine	2015–2025
Veebikaamerate kasutamine vallas toimuva kajastamisel	2016–2017
Turundus spordiüritustel osalejatele (stardimaterjalide vahele reklaam vms)	2015–2025
Spordiliitudele turundamine, et tuua siia senisest enam võistlusi ja üritusi	2015–2025
Rõuge tunnustooted (lisaks veele ka jäätis jne)	2015–2025
Rõuge kui loodushariduspiirkonna turundamine kooligruppidele	2015–2025
Seitsme järve maa slogani juurutamine ja propageerimine	2015–2025
Osalemine erinevatel messidel	2015–2025
Koostöös Haanja vallaga ühise regulaarselt ilmuva ajalehe loomine	2015
„Rõugen tettü“ kleepsud kohalikele toodetele	2016
Rõugele omase piirkonna logo välja töötamine	2016–2017
Aktiivne ja kaasaegne sotsiaalmeedia turundus	2015–2025
Ühised turundustegevused Haanja vallaga	2015–2025

17. KOGUDUS

Visioon 2025: Rõuge kogudus on kõigile elanikegruppidele ja vanuseastmetele avatud, vaimset tuge pakkuv ja sotsiaalselt aktiivne.

Rõuge kogudusele kuulub kolm pühakoda: Rõuge kirik, Ruusmäe abikirik ja Jaanimäe palvela. Rõuge koguduse liikmeskond koosneb enamasti vanematest inimestest, kes elavad peamiselt Rõuge, Haanja ja Võru vallas ning Võru linnas. Rõuge kogudusest ei saa enam rääkida kui kihelkonnakogudusest, sest üha rohkem koguduse liikmeid elab kogu Eestis, paljud ka välismaal. 2008. aastal oli koguduse liikmeannetajate arv 419. Inimesi, kes peavad ennast kogudusega mingil viisil seotuks, on umbes 2000. Liikmeannetajate arv on aastatel 2010 kuni 2013 vähenenud 20 kuni 40 inimese võrra aastas, vastavalt 506; 490; 440; 419 liikmeannetajat. Samas on liikmeannetuste kogusumma viimastel aastatel vähehaaval kasvanud. Liikmeannetuse miinimumsuurus on jäänud samale tasemele. Enamik annetajaid tasub miinimumsumma. Liikmeannetustest ei ole võimalik katta pooltki kiriku igapäevakuludest. Kogudus saab lisaks toetust Rõuge vallalt ning Alexander von Samson-Himmelstjerna fondist. Remonditöödeks peab kogudus taotlema vahendeid kirikuvälistest fondidest.

Koguduses on kirikuraamatud, neisse alustati sissekannete tegemist 1926. aastal, kuid andmed ulatuvad 19. sajandi keskpaika. Alates 1950. aastast on kirikuraamatute sissekanded lünklikud või puuduvad sootuks. Regulaarselt peetakse arvestust ristitavate ja leeritavate üle, andmed kantakse personaaliaraamatutesse.

Läbiviidavate talitluste osas saab viimase viie aasta lõikes öelda, et nii ristimiste kui ka matusetalituste arvud on jätkuvalt stabiilsed, laulatuste ja leeritamiste arvud tõusevad vähehaaval.

Rõuge kogudust juhib viieliikmeline juhatus. Vaimulikku elu juhib koguduse õpetaja. Koguduse palgal on praegu viis inimest. Koguduse elu ja tööd toetavad vabatahtlikud töötegijad. Ametisse on seatud viis kirikuvanemat.

Pühapäevakool on varasematel aastatel toimunud, aga viimasel ajal soiku jäänud. Kristlike põhitõdede ja väärtushinnangute edasiandmise eesmärgil on plaanis pühapäevakool uuesti ellu kutsuda. Regulaarselt tegutseb koguduse segaansambel. Pühakodades toimub regulaarne jumalateenistuslik elu. Jumalateenistustel käijate arvu üle täpne statistika puudub, kuid regulaarsete osalejate arv tavapühapäevadel langeb. Väljaspool kiriku hoonet peetakse igal aastal surnuaiapühasid. Kalmistuid on viis: Rõuge valla territooriumil Jaanipeebu kalmistu, Nogopalo kalmistu ja Rõuge vana kalmistu, Haanja vallas Pütsepa kalmistu ja Plaani kalmistu. Suurtel pühadel toimuvad jumalateenistused ka Rõuge hooldekodus. Lisaks toimub koostöö väliste organisatsioonidega: Kaitseliidu ja Kuperjanovi pataljoniga.

Rõuge kirikus on vendade Kriisade 1930. aastal ehitatud orel, mida kogudus kasutab. Oreli seisukord on jumalateenistuslikuks tegevuseks väga hea, kuna 2005. aastal restaureeriti orel täielikult. Kontserttegevus Rõuge kirikus on suveperioodil aktiivne. Talvel on kontsertide korraldamine kirikus kütte puudumise tõttu raske.

Alates 2005. aastast on kirik suvisel perioodil avatud kõigile külastajatele. Kogudus on liitunud üle-eestilise programmiga „Teeliste kirikud“. Rõuge kogudusel on kaks sõpruskogudust: Bornhövedi kogudus Saksamaal ja Honkajoe kogudus Soomes

17.1 Probleemid

Jumalateenistusel osaleb vähe inimesi.

Koguduse liikmeskond väheneb.

Liikmete hulgas on vähe noori.

Pühapäevase bussiliikluse puudumine pärsib jumalateenistustest osa võtmist.

Hajali asetsev kogudus, abikoguduste elu on soikunud.

Materiaalne kitsikus (puuduvad võimalused uuteks tegevusteks ja investeringuteks, koguduse õpetaja ja töötajate palgad on väikesed, omatulubaas on nõrk).

Mitmed kogudusele kuuluvad hooned seisavad tühjana.

Talvel on kirik külm.

Leerimaja olukord on väga halb.

Pastoraadihoone olukord on halb.

Jaanimäe palvela olukord on vilets.

Töö sõpruskogudustega on soiku jäänud.

Side koguduse liikmetega on vähene.

Puudub regulaarne noortetöö.

Puudub pühapäevakool.

Koolides puudub usuõpetus.

Vähe vabatahtlike panustajaid.

Kalmistud pole kaardistatud.

Koguduse tagasihoidlik koostöö teiste piirkonna organisatsioonide ja asutustega (kool, rahvamaja, noortekeskused, MTÜ-d).

Kiriku tekstiilide olukord on mitterahuldav (pleekinud, plekilised ja katkised).

Altarimaali olukord on mitterahuldav (katkine ja tuhmunud).

17.2 Lühiajalised eesmärgid

Koguduse töö on korraldatud tulemuslikult.

Kogudusel on oma liikmetest hea ülevaade ja nendega toimub heal tasemel infovahetus.

Kogudus on käivitanud uusi tegevusi ja laiendanud olemasolevaid.

Tehakse tihedat koostööd sõpruskogudustega.

Koguduse materiaalne baas on paranenud.

17.3 Pikaajalised eesmärgid

Inimeste teadlikkus kristlikust kirikust ja kristlikest põhitõdedest on kasvanud.

Kiriku tähtsus ja roll kohaliku elu kujundajana on kasvanud.

Sisse on seatud nõudebussi teenus kiriku tegevustes osaleda soovivate inimeste jaoks.

Kirik on kujunenud aktiivseks kohaliku muusikaelu kandjaks.

Koguduse aktiivsete liikmete arv on suurenenud.

Koguduse hooned on renoveeritud ja kinnisvara kasutatakse efektiivselt.

Koguduse kinnisvarale on leitud rakendus.

Kogudusel on tekkinud täiendavaid ülesandeid.

17.4 Tegevuskava

Tegevus	Teostamise aeg
Informatsiooni aktiivsem ja laialdasem edastamine	2015–2025
Koguduse liikmeskonna kasv ja parem seostatus kogukonnaga	2015–2025
Tegusate koguduseliikmete kaasamine	2015–2025
Koguduse töötajate palkade tõstmine	2015
Kogudus hakkab pidama meetrikaraamatut (nii, et tekiks ilma lünkadeta järjepidevus olemasolevate restaureeritud raamatutega)	2015
Koguja andmebaasiga ühinemine	2015
Koguduse liikmete meililisti loomine	2015
Koguduse ajaloo uurimine, tõlkimine, üleskirjutamine, fotode kogumine ja kogu selle materjali digitaliseerimine	2015–2025
Religiooniõpetuse viimine kooli	2015
Pühapäevakooli töö taastamine (kahes vanusegrupis)	2015
Koostöös haridusasutustega laste ühiste kirikukülastuste korraldamine	2015–2025

Orelitundidega alustamine	2015
Ühistegevuste korraldamine noorteklubiga	2015–2025
Talgute korraldamine	2015–2025
Leerilendude kokkusaamiste korraldamine	2015–2025
Laste- ja noortelaagrite korraldamine	2015–2025
Hooldekodu hingehoidliku teenimise jätkamine	2015–2025
Sõpruskogudustega koostöö edendamine	2015–2025
Liikmeannetuse vajadusest ja olulisusest teavitamine	2015–2025
Tuluõhtute korraldamine	2015–2025
Muude toetusvõimaluste leidmine kirikule	2015–2025
Inimeste teadlikkuse tõstmine kristlikust kirikust ja kristlikest põhitõdedest	2015–2025
Kiriku tähtsuse ja rolli suurenemine kohaliku elu kujundamisel	2015–2025
Õpilaste muusikaliste esinemiste kirikusse tagasi toomine	2015–2025
Kontsertide korraldamine kirikus aastaringselt	2015–2025
Rõuge kirikukoori suurendamine	2015–2025
Rõuge koguduse ansambli loomine (kellade ansambel)	2015–2025
Pastoraadihoonele rakenduse leidmine	2015
Pastoraadihoone rekonstrueerimine	2015–2025
Leerimajale ehitus- ja renoveerimisprojekti koostamine	2015
Leerimaja ehitus- ja renoveerimistööd ning ajakogu (raamatukogu ja muuseumi) väljaarendamine	2016–2018
Taaskasutuskeskuse või missioonikeskuse loomine, kus toimub ka ajaloo talletamine ja realiseerimine	2015–2025
Jaanimäe palvela remontimine	2015–2025
Kogudusemaja kõrvalhoone rekonstrueerimine koos avaliku tualeti rajamisega	2015–2025
Kiriku küttesüsteemi ehitamine	2015–2025
Kiriku elektrisüsteemi renoveerimine	2015–2020
Kiriku akende renoveerimine	2015–2020
Kirikuhoonesse tuletõrjesignalisatsiooni paigaldamine	2015–2020
Kirikutorni ja tornikiivri renoveerimine	2015–2025

Kiriku tekstiilide väljavahetamine (uuendamine)	2015–2025
Altarimaali restaureerimine	2020–2025
Altarimaali prospektile ja kantslile (pingid) värvispektri koostamine	2015
Kogu kiriku sisustuse restaureerimine	2020–2025
Kiriku valduses oleva maa ja metsa eest hoolitsemine ja efektiivsem kasutamine	2015–2025
Kirikumõisa detailplaneeringu lõpetamine	2020
Kirikuaia remont ja võimalusel vana kiviaia taastamine	2015–2025
Kirikuaeda teemapargi (Jeesuse ristitee) loomine	2015–2025
Haljastustööd kogudusele kuuluvate hoonete ümbruses ja maadel	2015–2025
Koguduse kinnisvarale rakenduse leidmine	2016
Rõuge kalmistute haldamise ülevõtmine	2016–2020
Kalmistute kaardistamine	2016–2017
Kalmistute kiviaedade taastamine	2016–2025
Kalmistuparkide korrastamine ja haljastuse rajamine	2016–2025
Kalmistutel olevate kabelite ja tööriistakuuride remont või taastamine	2016–2025
Tehnika soetamine (kalmistute ja kogudusele kuuluvate maade hooldamiseks)	2016–2025

LISA 1. RÕUGE VALLA ARENGUKAVA 2015–2025 TEGEVUSKAVADE KOONDTABEL

1.AVALIK HALDUS

Tegevus	Tähtaeg	Teostaja	Eeldatav rahastus
Koostöö tõhustamine naabervaldadega (ühisprojektid, ühisametnikud, ühisüritused, töötajate vahelised kohtumised jne)	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Valla töötajate motivatsiooni tõstmine (regulaarne palgatõus, ühisüritused, ühised väljasõidud, hea töökeskkond, arendavad koolitused jne)	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Valla sise- ja väliskommunikatsiooni kava koostamine koos rutiinide ja praktikate loomisega	2015–2016	KOV	KOV
Valla infokanalite kaasajastamine	2015–2025	KOV	KOV
Valla asutustele info jagamise võimaluste tutvustamine, asutustes info jagamise eest vastutaja määramine	2015	KOV	KOV
Avatud valitsemise põhimõtete pidev rakendamine	2015–2025	KOV, e-riigi akadeemia	KOV, e-riigi akadeemia
Valla asutuste vaheliste ümarlaudade korraldamine	2015–2025	KOV	KOV
Rõuge ja Haanja valla vahelise arengupäeva/ajurünnaku läbi viimine teemal „Rõuge ja Haanja ühes rütmis“	2015	KOV	KOV
Praktikabaasi mudeli loomine Rõugest pärit kutseõppuritele ja tudengitele (milliseid võimalusi ja praktikakohti on Rõuges pakkuda)	2016–2017	KOV	KOV

Koostöös tudengitega valla elanike ning mujal elavate rõugelaste (k.a Rõuges suvitajate) oskuste, teadmiste, kogemuste kaardistamine ja kaasamine piirkonna arendamisse	2016–2018	KOV, tudengid	KOV
Rõuge nn sõprade klubi loomine (endised rõugelased, Rõuge fännid, suvitajad), kellele korraldatakse “sõprade kokkutulek” ning väljastatakse virtuaalne Rõuge kodaniku tunnistus	2016–2017	KOV	KOV
Valla kodulehe uuendamine	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Koostöös naaberomavalitsus(t)ega regulaarselt ilmuva valla ajalehe väljaandmine	2015	KOV	KOV, fondid
Avalike teenuste ning võimalike teenuste osutajate analüüs	2015–2016	KOV	KOV, fondid
Avalike teenuste delegeerimine era- ja kolmandale sektorile	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Valla initsiatiiv kolmanda ja erasektori elavdamiseks (külavanemate valimine, teenuste delegeerimine jms)	2015–2018	KOV	KOV, fondid
„Suverõugelaste” märkamine ja tunnustamine (aasta suvitaja tiitli väljaandmine)	2017–2025	KOV	KOV, fondid
Ettevõtjate teenuskeskuse (raamatupidamine, asjaajamine jne) loomine koostöös naaberomavalitsus(t)ega	2018–2020	KOV, ettevõtjad	KOV, fondid, Võrumaa arenguagentuur
Valla asutustes avatud uste päevade korraldamine	2015–2025	KOV	KOV
Regulaarsed ülevaated komisjonide tööst valla infokanalites (kvartal/poolaasta/aasta)	2015–2025	KOV	KOV
Vallavalitsuse ning allasutuste töö tõhustamiseks töökohtade analüüsi läbiviimine ning tulenevalt analüüsist struktuuri uuendamine	2018	KOV, tudengid	KOV

Era- ja kolmandale sektorile kahesuunalise info jagamise juurutamine	2015–2016	KOV	KOV
Külavanemate ja kohalike sädeinimeste tunnustamine ja motiveerimine, nende rolli väärtustamine	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Külavanemate valimise hoogustamine	2015–2025	KOV, külavanemad	KOV, fondid
Elanike soovide ja ootuste kaardistamiseks regulaarsete küsitluste ja arutelude läbiviimine (vald üldiselt, erinevad sihtrühmad ning allasutused)	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Kodukohakampania „Registreeri end Rõuge valla elanikuks“ läbiviimine	2015–2025	KOV	KOV
Ühiste teenuste osutamine Haanja vallaga	2016-2025	KOV	KOV

2. HARIDUS

Tegevus	Tähtaeg	Teostaja	Eeldatav rahastus
Koostöö parendamine erinevate meetodite kaudu	2015–2025	KOV	KOV
Sobitusrühma tööle rakendamine Rõuge lasteaias	2016–2018	KOV	KOV
Täiskohaga logopeedide tööle rakendamine Rõuge põhikooli ja Rõuge lasteaeda	2016–2018	KOV	KOV
Viitina külakeskuse renoveerimine	2015–2018	KOV, MTÜ	KOV, fondid
Viitina lasteaiarühma õueala piiramine	2015	KOV	KOV
Rõuge Lasteaia basseini aastaringne kasutus (v.a lasteaia puhkuse ajal)	2016–2018	KOV	KOV, fondid
Keeleõpperingide töölerakendamine	2015–2018	KOV	KOV
Rõuge kooli õueala/mänguväljaku rajamine	2015–2016	KOV	KOV, fondid
Staadioni ehitamine Rõuge kooli juurde	2016–2025	KOV, MTÜ	KOV, fondid
Rõuge veekeskuse rajamine	2023–2025	KOV, ettevõtjad	KOV, fondid, ettevõtjad
Transpordivõimaluste loomine õhtusteks huvitegevusteks	2015–2025	KOV, ettevõtjad	KOV, fondid
Koostööprogrammide elluviimine: kogukond, perekond, valla allasutused	2015–2025	KOV	KOV
Kujundava hindamise järkjärguline rakendamine Rõuge koolis	2016–2020	KOV	KOV

Mitteformaalsete õppemeetodite sissetöötamine	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Allasutuste töötajate osalemine riiklikel ja rahvusvahelistel koolitustel	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Huvitegevuseks vajalike vahendite baasi täiustamine	2010–2017	KOV	KOV, fondid
Liikumisvõimaluste loomine puuetega inimestele Rõuge koolihoones (lift)	2020–2025	KOV	KOV, fondid
Liikluskorralduse turvaliseks muutmine Rõuge lasteaia ümbruses	2016–2018	KOV	KOV, fondid
Eraldi koolihoone (Sänna alaveski) renoveerimine Leiutajate Külakooliks	2016–2022	KOV, MTÜ	KOV, MTÜ, fondid
Leiutajate Külakooli ruumide (sertifitseeritud köök) ja õueala vastavusse viimine Terviseameti nõuetega.	2015–2022	KOV, MTÜ	KOV, MTÜ, fondid
Valla bussiringide liikluse parendamine ja alternatiivvõimaluste rakendamine (rendibuss, lastevanematele sõidukulude kompenseerimine)	2015–2025	KOV, ettevõtjad	KOV, fondid, ettevõtjad
Noorte ettevõtlikkust toetava õppe laiendamine haridusasutustesse	2016–2025	KOV	KOV, fondid

3. TURISM

Tegevus	Tähtaeg	Teostaja	Eeldatav rahastus
Ettevõtjate regulaarsete kokkusaamiste korraldamine	2015–2025	KOV	KOV
Temaatiliste laagrite korraldamine	2015–2025	KOV, MTÜ, ettevõtjad	KOV, MTÜ, ettevõtjad, fondid
Turismipakettide välja töötamine ettevõtjate poolt	2015–2025	ettevõtjad	Ettevõtjad, fondid
Sihtgruppide segmenteerimine ja turundustegevused koostöös ettevõtjatega	2015–2018	KOV, ettevõtjad	KOV, ettevõtjad, fondid
Turismiobjektide korrastamine ja viidastamine	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Muinastalu teemapargi rajamine	2015–2020	MTÜ	MTÜ, fondid
Suvelavastuste-kontsertide korraldamine	2015–2025	MTÜ, KOV	MTÜ, KOV, fondid
Trükise koostamine valla turismiobjektide kohta	2016	KOV	KOV, fondid
E-turunduse arendamine ja koolitused	2015–2025	KOV, MTÜ	KOV, fondid
Hooajaväliste tegevuste väljaarendamine	2016–2019	KOV, ettevõtjad	KOV, ettevõtjad, fondid
Spa ja ujula rajamine	2023–2025	KOV, ettevõtjad	KOV; ettevõtjad, fondid
Kohaturundus läbi lugude-legendide esiletoomise	2016–2017	KOV, MTÜ, ettevõtjad	KOV, MTÜ, ettevõtjad, fondid
Aktiivtegevuste järjepidevuse tagamine	2015–2025	KOV, ettevõtjad	KOV, ettevõtjad, fondid

Rahvuslikud toidud ja käsitöö – tootevaliku laiendamine	2016–2019	Ettevõtjad, MTÜ	Ettevõtjad, MTÜ, fondid
Osalemine maakondlikus ja riiklikus turismivõrgustikus	2015–2025	KOV, ettevõtjad, MTÜ	KOV, MTÜ, ettevõtjad
Erinevate teemapäevade korraldamine	2015–2025	KOV, MTÜ, ettevõtjad	KOV, MTÜ, ettevõtjad, fondid
Sportimisvõimaluste laiem turundamine	2015–2025	KOV, MTÜ, ettevõtjad	KOV, MTÜ, ettevõtjad, fondid
Erinevate aktiivse puhkuse võimaluste promomine ettevõtjate kaudu	2015–2025	KOV, ettevõtjad, MTÜ	MTÜ, ettevõtjad
Suurjärve rannapromenaadi väljaarendamine ja rannahoone ehitus, Suurjärve kui Eesti sügavaima järve tähistamine (rannahoone, atraktsioonid, lasteala)	2016–2020	KOV	KOV, fondid
Avaliku WC olukorra parendamine Rõuge aleviku keskses	2016	KOV	KOV, fondid
Matkaradade pidev korrashoid ja uute marsruutide väljaarendamine	2015–2025	KOV, RMK	KOV, RMK, fondid
Ühistegevused turismiettevõtjatega	2015–2025	KOV, ettevõtjad, MTÜ	KOV, MTÜ, ettevõtjad, fondid
Uute turismiattraktsioonide väljaarendamine	2015–2025	KOV, MTÜ, ettevõtjad	KOV, MTÜ, ettevõtjad, fondid
Pereturismi arendamine	2015–2025	KOV, MTÜ, ettevõtjad	KOV, MTÜ, ettevõtjad, fondid
Uute turismikogemuste (nii Eesti kui välismaa) jagamiste seminarid	2015–2025	KOV, MTÜ, ettevõtjad	KOV, MTÜ, ettevõtjad, fondid
Ööbikuoru vaatetorni rekonstrueerimine	2015–2016	KOV	KOV, MTÜ, ettevõtjad, fondid
Ööbikuoru keskuse edasiarendamine	2015–2025	KOV, MTÜ, ettevõtjad	KOV, MTÜ, ettevõtjad, fondid

Vaikuse Kodu külastuskeskuse rajamine Suurõ-Ruuga külla	2016–2021	MTÜ	MTÜ, fondid
Puhkekohtade loomine Kaussjärve äärde	2020–2021	KOV	KOV, fondid
Rõuge kooli spordikompleksi terviklik väljaehitamine (jäähoone, kunstmurukattega täismõõtmelise jalgpalliväljakuga staadion, ujula)	2016–2025	KOV, MTÜ	KOV, MTÜ, fondid
Sänna Kultuurimõisa, Viitina mõisa ja Rõuge parkide arendamine	2016–2020	KOV	KOV, fondid
Veeatraksioonide mitmekesistamine Rõuge järvestikus	2017–2020	KOV, MTÜ, ettevõtjad	KOV, MTÜ, ettevõtjad, fondid
Eesti Ema monumendiga seotud viitade ja infotahvlite paigaldamine	2016	KOV	KOV, fondid
Võimaluse leidmine turvalise ja keskkonnasõbraliku motopargi rajamiseks	2016 - 2020	KOV, MTÜ, ettevõtjad	KOV, MTÜ, ettevõtjad, fondid
Järvede kallasradadele juurdepääsude tagamine	2015–2025	KOV, RMK	KOV, RMK, fondid
Rahvusvahelistel ja riiklikel messidel osalemine	2015–2025	KOV, MTÜ, ettevõtjad	KOV, MTÜ, ettevõtjad, fondid

4. KULTUUR

Tegevus	Tähtaeg	Teostaja	Eeldatav rahastus
Rõuge rahvamaja täielik rekonstrueerimine	2016–2020	KOV	KOV, fondid
Pidev mälumänguturniiri korraldamine	2015–2025	KOV, MTÜ	KOV, MTÜ, fondid
Viitina Järvesaare ja Ööbikuoru laululavade värskendamine	2016–2020	KOV	KOV, fondid
Alternatiivsete esinemispaikade kaardistamine ning kasutuselevõtt	2016–2017	KOV, MTÜ	KOV, MTÜ, fondid
Piirkonna eripära tutvustavate ürituste korraldamine	2015–2025	KOV, MTÜ	KOV, MTÜ, fondid
Vallakodanike ning ettevõtjate kaasamine kohalikku kultuuritegemise jätkuprotsessi	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Esindusürituse leidmine Rõugele sügistalviseks perioodiks	2016–2017	KOV, MTÜ	KOV, MTÜ, fondid
Kultuuriürituste ja inimeste lugude jäädvustamine ja talletamine raamatukogudes	2015–2025	KOV, MTÜ	KOV, fondid
Kultuuriasutuste töö- ja tehniliste vahendite pidev uuendamine	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Raamatukogude arendamine mitme funktsionaalseteks külaelukeskusteks	2018–2020	KOV	KOV, fondid
Rõuge raamatukogule uute ruumide leidmine	2018–2020	KOV	KOV, fondid
Huvitegevuse ühine eksponeerimine eri paikades (kool, kunstikoor, rahvamaja, kirik jne)	2015–2025	KOV, MTÜ	KOV, fondid

Küsitluste korraldamine uute ideede saamiseks ja huvigruppide eelistuste väljaselgitamiseks	2015–2025	KOV, MTÜ	KOV, fondid
Hästitoimivate kultuuriürituste traditsioonide hoidmine ja sihtgrupi laiendamine	2015–2025	KOV, MTÜ	KOV, fondid
Pilliõpetuse arendamine eri vanusegruppidele	2015–2025	KOV, MTÜ	KOV, fondid
Valla toetussüsteem kogukonnaalgatuste projektidele (omaosaluse toetamine)	2018	KOV	KOV, fondid
Omanäolise ja kaasaegse kunstikeskuse loomine	2016–2018	KOV, MTÜ	KOV, fondid
Võimaluste leidmine koostööks erinevate õppeasutustega: pärimuse kogumine, laagrid, festivalid	2018–2020	KOV, MTÜ	KOV, fondid
Helistuudio rajamine rahvamajja	2020	KOV, MTÜ	KOV, fondid
Nursi Midriaidale kasutuse leidmine	2016-2018	KOV	KOV, fondid

5. HUVIHARIDUS JA ELUKESTEV ÕPE

Tegevus	Tähtaeg	Teostaja	Eeldatav rahastus
Toimuvad regulaarsed küsitlused huviharidus- ja koolitusvajaduste väljaselgitamiseks	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Vallas toimub igal aastal vähemalt üks ulatuslik (rahvusvaheline) hariv sündmus, konverents vms.	2015–2025	KOV, MTÜ, ettevõtjad	KOV, fondid
Helistuudio rajamine rahvamajja	2020	KOV	KOV, fondid
Kaasaegse ja pärimuskunsti keskuse loomine	2017–2018	KOV, MTÜ, ettevõtjad	KOV, MTÜ, ettevõtjad, fondid
„Noorte kultuuristamise aasta“ Rõuges – kõik tõsise muusika, kunsti jne üritused ning harivad tegevused (koolitused) kohalikele lastele tasuta	2015–2017	KOV	KOV, fondid
Valla huviringide valikusse lisandub järjepidevalt uusi ja kaasaegseid tegevusi (mitte ainult vana, vaid ka moodne rahvakultuur)	2015–2025	KOV, MTÜ	KOV, MTÜ, fondid
Huvitegevust pakutakse hooajaliselt, koostöös tegijatega väljastpoolt, nt suvelaagritena	2015–2025	KOV, MTÜ	KOV, MTÜ, fondid
Valla raamatukogudes toimuvad regulaarsed harivad tegevused ja üritused	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Iga kahe aasta järel toimub valla huvihariduse ja mitteformaalse hariduse mess	2016–2025	KOV	KOV, fondid

Olemasolevate pädevate inimeste rakendamine teiste organisatsioonide arendamisel (kool, noortekeskus, vabatahendused)	2015–2025	KOV, MTÜ	KOV, fondid
„Lugude festival“. Paralleelselt esinevad omad talendid kirikuaias, järve ääres jne	2015	KOV, MTÜ	KOV, MTÜ, fondid
Valla kultuurirühmades osalejatele otsitakse pidevalt uusi väljundeid/esinemisvõimalusi.	2015–2025	KOV, MTÜ	KOV, fondid
Kooliõpilaste tööde eksponeerimine erinevates kohtades üle valla (kunstikuur, rahvamaja jne).	2015–2025	KOV, MTÜ	KOV, fondid
Rahvamaja koordineerib kogu valla huviharidust	2015	KOV	KOV, fondid
Kasvatada Rõuge noortes huvi professionaalse kunsti vastu – tuua seda kooli kohale, koostöö rahvamaja ja kooliga.	2015–2025	KOV, MTÜ	KOV, fondid
Neli korda aastas ringijuhitud ja teiste huvihariduse tegijate kokkusaamised.	2015–2025	KOV	KOV
Kunstikuuri arendamine aastaringseks käsitöö- ja kunstikeskuseks.	2015–2018	MTÜ	MTÜ, fondid
Huviringide rahastamise viimine sõltumatuks EL rahadest (osalejate isikliku panuse suurendamine)	2016–2025	KOV, MTÜ	KOV, MTÜ, fondid
Uute juhendajate leidmine ja tegutsema julgustamine (<i>a la</i> Jaanipeebu kitarrikool)	2015–2025	KOV, MTÜ	KOV, MTÜ, fondid
Uutele tegijatele abi pakkumine projektide kirjutamisel ja rahastuse leidmisel, sissesulandumisel	2015–2025	KOV	KOV, fondid

Elukestva õppe koolituskeskuse loomine	2016–2020	KOV, MTÜ, ettevõtjad	KOV, MTÜ, ettevõtjad, fondid
Keelekoolituste korraldamine	2015–2025	KOV, MTÜ, ettevõtjad	KOV, MTÜ, ettevõtjad, fondid
Arvutiõppe eakatele	2015–2025	KOV, MTÜ, ettevõtjad	KOV, MTÜ, ettevõtjad, fondid
Filmiõhtute korraldamine (dokumentaalfilmid + vestlusõhtud)	2015–2025	KOV, MTÜ	KOV, fondid
Tervise- ja toitumisalased koolitused	2015–2025	KOV, MTÜ, ettevõtjad	KOV, MTÜ, ettevõtjad, fondid
Eri valdkondade koolitajate/teadajate omavahel kokku viimine, koolitusvajaduste jagamine valdkonniti	2015–2025	KOV, MTÜ	KOV, fondid
Finantsteemaliste ja toimetulekuga seotud koolituste korraldamine	2015–2025	KOV, MTÜ	KOV, fondid
Koha peal pakutakse paketti, mis koosneb toimumiskohast, toitlustusest, majutusest, kohalike koolitajate pakkumisest	2015–2025	KOV, Ettevõtjad, MTÜ	Ettevõtjad, MTÜ, fondid
Huvihariduse ja koolituste pakkujate ning turismiettevõtjate koostöö suurendamine	2015–2025	KOV, MTÜ, ettevõtjad	KOV, MTÜ, ettevõtjad, fondid
Raamatukogude arendamine mitme funktsionaalseteks keskusteks, kus toimuvad koolitused, kursused, harivad üritused, eakate kooskäimised	2018–2020	KOV, MTÜ	KOV, fondid
Rõuge raamatukogule uute ruumide leidmine ning mitme funktsionaalse keskusena toimimiseks tingimuste loomine.	2018–2020	KOV	KOV, fondid
Täiskasvanute näiteringi loomine	2016–2025	KOV, MTÜ	KOV, MTÜ, fondid

Raamatukogude juures on isetoimivad (tasuta) antikvariaadid: raamatute vahetus, annetamine.	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Tegevuste hajutamine alevikust külakeskustesse.	2015–2025	KOV, külavanemad	KOV, fondid
Energiateemalise hariduse pakkumise arendamine SA Rõuge Energiakeskus poolt.	2015–2025	KOV, Rõuge Energiakeskus SA	KOV, SA, fondid

6. NOORSOOTÖÖ

Tegevus	Tähtaeg	Teostaja	Eeldatav rahastus
Noorte toetamine maakondlikes ja riiklikes noorte katusorganisatsioonides osalemisel	2015–2020	KOV	KOV, fondid
Rahvusvahelised projektid nooremale vanusele (13–18)	2015–2020	ANK, MTÜ, PK	KOV, MTÜ, fondid
Geograafilise haarde laiendamine rahvusvahelises noorsootöös (Venemaa, Jaapan, Ameerika manner jt)	2015–2020	ANK, MTÜ, PK	KOV, MTÜ, fondid
Rahvusvahelist koostööd tutvustavate seminaride/töötubade korraldamine	2015–2020	ANK	KOV, fondid
Noorte koostööprojektid naaberomavalitsustega	2015–2020	ANK, MTÜ, KOV	KOV, MTÜ, fondid
Noortevolikogule koolituste ja õppevisiitide korraldamine	2015–2020	KOV, ANK, RÖNOVO	KOV, fondid
Mitteformaalse õppe meetodite rakendamine koolis ja lasteaias.	2015–2020	ANK, KOV, PK, LA, MTÜ	KOV, MTÜ, fondid
Ettevõtlusfondi loomine noortele	2015–2016	KOV	KOV, fondid
Ettevõtlusmaleva loomine	2015–2020	ANK, ettevõtjad	KOV, fondid
Noorte algatusfondi loomine	2016–2017	KOV	KOV, fondid
Ettevõtlikkust toetavate õpitubade korraldus	2015–2020	ANK, PK	KOV, fondid
Noorte talentide festivali traditsiooni loomine ja hoidmine	2015–2020	ANK, PK, LA	KOV, fondid
Noorte talentide rakendamine kohalikel üritustel	2015–2020	KOV, MTÜ	KOV, MTÜ, fondid

Noorte loomingu näitused avalikes kohtades	2015–2020	KOV, MTÜ	KOV, MTÜ, fondid
Noorte oskuste andmebaasi loomine	2015–2016	ANK, PK, LA	KOV, fondid
Noorte tunnustusüritus kogukonnale	2015–2020	ANK, RÕNOVO	KOV, fondid
Uuringud ja küsitlused noorte tegevusvajaduste jms osas	2015–2020	KOV	KOV, fondid
Huvitegevuses osalemise transpordi (kogukonnatransport) süsteemi väljatöötamine	2015–2016	KOV	KOV, fondid
IT ja huvitegevuse vahendite uuendamine noorsootööasutustes	2015–2020	KOV	KOV, fondid
Multimeediakeskuse rajamine	2016–2018	KOV	KOV, fondid
Viitina noortetoa renoveerimine	2015–2018	KOV	KOV, fondid
Nursi külakeskuse renoveerimise II etapp	2015–2018	KOV	KOV, fondid
Rõuge noortekeskuse interjööri uuendamine	2017–2018	KOV	KOV, fondid
Rõuge parki välitegevuste hoone rajamine ja välitegevuste mitmekesistamine	2016–2017	KOV	KOV, fondid
Noorsootööasutuste töötajate motivatsiooni tõstmine	2015–2020	KOV	KOV, fondid
Erinevate tegevuste arendamine perekonnale kui tervikule	2015–2020	KOV	KOV, fondid
Koostöö kogukonnaürituste elluviimisel	2015–2020	KOV, ANK, PK, LA	KOV, fondid
Mobiilse noorsootöö rakendamine	2015–2020	ANK	KOV, fondid

Mobiilse noorsootöö keskuse (Ideekohvik) vee- ja kanalisatsiooni ning puhkeala väljaehitamine	2015–2016	KOV	KOV, fondid
Tugivõrgustiku väljaarendamine	2015–2016	KOV	KOV, fondid

7. SPORT

Tegevus	Tähtaeg	Teostaja	Eeldatav rahastus
Spordikoordinaatori töölerakendamine	2015–2016	KOV	KOV, fondid
Info jagamine ja naaberomavalitsuste elanike kaasamine valla sporditegevustesse	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Täismõõtmets kunstmuru jalgpalliväljakuga staadioni rajamine	2016–2025	KOV, MTÜ	KOV, MTÜ, fondid
Uute alternatiivsete alade harrastamiseks võimaluste loomine (lauatennis, tennis, suusamatkarada, ronimissein, discolf jne)	2015–2025	KOV, MTÜ	KOV, MTÜ, fondid
Spordi- ja terviseedendusprojektide kirjutamine ja projektide lisarahastuse taotlemine	2015–2025	KOV, MTÜ	KOV, fondid
Jõusaali inventari täiustamine	2016–2017	KOV	KOV, fondid
Treenerite koolitamine kogukonnast ja kaasamine väljastpoolt valda	2015–2025	KOV, MTÜ	KOV, MTÜ, fondid
Noorte treeninggruppide toetamine ja käigus hoidmine	2015–2025	KOV, MTÜ	KOV, MTÜ, fondid
Traditsioonilise rahvajooksuürituse loomine	2016	KOV, MTÜ	KOV, fondid
Rõuge ja Viitina parki terviseradade rajamine	2015–2017	KOV	KOV, fondid
RMK matkaradade arendamine ja kohandamine tervisespordiharrastamiseks, tähistuse parandamine	2015–2017	KOV, RMK	KOV, RMK, fondid
Olemasolevate matkaradade korrastamine ja avalikku kasutusse võtmine	2015–2025	KOV, RMK	KOV, RMK, fondid

Ujula rajamine	2023-2025	KOV, ettevõtjad	KOV, ettevõtjad, fondid
Jäähooone väljaarendamine (külmutusseadmed, katus, seinad, olme- ja administratiivrühmid)	2016-2025	KOV, MTÜ	KOV, MTÜ, fondid
Suviste ja talviste autospordiradade rajamine	2016-2020	KOV, MTÜ, ettevõtjad	KOV, MTÜ, ettevõtjad, fondid
Motospordiraja rajamine ja arendamine	2016-2025	KOV, MTÜ	KOV, MTÜ, fondid
Tenniseväljakute rajamine Rõugesse ja Viitnasse	2017-2020	KOV, MTÜ, ettevõtjad	KOV, MTÜ, ettevõtjad, fondid
Hooldatud ja valgustatud suusaradade käigushoidmine	2015-2025	KOV	KOV, fondid
Golfiväljakuks sobiva perspektiiviga maa leidmine ja väljaku rajamine	2016-2018	KOV, MTÜ	KOV, MTÜ, fondid
Valla esindusvõistkondade toetamine	2016-2025	KOV	KOV, fondid
Väliväljakute rajamine Rõuge kooli juurde	2015-2019	KOV, fondid	KOV, fondid
Kiidi talvepargi ja kunstlume tootmise võimaluste arendamine	2015-2025	MTÜ, ettevõtjad	MTÜ, ettevõtjad, fondid
Jätkuv spordiürituste toetamine omavalitsuse poolt	2015-2025	KOV	KOV, fondid
Ratsaspordi arendamine ja ratsaürituste korraldamine	2015-2025	MTÜ, ettevõtjad	MTÜ, ettevõtjad, fondid
Vallas toimuvate spordilaagrite rakendamine oma valla noorte jaoks	2015-2025	KOV	KOV, fondid
Omavalitsuste vaheline koostöö spordivaldkonna arendamises (taristu arendamine, info edastamine, gruppide täitmine jne)	2015-2025	KOV	KOV, fondid

Koolieelsete laste spordiringide tööerakendamine	2016–2017	KOV	KOV, fondid
Rõuge aleviku tänavate, Rõuge–Viitina ja Võru–Haanja–Kurgjärve–Rõuge–Nursi–Võru kergliiklustee rajamine	2015–2020	KOV, maanteeamet	KOV, maanteeamet, fondid
Discgolfi radade rajamine valda	2016–2017	KOV, MTÜ	KOV, MTÜ, fondid
Spordiväljakute rajamine korruselamute juurde	2019–2021	KOV	KOV, fondid
Nursi jalgpalliplatsi rajamine	2015–2016	KOV	KOV, fondid

8. SOTSIAALHOOLEKANNE

Tegevus	Tähtaeg	Teostaja	Eeldatav rahastus
Peresid toetatakse lapse sünni puhul ja jätkatakse sünnitoetuste süsteemi täiustamist	2015–2025	KOV	KOV
Peresid toetatakse lasteaia kohamaksu ja toiduraha ning koolitoidu kulutuste katmisel	2015–2025	KOV	KOV
Sotsiaaltoetuste süsteemi täiustamine	2015–2020	KOV	KOV
Riskiperede ja puudega laste tugiteenuste arendamine	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Koostöös võrgustiku liikmetega ennetustegevuste planeerimine riskigruppide toetamiseks	2015–2025	KOV	KOV
Vallasisesse võrgustikutöö arendamise toetamine	2015–2016	KOV	KOV, fondid
Koostöö tõhustamine valla asutuste, MTÜ-de ja aktivistidega	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Külavanemate kaasamine tegevuste planeerimisse	2015–2025	KOV, külavanemad	KOV, fondid
Liikumispuuetega inimestele juurdepääsu tagamine avalikus ruumis liikumiseks	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Erasektori kaasamine teenuste osutamisse	2015–2025	KOV, ettevõtjad	KOV, fondid
Eakatele ja puuetega inimestele kooskäimiskoha ja tegevuste väljaarendamine	2015–2020	KOV	KOV, fondid
Eakate teadmiste, oskuste ja kogemuste rakendamine	2015–2025	KOV	KOV, fondid

Eakatele ja puuetega inimestele päevahoiu teenuse pakkumine sotsiaalkeskuse baasil	2020–2025	KOV	KOV, fondid
Koostöös teiste omavalitsustega transporditeenuse arendamine abivajajatele	2015–2018	KOV	KOV, fondid
Eakate tegevuskordinaatori tööle rakendamine	2020–2025	KOV	KOV, fondid
Omaste hooldajate abistamiseks asendushoolduse teenuse arendamine koos teiste omavalitsustega	2015–2020	KOV	KOV, fondid
Teenuste piirkondlik pakkumine nende kättesaadavuse tagamiseks	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Nõuetele ja vajadustele vastava sotsiaalkeskuse ehitamine	2016–2025	KOV	KOV, fondid
Sotsiaal- ja tervishoiuteenuste arendamine koos teiste omavalitsustega	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Hooldustöötajate koolitamine ja motiveerimine	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Elanikkonna valmisoleku suurendamine tööhõives osalemiseks	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Sotsiaalse ettevõtluse arendamine	2015–2025	KOV, ettevõtjad	KOV, fondid
Võimaluste loomine osalemiseks erinevatel õppekäikudel, seminaridel, messidel jne, kus tutvustatakse õppimise ja töötamise võimalusi	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Sõltuvusprobleemidega inimeste ravile suunamine	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Tugiisikuteenuse võimaldamine sõltuvusprobleemidega ja väiksema	2015–2025	KOV	KOV, fondid

konkurentsivõimega inimestele			
Olemasolevate munitsipaalpindade rekonstrueerimine: Ristemäe korterid Nursi sidemaja Nursi rahvamaja	2016–2018 2015–2017 2018–2020	KOV	KOV, fondid

9. TERVIS

Tegevus	Tähtaeg	Teostaja	Eeldatav rahastus
Tervisenõukogu tegutsemiseks vajalike tingimuste loomine ning selle aktiivse ja regulaarse tegevuse tagamine.	2015–2025	Tervisenõukogu, KOV	KOV, fondid
Terviseedendamise võrgustiku loomine piirkonnas.	2015–2017	Tervisenõukogu, KOV	KOV, fondid
Valla terviseedenduse spetsialisti ametikoha loomine või terviseedenduse spetsialisti töö korraldamine ühiselt teiste Võrumaa omavalitsustega.	2016–2018	KOV	KOV, fondid
Koostöö tihendamine teiste omavalitsuste, maavalitsuse, vabaihenduste, ettevõtete, ametkondade ja teadusasutustega.	2015–2025	KOV, tervisenõukogu	KOV, fondid
Tervislike valikuid soodustava keskkonna loomine ja tervist väärtustavate ühiskondlike normide kujundamine.	2015–2025	Tervisenõukogu, KOV	KOV, fondid
Omavalitsuse terviseprofili ning sellega kaasneva tegevuskava regulaarne uuendamine ja parendamine.	2015–2025	Tervisenõukogu, KOV	KOV, fondid
Tervisega seonduva teabe kättesaadavuse tagamine kõigile elanike gruppidele.	2015–2025	Tervisenõukogu, KOV	KOV, fondid
Tasakaalustatud ja tervisliku toidu tagamine koolides ja lasteaias.	2015–2025	Tervisenõukogu, KOV	KOV, fondid
Valla keskustesse ja lasteasutuste juurde mängu- ja spordiväljakute rajamine ning nende korrashoidmine.	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Rõuge Põhikooli juurde täismõõtmetes staadioni rajamine ja jääväljaku arendamine.	2016–2025	KOV, MTÜ	KOV, MTÜ, fondid

Sänna külakooli juures sportimisvõimaluste parandamine.	2016–2019	KOV, MTÜ	KOV, MTÜ, fondid
Rõuge jääväljaku tehniliste ja sisuliste võimaluste arendamine.	2015–2025	KOV, MTÜ	KOV, MTÜ, fondid
Laste ujumisõppe jätkumine ning täiendavate võimaluste loomine.	2015–2025	Tervisenõukogu, KOV	KOV, fondid
Ujumiskohtade korrastamine ja turvalisuse tagamine. Suurjärve ranna ja rannahoone väljaarendamine koos rannavalve korraldamisega.	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Lastele spordilaagrite ja spordiürituste korraldamine ja traditsioonide kujundamine.	2015–2025	Tervisenõukogu, KOV	KOV, fondid
Lasteaia ja kooli võimekuse suurendamine laste ja noorte tervise edendamisel.	2015–2025	Tervisenõukogu, KOV	KOV, fondid
Kooli tervishoiuteenuse tõhususe ja kvaliteedi parendamine.	2015–2025	Tervisenõukogu, KOV	KOV, fondid
Noortele suunatud tervisliku toitumise, tervislike eluviiside ja liikumisharjumuse kasvatamise motivatsioonipaketi väljatöötamine ja elluviimine.	2015–2020	Tervisenõukogu, KOV	KOV, fondid
Turvalise õpikeskkonna tagamine õppeasutustes.	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Laste ja noorte vaimse tervise ja heaoluga tegeleva tugisüsteemi loomine omavalitsuses ja koostöö korraldamine kompetentsikeskuste ning ametiasutustega.	2015–2020	Tervisenõukogu, KOV	KOV, fondid
Lapsevanemate teadlikkuse ja oskuste suurendamine lapse tervise edendamisel ja arengu toetamisel.	2015–2025	Tervisenõukogu, KOV	KOV, fondid

Õpetajate pädevuse ja oskuste suurendamine laste vaimse tervise probleemide märkamisel ja neile reageerimisel.	2015–2025	Tervisenõukogu, KOV	KOV, fondid
Nõustamis- ja tugiteenuste kättesaadavuse parandamine.	2015–2025	Tervisenõukogu, KOV	KOV, fondid
Noorsootöö ja huvihariduse toetamine.	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Sotsiaalsesse isolatsiooni jäänud elanike kogukonda lõimimisele kaasa aitamine.	2015–2025	Tervisenõukogu, KOV	KOV, fondid
Kodanikualgatusel põhinevate tegevusgruppide moodustamise innustamine ja nende tegevuse toetamine.	2015–2025	Tervisenõukogu, KOV	KOV, fondid
Põlvkondadevahelise suhtluse soodustamine.	2015–2025	Tervisenõukogu, KOV	KOV, fondid
Erivajadustega inimestele avalike teenuste kättesaadavuse tagamine.	2015–2025	Tervisenõukogu, KOV	KOV, fondid
Võimaluste suurendamine kehaliselt aktiivse vaba aja veetmiseks.	2015–2025	Tervisenõukogu, KOV	KOV, fondid
Rahvaspordiürituste korraldamine ja uute ellukutsumine, tervisespordi ürituste sarjade ja kampaaniate korraldamine inimeste liikumisharjumuste edendamiseks.	2015–2025	Tervisenõukogu, KOV	KOV, fondid
Regulaarset sportimist takistavate tegurite vähendamine.	2015–2025	Tervisenõukogu, KOV	KOV, fondid
Suusabussi ja ujumisbussi tegevuste jätkamine ning uute analoogsete võimaluste loomine regulaarseks liikumisharrastusega tegelemiseks väljaspool Rõuget.	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Matkaradade võrgustiku väljaarendamise jätkamine, olemasolevate hooldamine ja uute loomine.	2015–2025	KOV, RMK	KOV, RMK, fondid

Iga-aastase rahvaspordi- ja tervisemessi ning tervise teemapäevade korraldamine.	2015–2025	Tervisenõukogu, KOV	KOV, fondid
Kaasaaegse esmatasandi arstiabi kättesaadavuse ja arengu tagamine.	2015–2025	Tervisenõukogu, KOV	KOV, fondid
Koostöö arendamine naabervaldadega, et parendada esmatasandi tervishoiuteenuste kvaliteeti ning suurendada tegevuste ja investeeringute kulutõhusust.	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Kogukonna vajadustele vastava mitmekülgse esmatasandi tervishoiuteenuste tagamine ja arendamine.	2015–2025	Tervisenõukogu, KOV	KOV, fondid
Innovaatiliste lahenduste leidmine hajaasustusega piirkonnas arstiabi ja terviseteenuste kättesaadavuse parandamiseks. Rõuge tervisenišši väljatootamine ja arendamine.	2015–2020	Tervisenõukogu, KOV	KOV, fondid
Koostöö arendamine kompetentsikeskustega (näiteks Lõuna-Eesti Haiglaga).	2015–2025	Tervisenõukogu, KOV	KOV, fondid
Perearstikeskuse rakendamine ja koostösse kaasamine teavitustegevuse ja ennetusprogrammide elluviimisel.	2015–2025	Tervisenõukogu, KOV	KOV, fondid
Erinevate spetsialistide (tervishoiutöötajad, sotsiaaltöötajad, pedagoogid jt) koostöö ja võrgustikutöö edendamine.	2015–2025	Tervisenõukogu, KOV	KOV, fondid
Terviseedenduse ja haiguste ennetamise tõhusamaks rakendamiseks vallasise koostöö parendamine osapoolte vahel (KOV, perearstikeskus, apteek, hambaravikabinet, elanikud, kool, lasteaed, vabakond, erasektor).	2015–2025	Tervisenõukogu, KOV	KOV, fondid

Tervisekeskusele kaasaegsete ruumide ehitamine uue multifunktsionaalse sotsiaalkeskuse hoone rajamise käigus.	2015–2020	KOV	KOV, fondid
Tervishoiutöötajate motivatsiooni tõstmisele ja patsiendikesksete tervishoiuteenuste osutamisele kaasa aitamine.	2015–2025	Tervisenõukogu, KOV	KOV, fondid
Integreeritud õendushooldusteenuse arendamine.	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Turvalise keskkonna loomine ja õnnetusjuhtumite vältimine. Õnnetusjuhtumite (tulekahjud, mürgistused, uppumised, enesetapud, vigastused-traumad jms) uurimise meeskonna moodustamine ja juhtumite analüüsimine.	2015–2025	Tervisenõukogu, KOV	KOV, fondid
Joobes juhtimisest tingitud kahjude ennetamine. Koostöös politseiga järelevalve suurendamine prognoositavatel suurema riskiga perioodidel (aktiivne turismihooaeg, festivalid, üritused, peod jms).	2015–2025	Tervisenõukogu, KOV	KOV, fondid
Alkoholi liigtarvitamisest tingitud perekahjude vähendamine: probleemi märkamine, lähikondsete toetamine, laste abistamine; neile ühiskonnas võrdsete võimaluste loomine.	2015–2025	Tervisenõukogu, KOV	KOV, fondid
Valla uimastipoliitika sõnastamine ja tegevuskava koostamine.	2015–2020	Tervisenõukogu	KOV, fondid
Rõuge Priitahtlike Pritsimeeste tegevuse arendamine ja toetamine.	2015–2025	KOV	KOV, fondid

10. KÜLAELU

Tegevus	Tähtaeg	Teostaja	Eeldatav rahastus
Külaelanike ootuste ja lootuste kaardistamine	2015–2016	KOV, külavanemad	KOV, fondid
Kogukonda lõimiva messi korraldamine (ettevõtjad, ühendused, valla allasutused jms)	2015–2025	KOV, külavanemad	KOV, fondid
Nõustamisteenuse rakendamine külade arengueesmärkide välja töötamiseks ja teostamiseks, projektide kirjutamiseks, külavanemate ja küla aktivistide toetamiseks	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Valvesüsteemide paigaldamine külakeskustesse	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Külades heakorratööde ja ürituste toetamine	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Külade tegevustoetuse maksmise jätkamine	2015–2025	KOV	KOV
Küla(vanemate) koolituste korraldamine	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Külaelanike huvitegevuseks vajalike vahendite baasi täiustamine	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Avalike supluskohtade korrastamine ja hooldamine	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Veetrasside ehituse toetamine külades vastavalt ÜVK-le	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Sänna keskuse tänavavalgustuse väljaehitamine	2015–2017	KOV	KOV, fondid
Püssa risttee valgustuse väljaehitamine	2016	KOV	KOV, fondid
Viitina pargi ja Järvesaare haljastus- ja heakorraprojekti elluviimine	2015–2018	KOV	KOV, fondid

Nõuetekohaste tuletõrje veevõtukohtade rajamine küladesse	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Kaugtöökohtade loomine külakeskustesse	2015–2025	KOV, MTÜ, ettevõtjad	KOV, MTÜ, ettevõtjad, fondid
Seltsiruumide ja külaplatside väljaehitamine külades	2015–2025	KOV, külad	KOV, fondid
Laste mänguväljakute väljaehitamine	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Matka- ja tervisespordiradade väljaehitamine valla eri piirkondadesse	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Internetiühenduse parandamine	2015–2017	ettevõtjad	Ettevõtjad, fondid
Viitina mõisahoone renoveerimine	2016–2017	KOV	KOV, fondid
Viitina mõisahoone kui külakeskuse arendamine teenuskeskuseks.	2016–2017	KOV	KOV, fondid
Sänna mõisahoone täielik renoveerimine	2015–2020	KOV, MTÜ	KOV, MTÜ, fondid
Valla bussiliikluse peatustesse peatuskohtade (paviljonide) rajamine	2016–2025	KOV	KOV, fondid
Külakeskuse rajamine Suurõ-Ruuga külla	2020–2025	MTÜ, ettevõtjad	MTÜ, ettevõtjad, fondid
Ühised infopäevad ja koolitused Haanja valla küladega	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Ühine küladepäev Haanja vallaga	2016	KOV	KOV, fondid

11. VÄLISSUHTED

Tegevus	Tähtaeg	Teostaja	Eeldatav rahastus
Välispartnerite regulaarne külastamine ja suhtlus (õnnitlemine riiklikel tähtpäevadel, üritustele kutsumine, välispartnerite külastamine igal aastal)	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Välispartnerite kutsumine valla juubelile	2016	KOV	KOV, fondid
Valdkonna eest vastutava ametniku tööle rakendamine	2017–2018	KOV	KOV
Valla kodulehe tõlkimine võõrkeeltesse (inglise, vene jne.)	2016–2017	KOV	KOV, fondid
Rõuge vallavolikogu külaskäik Vesilahti valda	2015	KOV	KOV, fondid
Erinevate keelekursuste (vene, inglise, saksa, soome jne) läbiviimine koos õppevisiitidega keele praktiseerimiseks	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Sotsiaalmeedia kaudu edastatav info mitmekeelseks	2015	KOV	KOV, fondid
Koostöö (energeetika, kultuur jne) suurendamine Venemaa partneritega	2015–2025	KOV	KOV
Spetsialistide osalemine erialastel väliskoolitustel ja õppevisiitidel	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Igal aastal ühe rahvusvaheline koostööprojekti läbiviimine	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Regulaarsed külaskäigud teistesse Eesti omavalitsustesse	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Rõuge vallaga seotud Eestis ja väljaspool elavate inimeste kaasamine valla arendustegevustesse	2015–2025	KOV	KOV, fondid

Eri vanusegruppidele rahvusvaheliste koostööprojektide elluviimine	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Valla tutvustamine sise- ja välismessidel, teemapäevadel ja üritustel	2015–2025	KOV	KOV, fondid

12. ETTEVÕTLUS

Tegevus	Tähtaeg	Teostaja	Eeldatav rahastus
Rõuge tööstuspargi väljaarendamine	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Inkubatsioonikeskuse (ettevõtlushotelli) rajamine Rõuge tööstusparki	2015–2016	KOV, ettevõtjad	KOV, ettevõtjad, fondid
Olemasolevate tootmisvõimaluste kaardistamine ja avalikustamine valla kodulehel	2015	KOV	KOV, fondid
Pereettevõtluse toetamine	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Vabade elamispindade kaardistamine	2015	KOV	KOV, fondid
Kaugtöökeskuse rajamine	2015–2016	KOV, ettevõtjad	KOV, ettevõtjad, fondid
Interaktiivsete infovahetuskanalite edasiarendamine	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Paketiturismi arendamine	2015–2025	Ettevõtjad	Ettevõtjad, fondid
IT-ettevõtte üksuse toomine Rõugesse valla eestvõtmisel	2015–2025	KOV, ettevõtjad	KOV, ettevõtjad, fondid
Side- ja internetivõimaluste arendamine Rõuge piirkonnas	2015–2025	KOV, ettevõtjad	KOV, ettevõtjad, fondid
Rõuge ja Haanja ühendamine sporditeedega	2015–2025	KOV, erasektor	KOV, fondid
Sporditeede arendamine – saanid, endurotsiklid, ATV-d.	2015–2025	KOV, erasektor	KOV, fondid
Rõuge rannaala edasiarendamine	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Ööbikuoru puhkeala edasiarendamine	2015–2025	KOV	KOV, fondid

Ühised infopäevad-õppereisid Haanja ja Rõuge valla ettevõtjatele	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Kohalikust elust hoolivate ja sellesse panustada soovivate ettevõtete klubi või liikumise algatamine	2015–2025	KOV	KOV, fondid

13. ENERGEETIKA, TARISTU JA ELAMUMAJANDUS

13.1 TEED

Tegevus	Tähtaeg	Teostaja	Eeldatav rahastus
Valla teede regulaarne inventeerimine ja registri korrastamine	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Pidev valla teehoiukava kaasajastamine koostöös külavanematega	2015–2025	KOV, külavanemad	KOV, fondid
Kohalike teede hooldus ja remont	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Raskeveokite kasutamise korra väljatöötamine valla teedel	2016	KOV	KOV
Aleviku tänavate ja suuremate keskuste teede tolmuwabaks muutmine tulenevalt valla teehoiukavast	2015–2025	KOV, maanteeamet	KOV, maanteeamet, fondid
Iga-aastane tolmutõrje tagamine elamute lähedastel teedel ja surnuaedade juures	2015–2025	KOV, maanteeamet	KOV, maanteeamet, fondid
Eramaadel asuvate üldkasutatavate teede ja jalgteede aluste maade tagasiostmine, munitsipaliseerimine ja kasutuslepingute sõlmimine	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Tänavaaluste maade munitsipaliseerimine Rõuge alevikus	2015–2025	KOV	KOV
Valla osalemine toetusprogrammides, mis pakuvad raha erateede remontimiseks	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Jaama–Ristemäe tee mustkatte alla viimine	2020–2025	Maanteeamet	Maanteeamet, fondid
Kokemäe–Plaani tee mustkatte alla viimine	2020–2025	Maanteeamet	Maanteeamet, fondid

Saarlase–Kääraku tee mustkatte alla viimine	2020–2025	Maanteeamet	Maanteeamet, fondid
Rõuge–Vastseliina tee mustkatte alla viimine	2020–2025	Maanteeamet	Maanteeamet, fondid
Kaugu–Hurda tee täielik mustkatte alla viimine	2020–2025	Maanteeamet	Maanteeamet, fondid
Viitina–Heibri tee mustkatte alla viimine	2020–2025	Maanteeamet	Maanteeamet, fondid
Kergliiklusteede rajamine Rõuge alevikku ja aleviku lähiumbrusse	2015–2020	KOV, Maanteeamet	KOV, Maanteeamet, fondid
Jalgrattateede ehitamine aleviku ja suuremate külade vahele	2018–2020	KOV, Maanteeamet	KOV, Maanteeamet, fondid
Bussipeatuste ja -paviljonide kaasajastamine ja hooldus	2018–2022	KOV	KOV, fondid
Bussipeatuste valgustamine autonoomsete valgustusallikatega	2022–2024	KOV	KOV, fondid
Väljaspool alevikku asuvate ristmike valgustamine	2018–2020	KOV, Maanteeamet	KOV, Maanteeamet, fondid
Ohtlike ristmike turvalisuse ja nähtavuse parandamine peeglitega, takistuste eemaldamine jne	2015–2025	KOV, Maanteeamet	KOV, Maanteeamet, fondid
Iga suitsuni lumetõrje jätkamine valla poolt	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Elanikkonna paiknemisest ja vajadustest lähtuva ühistranspordisüsteemi väljatöötamine ja iga-aastane seire	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Kergliiklustee rajamine Nursi külas	2017–2019	KOV	KOV, fondid

13.2. VESI JA KANALISATSIOON

Tegevus	Tähtaeg	Teostaja	Eeldatav rahastus
Vee- ja kanalisatsioonivõrkude edasiarendamine tulenevalt Rõuge valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavast aastani 2025	2015–2025	KOV	KOV, fondid
OÜ Rõuge kommunaalteenus tegevuse laiendamine valla territooriumil koos erapuurkaevude ostmise ja rekonstrueerimisega	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Hajaasustuse toetuskeemis (vesi-kanal) osalemine, selle lõppemisel valla oma toetuskeemi väljatöötamine	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Rõuge aleviku vee- ja kanalisatsioonitaristu rekonstrueerimine	2015–2020	KOV	KOV, fondid
Tuletõrje veevõtukohtade rajamine Rõuge alevikku ja küladesse	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Ühisveevärgi väljaehitamine Sänna keskuse piirkonnas	2017–2020	KOV	KOV, fondid
Kompostimisväljaku rajamine Rõuge aleviku puhasti juurde	2016–2019	KOV	KOV, fondid
Rõuge aleviku naabruses asuvate külade liitmine ühisveevärgi ja –kanalisatsiooniga	2016–2025	KOV	KOV, fondid

13.3. ENERGEETIKA JA SOOJAMAJANDUS

Tegevus	Tähtaeg	Teostaja	Eeldatav rahastus
Koostöös Elektrileviga pingeparandusprojektide elluviimine	2015–2025	KOV, EE	EE, fondid
Maakaabelliinide paigaldamine üle kogu valla	2015–2025	Eesti Energia	Eesti Energia, fondid
Energiasäästu koolituste ja kampaaniate korraldamine	2015–2025	KOV, Rõuge energiakeskus SA	KOV, fondid
Vee-energia kasutuselevõtt koos keskkonnakaitseliste meetmete rakendamisega	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Rõuge aleviku trasside rekonstrueerimine koos uudsete tehnoloogiate kasutamisega	2016–2019	KOV	KOV, fondid
Uudsete tehnoloogiate ja energiasäästumeetmete rakendamine munitsipaalhoonete ehitamisel ja renoveerimisel (vallamaja, rahvamaja, hooldekodu, Sänna Kultuurimõis, Viitina külakeskus, Nursi külakeskus)	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Energiaauditite tellimine avalikele hoonetele	2016–2020	KOV	KOV, fondid
Alajaamade vabade võimsuste kaardistamine	2018–2019	KOV, EE	KOV, fondid
„Koduõued valgeks“ programmi väljatöötamine (sissesõiduteed jne) turvalisuse eesmärgil	2016–2018	KOV	KOV, fondid
Uute säästlike tehnoloogiate kasutamine avaliku valgustuse ehitamisel ja rekonstrueerimisel	2015–2025	KOV	KOV, fondid

Sänna mõisakeskuse ja küla tänavavalgustuse väljaehitamine	2016–2017	KOV	KOV, fondid
Nursi tänavavalgustuse ehitamine kauplusest külakeskuseni	2015	KOV	KOV, fondid
Nursis korterelamute piirkonnas tänavavalgustuse väljaehitamine	2017–2018	KOV	KOV, fondid
Rõuge pargi terviseraja valgustamine	2019	KOV	KOV, fondid
Rõuge Hariduse tänava piirkonna tänavavalgustuse rekonstrueerimine	2016–2017	KOV	KOV, fondid
Rõuge Aia ja Suurjärve piirkonna tänavavalgustuse rekonstrueerimine	2016–2017	KOV	KOV, fondid
Rõuge Ööbikuoru tänava tänavavalgustuse rekonstrueerimine	2016–2017	KOV	KOV, fondid
Rõuges tööstuspiirkonnas ja Nursi suunal tänavavalgustuse rekonstrueerimine	2015–2018	KOV	KOV, fondid
Viitina tänavavalgustuse jätkuv väljaehitamine (Järvesaareni, piiritusevabrik jne)	2017–2022	KOV	KOV, fondid
Bussipeatuste ja ristmike valgustamine autonoomsete süsteemidega	2016–2024	KOV	KOV, fondid
Rõuge kooli energiaklassi järjepidev arendamine õppe-eesmärkidel	2015–2025	KOV, Rõuge energiakeskus SA	KOV, fondid
Ööbikuoru energiaraja järjepidev hooldamine ja arendamine, õppeprogrammide läbiviimine	2015–2025	KOV, Rõuge energiakeskus SA	KOV, fondid

Energiasäästliku ehituspoliitika propageerimine eeskuju kaudu ning elanikkonna nõustamine	2015–2025	KOV, Rõuge energiakeskus SA	KOV, fondid
Rõuge aleviku kaugküttevõrgu laiendamine tööstusalale	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Rõuge katlamaja rekonstrueerimine ja laiendamine	2016–2018	KOV	KOV, fondid
Taastuenergia demoseadmete arendamine	2016–2025	KOV, Rõuge energiakeskus SA	KOV, fondid
Elektri liitumistoetuse programmi väljatöötamine ja elluviimine	2020–2025	KOV	KOV, fondid

13.4 ELAMUMAJANDUS

Tegevus	Tähtaeg	Teostaja	Eeldatav rahastus
Olemasolevate munitsipaal elupindade rekonstrueerimine.	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Elamuehituseks sobivatele (munitsipaal)maadele planeeringute koostamine, infrastruktuuri väljaarendamine ja hoonestusõiguse seadmine ning elanikele müümine	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Rõugesse uute korterelamute ehitamine	2017–2025	Ettevõtjad	Ettevõtjad, fondid
Korterelamute energiaauditite ja renoveerimisplaanide koostamine, elanike teadlikkuse pidev arendamine, energia-alaste koolituste korraldamine jne.	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Riiklike renoveerimisprogrammide kasutamine korterelamute rekonstrueerimiseks (nt Kredex).	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Praeguse tervisekeskuse hoone kohandamine korterelamuks.	2025	KOV	KOV, fondid
Munitsipaalpindade kohandamine üürielupindadeks (Nursi rahvamaja, Ristemäe koolimaja jne.	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Haldusettevõtte tegevuse laiendamine elamufondi hooldamiseks.	2020	KOV	KOV, fondid
Rõuge aleviku kaugküttevõrkude rekonstrueerimine.	2016–2019	KOV	KOV, fondid
Mänguväljakute ja spordirajatiste ehitamine tihedama asustusega piirkondadesse.	2015–2025	KOV	KOV, fondid

Nii riiklike kui kohalike elamuehituse ja infrastruktuuri toetusprogrammide rakendamine (elamud, teed, vesi, kanalisatsioon, elekter).	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Miljööväärtuslikel aladel elamute korrashoiu toetus- ja nõustamiskorra väljatöötamine ja rakendamine.	2018–2020	KOV	KOV, fondid
Ehituse ja arhitektuuri spetsialisti töölerakendamine mitme omavalitsusega koostöös.	2016–2018	KOV	KOV, fondid
Maastikupilti risustavate ja keskkonnale ning inimestele ohtlike koleehitiste lammutamine	2015–2025	KOV, erasektor	KOV, fondid
Uute kruntide ettevalmistamine ja väljaarendamine elamuehituseks valla poolt	2016 -2025	KOV	KOV, fondid
Üldplaneeringu protsessi lõpule viimine	2015- 2017	KOV	KOV

14. KESKKOND JA HEAKORD

Tegevus	Tähtaeg	Teostaja	Eeldatav rahastus
Rõuge aleviku haljastusprojekti koostamine	2015–2016	KOV	KOV, fondid
Ööbikuoru ja Rõuge ürgoru külastustaristu uuendamine	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Kaitsealuse Rõuge pargi kujundusprojekti ja hoolduskava elluviimine	2016–2019	KOV	KOV, fondid
Kaitsealuse Viitina pargi kujundusprojekti ja hoolduskava elluviimine	2015–2018	KOV	KOV, fondid
Kompostimisväljaku rajamine	2015–2018	KOV	KOV, fondid
Rõuge Suurjärve ranna ja rannahoone väljaehitamine	2015–2020	KOV	KOV, fondid
Olemasolevate haljasalade korrastamine	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Teostada jätkuvalt looduskaunite vaadete avamist olulistele hoonete objektidele, samuti võsa raiumist ja heina niitmist	2015–2025	KOV, erasektor	KOV, fondid
Harrastuskalapüügi edendamine ja järvede kalarikkuse tõstmine	2015–2022	KOV	KOV, fondid
Rõuge jäätmejaama arendamine	2015–2017	KOV	KOV, fondid
Avalike supluskohtade korrastamine	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Keskkonnateadlikkuse kasvatamine ja kampaaniate korraldamine	2015–2017	KOV	KOV, fondid

15. TURVALISUS

Tegevus	Tähtaeg	Teostaja	Eeldatav rahastus
Korrakaitseadusest tulenevalt valla avaliku korra eeskirja kohendamine	2015	KOV	KOV, fondid
Liiklussõlmede valgustamine üle kogu valla	2015–2025	KOV, maanteeamet	KOV, maanteeamet, fondid
Liikluskiirust piiravate meetmete rakendamine alevikus ja külakeskustes („lamavad politseinikud“)	2015–2025	KOV, maanteeamet	KOV, maanteeamet, fondid
Kodanikualgatusliku korrakaitseüsteemi loomine (jahimeeste, kodukaitse, vabatahtlike baasil)	2016–2017	KOV, MTÜ	KOV, fondid
Videovalve piirkondade loomine	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Naabrivalve piirkondade loomine	2015–2025	KOV, külad	KOV, fondid
Vetelpääste töölerakendamine avalikes randades	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Meetmete väljatöötamine ja rakendamine hulkuvate koerte ja kasside arvukuse vähendamiseks (koerte ja kasside registri loomine)	2016–2017	KOV	KOV, fondid
Rõuge PP liikmete pidev päästealase kompetentsuse täiendamine (koolitused, osalemine Võru PK valveteenistuses, õppustel ja võistlustel osalemine)	2015–2025	KOV, MTÜ	KOV, fondid
Rõuge PP päästetehnika soetamine	2015–2025	KOV, MTÜ	KOV, MTÜ, fondid
Tuleohutuslaste ennetuskampaaniate läbiviimine.	2015–2025	KOV, MTÜ	KOV, MTÜ, fondid

Tuletõrje veevõtukohtade rajamine.	2015–2025	KOV, MTÜ	KOV, MTÜ, fondid
Liikluskasvatus erinevatele eagruppidele	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Motospordi, liikluskultuuri ja sõidukogemuste organiseeritud ja turvaliste võimaluste loomine juhtimisõiguseta noortele (libedasõit, krossi- ja ATV-rajad)	2016–2020	KOV, MTÜ	KOV, fondid

16. TURUNDUS JA MEEDIA

Tegevus	Tähtaeg	Teostaja	Eeldatav rahastus
Rõuge valla turundusstrateegia koostamine	2016–2017	KOV	KOV, fondid
Valla turundusstrateegia uuendamine ja kaasajastamine	2016–2025	KOV	KOV, fondid
Valla turundusmeeskonna koolitamine ja nõustamine	2015–2016	KOV	KOV, fondid
Erinevate inimeste kaasamine valla turundusega tegelemisse	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Turunduskava ja materjalide koostamine kohalikele elanikele	2016–2025	KOV	KOV, fondid
Turunduskava ja materjalide koostamine turistidele	2016–2025	KOV	KOV, fondid
Turunduskava ja materjalide koostamine (võimalikele) uuselanikele	2016–2025	KOV	KOV, fondid
Turunduskava ja materjalide koostamine ettevõtjatele	2016–2025	KOV	KOV, fondid
Avalike suhete koolitus turundusmeeskonnale ja valla töötajatele	2016	KOV	KOV, fondid
Rõuge valla infolehe levitamine naabervaldades	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Uute valla reklaamtahvlite-bännerite paigaldamine ja regulaarne uuendamine	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Turundusjuhi ametikoha loomine	2020	KOV	KOV, fondid
Rõuge TV edasiarendamine ja turundamine	2015–2025	MTÜ	MTÜ, fondid
Rõuge internetiraadio tööle rakendamine	2020–2022	KOV, MTÜ	KOV, MTÜ, fondid

Koostöös teiste omavalitsustega piiriüleste turundustegevuste läbiviimine	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Avalikkusega suhtlemise etiketi/juhendi välja töötamine ja sel alal koolitamine	2015–2016	KOV	KOV, fondid
Suursündmuste ja maamärkide turundamine ning nende abil valla turundamine	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Mentorite leidmine turundamise alal	2016–2017	KOV	KOV, fondid
Kaugtöö võimaluste teadvustamine ja tutvustamine	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Veebikaamerate kasutamine vallas toimuva kajastamisel	2016–2017	KOV, MTÜ, ettevõtjad	KOV, MTÜ, ettevõtjad, fondid
Turundus spordiüritustel osalejatele (stardimaterjalide vahele reklaam vms)	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Spordiliitudele turundamine, et tuua siia senisest enam võistlusi/üritusi	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Rõuge tunnustooted (lisaks veele ka jäätis jne)	2015–2025	KOV, ettevõtjad	KOV, ettevõtjad, fondid
Rõuge kui loodushariduspiirkonna turundamine kooligruppidele	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Seitsme järve maa slogani juurutamine ja propageerimine	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Osalemine erinevatel messidel (kõikidel võimalikel)	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Koostöös Haanja vallaga ühise regulaarselt ilmuva ajalehe loomine	2015	KOV	KOV, fondid

„Rõugen tetti“ kleepsud kohalikele toodetele	2016	KOV	KOV, fondid
Rõugele omase piirkonna logo välja töötamine	2016–2017	KOV	KOV, fondid
Aktiivne ja kaasaegne sotsiaalmeedia turundus	2015–2025	KOV	KOV, fondid
Ühised turundustegevused Haanja vallaga	2015–2025	KOV	KOV, fondid

17. KOGUDUS

Tegevus	Tähtaeg	Teostaja	Eeldatav rahastus
Informatsiooni aktiivsem ja laialdasem edastamine	2015–2025	Kogudus	Kogudus, fondid
Koguduse liikmeskonna kasv ja parem seostatus kogukonnaga	2015–2025	Kogudus	Kogudus, fondid
Tegusate koguduseliikmete kaasamine	2015–2025	Kogudus	Kogudus, fondid
Koguduse töötajate palkade tõstmine	2015	Kogudus	Kogudus, fondid
Kogudus hakkab pidama meetrikaraamatut (nii, et tekiks ilma lüünkadeta järjepidevus olemasolevate restaureeritud raamatutega)	2015	Kogudus	Kogudus, fondid
Koguja andmebaasiga ühinemine	2015	Kogudus	Kogudus, fondid
Koguduse liikmete meililisti loomine	2015	Kogudus	Kogudus, fondid
Koguduse ajaloo uurimine, tõlkimine, üleskirjutamine, fotode kogumine ja kogu selle materjali digitaliseerimine	2015–2025	Kogudus	Kogudus, fondid
Religiooniõpetuse viimine kooli	2015	Kogudus, KOV	Kogudus, KOV, fondid
Pühapäevakooli töö taastamine (kahes vanusegrupis)	2015	Kogudus	Kogudus, fondid
Koostöös haridusasutustega laste ühiste kirikukülastuste korraldamine	2015–2025	Kogudus, KOV	Kogudus, fondid
Orelitundidega alustamine	2015	Kogudus	Kogudus, fondid
Ühistegevuste korraldamine noorteklubiga	2015–2025	Kogudus, MTÜ	Kogudus, MTÜ, fondid

Talgute korraldamine	2015–2025	Kogudus	Kogudus, fondid
Leerilendude kokkusaamiste korraldamine	2015–2025	Kogudus	Kogudus, fondid
Laste- ja noortelaagrite korraldamine	2015–2025	Kogudus	Kogudus, fondid
Hooldekodu hingehoidliku teenimise jätkamine	2015–2025	Kogudus	Kogudus, fondid
Sõpruskogudustega koostöö edendamine	2015–2025	Kogudus	Kogudus, fondid
Liikmeannetuse vajadusest ja olulisusest teavitamine	2015–2025	Kogudus	Kogudus, fondid
Tuluõhtute korraldamine	2015–2025	Kogudus	Kogudus, fondid
Muude toetusvõimaluste leidmine kirikule	2015–2025	Kogudus	Kogudus, fondid
Inimeste teadlikkuse tõstmine kristlikust kirikust ja kristlikest põhitõdedest	2015–2025	Kogudus	Kogudus, fondid
Kasvatada kiriku tähtsust ja rolli kohaliku elu kujundajana	2015–2025	Kogudus	Kogudus, fondid
Õpilaste muusikaliste esinemiste kirikusse tagasi toomine	2015–2025	Kogudus	Kogudus, fondid
Kontsertide korraldamine kirikus aastaringselt	2015–2025	Kogudus	Kogudus, fondid
Rõuge kirikukoori suurendamine (laiendamine)	2015–2025	Kogudus	Kogudus, fondid
Rõuge koguduse ansambli loomine (kellade ansambel)	2015–2025	Kogudus	Kogudus, fondid
Pastoraadihoonele rakenduse leidmine	2015	Kogudus	Kogudus, fondid
Pastoraadihoone rekonstrueerimistöde teostamine	2015–2025	Kogudus	Kogudus, fondid

Leerimajale ehitus- ja renoveerimistööde teostamiseks projekti koostamine	2015	Kogudus	Kogudus, fondid
Leerimaja ehitus- ja renoveerimistööd ning ajakogu (raamatukogu ja muuseumi) väljaarendamine	2016–2018	Kogudus	Kogudus, fondid
Taaskasutuskeskuse või missioonikeskuse loomine, kus toimub ka ajaloo talletamine ja realiseerimine	2015–2025	Kogudus	Kogudus, fondid
Jaanimäe palvela remontimine	2015–2025	Kogudus	Kogudus, fondid
Kogudusemaja kõrvalhoone rekonstrueerimine koos avaliku tualeti rajamisega	2015–2025	Kogudus	Kogudus, fondid
Kiriku küttesüsteemi ehitamine	2015–2025	Kogudus	Kogudus, fondid
Kiriku elektrisüsteemi renoveerimine	2015–2020	Kogudus	Kogudus, fondid
Kiriku akende renoveerimine	2015–2020	Kogudus	Kogudus, fondid
Kirikuhoonesse tuletõrjesignalisatsiooni paigaldamine	2015–2020	Kogudus	Kogudus, fondid
Kirikutorni ja tornikiivri renoveerimine	2015–2025	Kogudus	Kogudus, fondid
Kiriku tekstiilide väljavahetamine (uuendamine)	2015–2025	Kogudus	Kogudus, fondid
Altarimaali restaureerimine	2020–2025	Kogudus	Kogudus, fondid
Altarimaali prospektile ja kantlile (pingid) värvispektri koostamine	2015	Kogudus	Kogudus, fondid
Kirikus kogu sisustuse restaureerimine	2020–2025	Kogudus	Kogudus, fondid

Kiriku valduses oleva maa ja metsa eest hoolitsemine ja efektiivsem kasutamine	2015–2025	Kogudus	Kogudus, fondid
Kirikumõisa detailplaneeringu lõpetamine	2020	Kogudus	Kogudus, fondid
Kirikuaia remont ja võimalusel vana kiviaia taastamine	2015–2025	Kogudus	Kogudus, fondid
Kirikuaeda teemapargi (Jeesuse ristitee) loomine	2015–2025	Kogudus	Kogudus, fondid
Haljastus tööd kogudusele kuuluvate hoonete ümbruses ja maadel	2015–2025	Kogudus	Kogudus, fondid
Koguduse kinnisvarale rakenduse leidmine	2016	Kogudus	Kogudus, fondid
Rõuge kalmistute haldamise ülevõtmine	2016–2020	Kogudus, KOV	Kogudus, KOV, fondid
Kalmistute kaardistamine	2016–2017	Kogudus	Kogudus, fondid
Kalmistute kiviaedade taastamine	2016–2025	Kogudus	Kogudus, fondid
Kalmistuparkide korrastamine ja haljastuse rajamine	2016–2025	Kogudus	Kogudus, fondid
Kalmistutel olevate kabelite ja tööriistakuuride remont-ja taastamine	2016–2025	Kogudus	Kogudus, fondid
Tehnika soetamine (kalmistute ja kogudusele kuuluvate maade hooldamiseks)	2016–2025	Kogudus	Kogudus, fondid

LISA 2. Rõuge valla arengukava 2015–2025 koostamisel osalenud töörühmad

<p>AVALIK HALDUS</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tiit Toots 2. Karel Saarna 3. Siiri Mõttus 4. Kerli Kõiv 5. Jaanus Mark 6. Kalvi Kõva 7. Britt Vahter 8. Kristina Reinsalu 9. Sulev Valner 10. Tiia Zuppur 11. Jaana Kõvatu 	<p>HARIDUS</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vivian Helekivi 2. Ere Käis 3. Toomas Raju 4. Ene Mõttus 5. Liivi Zopp 6. Kätlin Kann 7. Maret Janson 8. Liili Maran 9. Kerli Kõiv 10. Hendrik Noor 11. Ingrid Luik Semevsky 12. Marie Mustmaa 13. Britt Vahter 	<p>ENERGEETIKA, TARISTU JA ELAMUMAJANDUS</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Olev Mõttus 2. Tiit Toots 3. Karel Saarna 4. Viivika Nagel 5. Anti Roose 6. Martin Kikas 7. Robert Mägi 8. Aivo Albrecht 9. Merle Vidder 10. Jaanus Kõiv 11. Enn Raudsepp 12. Lauri Siska 13. Maire Grossmann
<p>TURVALISUS</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Olev Mõttus 2. Tiit Toots 3. Karel Saarna 4. Kalvi Kõva 5. Ülo Janson 6. Jaanus Kõiv 7. Viivika Nagel 8. Raul Ermel 9. Jaanus Kann 10. Angela Viks 11. Toomas Raju 12. Kaino Zilmer 13. Urmas Vahter 	<p>KÜLAELU</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rainis Helekivi 2. Vivian Helekivi 3. Maarja Kallas 4. Eveli Kuklase 5. Janek Mustmaa 6. Aive Leppik 7. Ahti Lind 8. Angelika Alström 9. Heino Pall 10. Väino Marjak 11. Riho Tuusis 	<p>SOTSIAALHOOLEKANNE</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Maire Grossmann 2. Tiit Toots 3. Marianne Hermann 4. Jana Trolla 5. Aune Saal 6. Kadri Kangro 7. Kerli Kõiv 8. Angela Viks 9. Mare Press 10. Kristel Kõlli 11. Viivika Nagel 12. Jaanus Mark
<p>KESKKOND JA HEAKORD</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jaanus Tanilsoo 2. Tiit Toots 3. Olev Mõttus 4. Ilmar Ait 5. Ülo Janson 6. Aare Vumba 7. Anu Holvandum 8. Tarmo Denks 9. Viivika Nagel 	<p>HUVIHARIDUS JA ELUKESTEV ÕPE</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Viivika Nagel 2. Annika Kevvai 3. Kerli Kõiv 4. Hendrik Noor 5. Ive Ruusamäe 6. Martin Mark 7. Indrek Hunt 8. Liivika Koobakene 9. Silvi Schmeiman 10. Kati Orav 	<p>TURUNDUS JA MEEDIA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Martin Mark 2. Pait Priidik Pettai 3. Karel Saarna 4. Jaanus Mark 5. Viivika Nagel 6. Ivika Nõgel 7. Taavi Karu 8. Britt Vahter 9. Antti Roose

<p>TERVIS</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kadri Kangro 2. Aune Saal 3. Jana Trolla 4. Kätlin Kann 5. Terje Raju 6. Maire Grosmann 7. Kätlin Pilt 8. Laura Aaben 	<p>NOORSOOTÖÖ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kerli Kõiv 2. Elina Järv 3. Angelika Alström 4. Anneli Karu 5. Inge Mälzer 6. Katri Kõva 7. Angela Viks 8. Liili Maran 	<p>ETTEVÕTLUS</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lauri Semevsky 2. Jaak Pächter 3. Ain Siska 4. Ahti Lind 5. Ivi Martens 6. Britt Vahter 7. Kristjan Kurm 8. Kristjan Luik
<p>TURISM</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jaanus Mark 2. Aigar Piho 3. Eda Veeroja 4. Meelika Tamberg 5. Alar Johanson 6. Kerli Kõiv 7. Joanna Kurvits 	<p>KULTUUR</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Riina Kööts 2. Tiit Toots 3. Viivika Nagel 4. Ene Aedmaa 5. Mari Kalkun 6. Anneli Mändmaa 	<p>KOGUDUS</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Maris Kõiv 2. Mait Mölder 3. Jaak Pächter 4. Tõnis Anton 5. Ele Vakk 6. Andres Kõiv 7. Britt Vahter
<p>SPORT</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Karel Saarna 2. Jaak Pächter 3. Toomas Raju 4. Jaanus Mark 5. Terje Raju 6. Janek Siska 7. Elina Järv 8. Tiit Toots 	<p>VÄLISSUHTED</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jaanus Mark 2. Mairi Raju 3. Karel Saarna 4. Kerli Kõiv 5. Tiit Toots 	

LISA 3. Rõuge valla külade elanike arv ja vanuseline jaotus seisuga 01.08.2014

Küla nimi	Elanikke kokku	Elanikke vanuses 0–17	Elanikke vanuses 18–65	Elanikke vanuses 66–...
Ahitsa	3	0	2	1
Augli	10	1	8	1
Haabsilla	8	0	7	1
Haki	2	1	1	0
Hallimäe	6	0	4	2
Handimiku	48	6	33	9
Hapsu	2	0	0	2
Hansi	11	0	8	3
Heedu	20	3	13	4
Heibri	36	9	24	3
Hinu	4	0	2	2
Hotõmäe	3	0	2	1
Horsa	4	0	4	0
Hurda	39	6	25	8
Härämäe	8	3	5	0
Jaanipeebu	28	3	21	4
Jugu	7	1	5	1
Järvepalu	24	2	18	4
Järveküla	12	6	6	0
Kadõni	1	0	0	1
Kahru	5	0	3	2
Kaluka	2	0	2	0
Karaski	11	2	6	3
Karba	2	0	1	1
Kaugu	20	1	17	2
Kavõldi	9	0	5	4
Kellämäe	9	0	3	6
Kiidi	9	0	9	0
Kogrõ	3	0	3	0
Kokõmäe	18	2	15	1
Kokõjüri	7	0	4	3
Kokõ	5	0	5	0
Kolga	6	1	4	1
Kuklasõ	20	4	12	4
Kurgjärve	4	0	2	2
Kurvitsa	10	0	8	2
Kuuda	4	0	1	3
Kähri	1	0	0	1

Kängsepä	11	0	6	5
Lauri	43	5	30	8
Liivakupalu	3	1	2	0
Listaku	23	4	14	5
Lutika	4	0	4	0
Lükkä	12	4	6	2
Matsi	26	2	17	7
Mikita	7	3	3	1
Muduri	8	2	6	0
Muhkamõtsa	20	3	12	5
Murdõmäe	7	0	4	3
Mustahamba	22	0	21	1
Mõõlu	12	2	6	4
Märdi	19	3	9	7
Möldri	27	4	16	7
Nilbõ	24	2	20	2
Nogu	27	1	21	5
Nursi	149	36	92	21
Ortumäe	3	0	3	0
Paaburissa	8	3	4	1
Paeboja	4	0	1	3
Pugõstu	2	0	1	1
Pulli	20	0	16	4
Põdra	14	1	7	6
Põru	9	2	5	2
Pärlijõe	13	1	8	4
Püssa	23	7	10	6
Rasva	24	7	13	4
Raudsepä	8	3	5	0
Rebäse	20	2	14	4
Rebäsemõisa	15	2	13	0
Rõuge vald	13	1	10	2
Riitsilla	27	7	17	3
Ristemäe	5	0	4	1
Roobi	14	1	9	4
Ruuksu	24	3	15	6
Suurõ-Ruuga	34	5	27	2
Rõuge alevik	445	74	281	90
Saarlaskõ	44	4	27	13
Sadramõtsa	27	3	21	3
Saki	3	0	2	1
Sandisuu	10	0	10	0
Savioru	14	4	8	2

Sika	8	0	6	2
Sikalaaõ	11	2	8	1
Simmuli	9	2	5	2
Soekõrdsi	34	4	26	4
Soemõisa	1	0	1	0
Soomõoru	14	3	10	1
Sänna	65	13	46	6
Tallima	6	0	4	2
Taudsa	19	4	9	6
Tialasõ	16	5	8	3
Tiidu	4	2	1	1
Tilgu	15	5	8	2
Tindi	32	8	19	5
Toodsi	16	4	12	0
Tsirgupalu	11	4	7	0
Tsutsu	11	4	5	2
Tüütsi	4	0	1	3
Udsali	2	0	2	0
Utessuu	15	6	9	0
Vadsa	10	4	5	1
Vanamõisa	9	0	6	3
Viitina	157	38	96	23
Viliksaarõ	4	0	4	0
Väike-Ruuga	38	14	19	5
Kokku	2199	375	1425	399

LISA 4. RÕUGE RAHVASTIKU SOOLINE JA VANUSELINE KOOSSEIS

